پەیکەری فەرهاد

رۆمان

دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی

زنجیرەی ڕۆشنبیری

*

خاوەنی ئیمتیاز: شەوکەت شێخ یەزدین

سەرنووسیار: بەدران ئەحمەد حەبیب

* * *

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی ئاراس، شەقامی گوڵان، هەولێر

عەباس مەعرووفی

پەیکەری فەرهاد

ڕۆمان

وەرگێڕانی: توانا ئەمین

ئەم وەرگێڕانە پێشکێشە بە:

- تۆ.. "تۆیەک کە ئیتر هی ئەم دنیا نزم و دڕندەیە نیت.. نا..
ناتوانم ناوت بلکێنم بەشتەکانی سەر ئەم زەمینەوە"

ناوی کتێب: پەیکەری فەرهاد - ڕۆمان
نووسینی: عەباس مەعرووفی
وەرگێڕانی: توانا ئەمین
پێداچوونەوەی: مەسعوود ئەحمەد- عەتا نەهایی
بڵاوکراوەی ئاراس- ژمارە: ٨٦٨
هەڵەگری: بۆکان نووری
دەرهێنانی هونەریی ناوەوە: ئاراس ئەکرەم
بەرگ: لالۆ
چاپی یەکەم: ٢٠٠٩
لە بەڕێوەبەرایەتیی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان لە هەولێر ژمارە ٦٢٢ی
ساڵی ٢٠٠٩ی دراوەتێ

قسەیەکی پێویست بەر لە ڕۆمانەکە

ســاڵی ١٩٩٨ کــە ڕۆمــانــی "ئێــوارەی پەروانە"ی کــاک بەخــتــیــار علی دەرچوو، دۆســتێک پێی وتم کە کەسێک لە زانکۆی سلێـمانی خـەریکی نووسینـەوەی ئەو ڕۆمانەیە! بەڵام ئەمجارە لە زمانی خـەندانی بچکۆلەوە نا، بەڵکو لـە زمـانـی فـەتانەوە.. پێکەنیم "خـۆ خـەیاڵ قـاتیی نەبووە..!" وا بزانم شـتێکی لەو شـێوەیەم وت، کـەچی دوای هەشت سـاڵ و لە کـاتی خــوێندنەوەی ئەم ڕۆمــانەدا؛ تێگەیشــتم کــە دەکــرێ و نـوێکارییــەکی تەکنیکیـشـە، تۆ هـەمـان ڕۆمان لە چاوی کـاراکتـەرێکی ترەوە بگێڕیتەوە، «ئەم ئەزموونە نموونەی لە دنیای چیرۆک و ڕۆمانی جیهانیدا کەم نییە». هەڵبـەتە لەو شـێـوە نووسـینەوەیەدا مـادام چاوەکـانمان شـوێنگۆڕکێ پێ کردووە، کەواتە ماجەرا و ڕووداوەکـان هەمان ماجەرا و ڕووداو نابن، کە کەسی پێشوو گێڕاوێتییەوە! با شوێنکات و بابەتیش یەکێک بن.

ئەم ڕۆمــانەی بـەردەســتت کــارێکی لـەو شــێــوەیەیە و ڕۆمــانە لـە ناو ڕۆمــاندا، کـە دایکـە ڕاسـتــەقـیـەنەکـەی "کـوونەپـەپووی کـوێر"ی ســادق هیدایەتە. واتا بۆ خـوێنەرێک کە ئەو ڕۆمانەی سەرەوەی نەخـوێندبێتەوە، زەحـمــەتە پەی بە ڕوحی ئەم ڕۆمــانە ببات. مـن هـاوڕا لەگـەڵ کـاک عـەتا نەهاییدا، وای دادەنێم کە خوێندنەوەی کوونەپەپووی کوێر، پێش مەرجی تێگەیشـتـنە لەم ڕۆمـانە، کـەچی ڕەخنەگرێکی ئێرانی وەک سـەید ڕەزای شکرئیــلاهی، پێـیی وایە "ئێـســتــا نـاکــرێت بە بێ پەیکەری فــەرهـاد، کــوونەپەپووی کــوێر بخــوێنرێتــەوە" بەم شــێــوەیە بـەیەکــداچوون و

تەڤلەهەڤبوونێکی چڕ و قژقژ لە نێوان ئەم دوو ڕۆمانەدا هەیە. نووسەر خۆی دەڵێت: «لە ڕۆمانی پەیکەری فەرهاددا ویستومە فروغی فەروخزاد ڕووبەڕوو سادقی هیدایەت بکەمەوە، ڕۆمانێک یەکێکیان دەیچنی و یەکی تریان دەیکردەوە».

عەباس مەعروفی، شانۆنامەنووس و چیرۆکنووس و ڕۆماننووس، لە ناوە هەرە دیارەکانی ئەدەبیات و ڕۆژنامەگەریی هاوچەرخی ئێرانییە و بەخۆشحاڵیشەوە لەلای خوێنەری کورد ناوێکی نامۆ نییە، ئەو لە ساڵی١٩٥٧ لە تاران لە دایک بووە و دەرچووی بەشی درامایە لە زانستگەی هونەرەجوانەکان، یەکەمین کۆمەڵە چیرۆکی بەناوی "بەرامبەر خۆر" لە ساڵی ١٩٨٠دا بڵاو کردووەتەوە.

عەباس مەعروفی بە بڵاوکردنەوەی یەکەمین ڕۆمانی "سەمفۆنیای مردووەکان" ناوی خۆی وەکو ڕۆماننووسێک تۆمار کرد. ئەم نووسەرە لە ساڵی ١٩٩٠دا کۆواری "گەردوون" دەردەکات و بەشێوەیەکی جدی ڕوو دەکاتە ڕۆژنامەگەریی ئەدەبیی، دواتریش هەر بەهۆی جیابیری و شێوازی کارکردنییەوە کۆواری "گەردوون" دادەخرێت و ناچار دەکرێت ئێران بەجێ هێڵێت. لە تاراوگە لە وڵاتی ئەڵمانیا دەگیرسێتەوە و بۆ ماوەیەک لە خانەی "هاینریش بێڵ"دا کار دەکات، پاش ماوەیەک لە کاری قورس و دژوار "ماڵی هونەر و ئەدەبیاتی هیدایەت" لە بەرلین بنیات دەنێت و ئێستاش هەر لەوێ دەژی.

عەباس مەعروفی جگە لە ٤ دەقی شانۆیی و ٥ کۆمەڵە چیرۆک، تا ئێستا ٥ ڕۆمانیشی بە ناوەکانی:

١- سەمفۆنیای مردووەکان.

٢- ساڵی ئاشوب.

٣- پەیکەری فەرهاد.

٤- فەرەیدون سێ کوڕی بوو. «کە تا ئێستا بڵاوکردنەوی لە ئێراندا قەدەغەیە»

٥- تەواو تایبەت. «کە نوێترین کارێتی و هێشتا بڵاو نەکراوەتەوە»

چاپ و بڵاو کردووەتەوە و لە ساڵی ٢٠٠١دا خەڵاتی «دەزگای چاپ و پەخشی ئەدەبی- فەلسەفیی سورکامپ»ی وەرگرتووە و ئێستا سەرۆکی ماڵی هیدایەتە لە بەرلین.

عەباس مەعروفی بەدانپێدانانی خۆی؛ پەیکەری فەرهادی لە ژێر کاریگەرییەکی توندی ئەو رۆمانەی سادق هیدیەتدا نووسیووە، بەڵام ناشکرێت وەک رۆمانێکی سەربەخۆ تەماشا نەکرێ، واتا لە یەک کاتدا ئەم رۆمانە بەشێکە لە کوونەپەپووی کوێر و لە هەمان کاتیشدا رۆمانێکی سەربەخۆیە. لەبارەی نووسینییەوە نووسەر دەڵێت: «من قەت بۆ هیچ رۆمانێک، بەرنامەیەکی پێشوەخت ئامادەکراو و دارێژراوم نەبووە، ئەم رۆمانەش لە شێتتیەکی یەک رۆژەدا، کە سەرتاسەری جوگرافیای زەینمی داگیر کرد و بۆ ماوەی چواردە مانگ لە ژێر رکێفیدابووم، نووسراوە».

ئەم رۆمانە بە ستایلێکی مێژووگەرانەی مۆدێرن نووسراوە و خوێنەر دەخاتە جیهانێکی تار و لێڵ و سامناکەوە، دروست ئەو جیهانەی ئەمڕۆ ئێمە تێیدا دەژین. ساڵانی نووسینی رۆمانەکە دەگەڕێتەوە بۆ ١٩٩١- ١٩٩٢، وە یەکەم جار لە ساڵی ١٩٩٥ لە ئێران چاپ دەکرێت، بەڵام لە سەرووبەندی چاپکردنی ئەم وەرگێڕانەیدا و لە سەرەتای مانگی پێنجی

٢٠٠٩ و دوای چوارده ساڵ لە دەرچوونی، "بەڕێوەبەرایەتی کتێب" لە تاران، مۆڵەتی چاپکردنی لەم ڕۆمانە و چەند شانۆنامەیەکی لۆرکا و هەندێک کتێبی تر، سەندەوە.

ئەم کارە لەلای من هێجگار جوان و جێگەی چێژبوو، دوو ساڵ و نیوە لەگەڵیدا دەژیم، بەشێوەیەک مرۆڤ زۆر جار لەگەڵ کارەکتەری ڕۆمانێکدا پێوەندی دروست دەکات و دەبێتە دۆست یا هاوڕێی، لێ من زیاتر ڕۆشتبووم و بووبوومە عاشقی.. ڕۆماننووسیش لەبارەی پێوەندییەکی وەهاوە هەر لەگەڵ ئەم ڕۆمانەدا، دەنووسێت: «بووبووم بە پردێک لە نێوان عاشق و مەعشوقدا، بڕوا بکەن گوێم لە دەنگی ئەو ژنە بووە. دەنگی هەناسەکانیشیم دەبیست، دەنگی ئازارەکانی، حەپەحەپی سەگەکان لە بێدەنگی شەودا، ئەگەر ئێستا لێم بپرسن لە نێوان هەموو دەنگەکاندا دەنگی دەناسێتەوە؟ بەڵێ تۆنی دەنگی دەناسمەوە کە پاش ئەو هەموو ئازار و گریانە دەیگوت: «ئایا دەتوانم سەرم بخەمە سەر شانەکانت و.....»».

پەیکەری فەرهاد لە ساڵی ٢٠٠٢ خەڵاتی "ئەرنۆڵد تسوایگ"ی وەرگرتووە و بۆ سەرزمانی ئەڵمانیش وەرگێڕراوە. ڕەخنەگرانی ئێرانی خۆیان کتێبەکە بەیەکێک لە باشترین ڕۆمانەکانی دەیەی نەوەدەکانی ئەدەبیاتی ئێران دەژمێرن. لەم ڕۆمانەدا بنیاتی گێڕانەوە لە هەموو ڕەگەزەکانی تر پتر ئاڵۆزترە؛ ڕاوی جارێک کچەکەیە و جارێک نیگارکێشەکە و چەندان جاریش ڕاوی بێ شوناس و نەناسرا و دێت و پاژێک دەگێڕێتەوە و دەڕوات، ئەمە جگە لە ڕاوی گەورەی هەمووشتزان، کە بەردەوام سێبەری لەسەر دەقەکە ئامادەیە، نووسەر لەبارەی گێڕانەوە لەم ڕۆمانەدا، دەڵێت: «گێڕەرەوە دەتوانێت بەناو خەیاڵی

بەرامبەرەکەیدا بڕوات بۆ ژووانی دولبەرەکەی، لەم کارەدا دەمویست بەشێوەیەکی روونتر بکەومە جەنگی ئەوانەی کە دەڵێن تەنیا هەشت گۆشەی بینین بوونی هەیە. لە سەمفۆنیای مردووەکاندا گۆشەنیگای کامێرا؛ جووت زەینی یان تێکەڵاوی هەبوو. بەڵام لە پەیکەری فەرهاددا کامێراکە بوو بەچوار زەینی؛ (١- گێڕەرەوە)، (٢- تۆ)، (٣- ئەو) کە دێنە ناو خەونی بەرامبەرەکەتانەوە و (٤- بەرامبەرەکەت)، دەمویست بزانم چۆن دەتوانرێت لەسەر بنەمای ئەو شێوەکارییە کۆنە، وەڵامی زەینی مرۆڤە ئاڵۆزەکانی ئەمڕۆ بدرێتەوە؟ ئامانجم شکاندنی سەهۆڵی حەوزەکە بوو».

زمانی ئەم رۆمانە شیعرییەتێکی گەورەی لەگەڵ خۆیدا هەڵگرتووە، هەمیشە کاک عەتا نەهایی بۆی دەنووسیم «وەرگێڕانی ئەم رۆمانە ریسکە.. ریسک!» وا بزانم جارێک وتبووی کە خۆشیان دەستیان داوەتێ وەری بگێڕن، دیسان لەبەر ئەم هۆیە دەستیان لێ هەڵگرتووە. هەڵبەت روونە کە جەنابیان ئەزموونیان لە ئێمە زیاتر و فراوانترە و خۆشیان کارێکی لەم شێوە "ریسک ئاسا"یان هەیە، کە وەرگێڕانی "شازادەی ئیحتیجاب"ی هۆشەنگی گوڵشیرییە. هەر ئەو خوێندنەوە بەراوردکارییەی ئەوان بۆ ئەم رۆمانەیان کردووە و لە کۆتاییی ئەم کتێبەدا چاپ بووە، دەلیلێکی باشی خوێنەرە بۆ بەرچاوڕوونی و چونە ناو ئەم رۆمانە و تێگەیشتن لەو پێوەندییە تۆخ و سەمیمییەی پەیکەری فەرهاد لەگەڵ کوونەپەپووی کوێردا هەیەتی.

ئێمە لێرە، دوای دوو ساڵ و نیو توانیمان ئەم کتێبە بکەینە کوردی، من بۆ خۆم هەمیشە رقم لەو رۆمان و چیرۆکانەیە کە پێشەکی و پەراوێزیان هەیە، لەوێوە دەستکورتی و نارەنگینی نووسەرەکەیم بۆ

روون دەبێتەوە، کەچی لێرەدا ناچار بەهەردووکیان بووم، لەبەرئەوەی:

١- ئەمە وەرگێڕانە نەک نووسین.

٢- کارەکە سادە نییە و تا رادەیەکیش قورسە.

وە هەروەها بۆ روونکردنەوەی هەندێک وشە و دەستەواژەی نامۆ یان کەم بیستراو، لە کوێدا زانیبێتم پێویستی کردووە، پەراوێزم داناوە. ئەم پێشەکییە هیچ نیازێکی لەبارەی گێڕانەوە یان باسکردنی چیرۆکی رۆمانەکەوە نییە، بۆیە ئێرە خاڵی لێک جیابوونەوەی ئێمە و ویستگەی پێوەندی گرتنتانە لەگەڵ پەیکەری فەرهاد، لە کەموکووڕیی، کە بێبەشنین لێی، ئومێدمان هەر عەفووە.

توانا ئەمین

سلێمانی-٢٠٠٩

نازانم ئایا دەتوانم سەربخەمە سەرشانەکانت و فرمێسک بڕێژم؟

بەدوو دەستی شل و شۆڕ و ماندوێتییەکی خەوهێنەرەوە، کە پاش ئەو هەموو هیلاکییە دێنە سۆراخی مرۆڤ، بۆ تۆ پەنا بهێنم. لە کاتێکدا توند باوەشت پێدا کردووم و گەرمایی لەشی خۆتم پێ دەبەخشیت، جارێک بە دوو پەنجەی ناوەڕاستی هەردوو دەستەکانت بملاوێنێتەوە و پەراسووەکانم بژمێریت تا بزانیت کامەیاکەیان کەمە و جارێکیش کە دێتەوە هۆش خۆت بەئارامی بەبەری دەستت بە پشتمدا بکێشیت. بێ ئەوەی قسەیەک بکەیت، یان بەزەینتدا ختورە بکات کە من بۆ دەگریم و چ مەرگمە؟ بێ ئەوەی بپرسی من کێم و لە کوێوە هاتووم و بۆ وەک چۆلەکەیەکی خووساوی ژێر باران، بێقەرار و دڕدۆنگم؟

نا ئیتر نەمدەتوانی.

دوای ئەم هەموو سەفەرە دوورودرێژە، پاش ئەم هەموو ساڵە تەنیایی

و دووری لە چاوانێکی ڕەش و درەخشان، کە بە نیگایەکی ئەودیو دەلاقەی ماڵەکەیەوە ئاگری لە ژیانی من بەردابوو. ئیتر نەمدەتوانی سەرگەردان بمێنمەوە.

ئەوەی کە دەبوو لەدەستم بدایە لەدەستم دابوو، خۆم فەنای چاوانێک کردبوو کە لەوەدەچوو لەوەپێشیش ژیانی من ژەهراوی کردبێت، هەروەک ئەوەی هاتبێتمە دنیاوە تا لە هیجری چاوانێکی ڕەش و درەخشاندا بسوتێم. بەدوای ئەو چاوانەدا کەوتمە گەرداوێکەوە و باجێکی وام دا، کە ڕەنگە لە توانای مندا نەبووبێت.

بێ ئەوەی بەدەست خۆم بێت لە کاروانێک لە قەڵەم و ڕەنگدا، لە ناو تەپوتۆزی گڵی ئۆخرا و سەوزینە و لاجەوەرد(*) و ڕەنگی هەناردا شار بەشار دەڕۆیشتم، تا وێنەم لەسەر بەرگی قەڵەمدانێک بکێشێت.

سەرەنجام لە شوێنێک کە هەر بیرم لێ نەدەکردەوە، گیرۆدەی نیگای وەحشی و بێگوناهانەی پیاوێک بووم کە لەوەدەچوو پێشتر نەمدیبێت. ئەمە ئیتر خراپ بووبێت یان نا، ڕووداوێک بوو کە دەبوو ڕوو بدات.

جلێکی ئاودامەنی ڕەشم لەبەردابوو، چرچ و لۆچ وەک هێڵی مینیاتۆر. ئەو پیرە قەمبوورەش کەوا شۆڕ لەسەر شان، مێزەری بەستبوو و وەک مەهاراتا هیندییەکان پێیەکانی لە یەکتر گرێ دابوو، دانیشتبوو بەجۆرێک خۆی کوور کردبووەوە کە وێنەکێشەکە زۆر ماتڵ نەکات. پەنجەی شایەتومانی دەستی چەپی بەحاڵی لە فکرڕۆچوون نابووە سەرلێوی و چاوی بڕیبووە عەردەکە، ئێستا ئیتر خەیاڵی ڕۆیشتبوو.

(*) لاجەوەرد- لاجورد: بەردێکی ڕەنگ شینە کە دەکرێت بە نقێمی مستیلە، لەگەڵ "پیرۆزەدا" جیاوازی هەیە. و

من بەگوڵی نیلۆفەری شینەوە بەلای ئەودا چەمیبوومەوە. وێنەکێشەکە خەریکبوو لە ژێر سێبەری دیواری ئەو ماڵە کۆنەدا، نیگاری ئێمەی لەسەر قەڵەمدان دەکێشا. بەرامبەرمان ماڵێکی گڵی بچووک هەبوو دوور لە شار، تەریک و غەریب. ئەو ساتەی کە من ئەمپێ و ئەوپێم دەکرد کە گوڵە نیلۆفەرەکە بدەمە پیرەمێردە قەمبوورەکە، لە ناکاو چاوم بە پیاوێک کەوت کە لە دەلاقەی بچووکی ئەو خانووە گڵەوە لێم ڕامابوو. لێڕامان نا، حەپەساو و باوەڕنەکردە، زاری داچەقابوو، وەها کە دەترسام بەجۆرێ نیگامی تێ بگرمەوە.

دڵم کەوتە تەپەتەپ، شتێک لە ناخمەوە بڵێسەی سەند و قیژە کێش لە سەرمەوە دەرچوو، دەتگوت روحمە و بەرەو ئاسمان دەفڕێت. دڵم داکەوت، هەستم کرد ئەگەر جڵەوی خۆم نەگرم ئەوا بەسەردا دەکەومە جۆگە ئاوەکەوە، لەبەرئەوە بەخۆمدا هاتمەوە و هەرتاوناتاوێک نیگایەکم تێ دەگرد، بێ ئەوەی سەیرم کردبێت.

کێ بوو؟ لە کوێوە ئەمناسی و لە کوێ ونم کردبوو؟ ئایا ئەویش منی دەناسی یان بیری دەکەوتەوە؟ ئایا سالانێک بەدوامدا رای کردبوو، خۆی بەئاو و ئاگردا دابوو، کە چی ئێستا بڕوای نەدەکرد؟ یان ئەوەی لەخۆوە چاوی ئەمەی بەسەرهێنابوو و نەیدەزانی چی بکات؟ رەنگە ئەویش وەک من بیر بکاتەوە. خوایە چەند ئاشنایە لە پێش چاوم!

لە خۆشیدا چاوەکانم بریسکانەوە و بریقەی دەهات. ئیتر چ جیاوازبوو کە دەیناسم یان نا، گرینگ ئەوەبوو ئەو بیر لە من بکاتەوە و ئێستاش خەریکبوو بیری لێ دەکردمەوە. بە جلی رەشی چینداری کۆنمەوە، بە سەروقژی نارێکمەوە کە هەروا بەسەر سەرمەوە گرمۆڵەبووە و چەند تاڵێکی بەناوچەوانمەوە نووساوە، بە گوڵی نیلۆفەر

شینەوە کە لە دەستی راستمدا بوو یان چەپ، ئەسڵەن چ جیاوازییەکی هەبوو؟ هەوڵم دا بەر بە لەرزینی دەستەکانم بگرم و ئەو هەموو توانای لە چاوەکانیدا کۆکردبووەوە تا تێر سەیری من بکات. وەک سوژن منی بەجێگەیەکەوە لە هەوادا دادوریبوو کە نەتوانم جووڵەیەک بکەم، ئیتر تەنانەت توانای پێلۆو ترووکاندنیشم نەبوو.

دەیویست بەچاوەکانی بەجارێک قوتم بدات و هەناسەی ئاسوودەیی هەڵکێشێت، بیری کردەوە؛ رەنگە من کەوتبێتمە یادی کەسێکی غایبەوە. بەباشی کە وردبووەوە زانی لە تابلۆیەک دەڕوانێت، لەوانەیە بە رەنگی پەڕیو و ژاکاومدا هەستی کردبێت زۆر خەمگینم، تەنانەت خەندە مەدهۆشانەکەم "ئەو واتەنی" ئەوەندە خەمگین لە پێش چاویدا جیلوەی کرد، کە تەواو دڵنیا بوو وێنەی بەرامبەری تابلۆی سەر پەردەیەکی کۆنە ساڵە.

جارێکی تر بە بالآمدا هەڵی ڕوانی و کە نیگامان گرێی خوارد، دڵم دەستی پێ کرد، رەنگم پەڕی و دەمم سەهۆڵی گرت، هەستم کرد خەریکم ساتمە دەدەم، خۆمم گرتەوە و لێ نەگەڕام چاوم بکەوێتە هەڵخولان، وەلێ کار لە کار ترازابوو.

قاچی راستم پێشخست تا بەسەردا نەکەومە جۆگەئاوەکە، تابلۆکە تێکچوو بەسەریەکدا. ئەو کاتە پیرەمێردە قەمبوورەکە کەوتە پێکەنین، پێکەنینێکی سارد و ئازاردەر کە تەنانەت قەلەڕەشەکانی سەر لقی درختە دوورە دەستەکانیشی هەڵفڕاند. من لە زەینی ئەودا وتم پێکەنینێکی سارد و ئازاردەر، بەڵام ئەو وتی پێکەنینێکی وشک و قێزەون کە مووی بونیام گرژ دەکات، پێکەنینێکی گڕ و رەقی گاڵتەجاڕانەی کرد، بێ ئەوەی دەموچاوی بگۆڕێت.

قنج بوومەوە تا روونتر ببینم، بەڵام دەلاقەکەی داخستبوو و ڕۆیشتبوو. پیرەمێردەکە هێشتا پێ دەکەنی، نیگارکێشەکە فڵچەکەی دانا و وتی مەسخەرەیە، من هەوڵم دا بۆ حاڵەتی یەکەم جارم بگەڕێمەوە، بەڵام گوڵی نیلۆفەر لە دەستم کەوتبووە ئاوەکە و ڕۆیشتبوو. هەراسان بووم، نازانم بۆ دەلەرزیم، دەتگوت لە خەوێکی دوورودرێژ راپەڕیوم و هیچم بیر نەدەهات.

پیرەمێردە قەمبوورەکە چاوەکانی دەرتۆقیبوون و قژمی لە نێو پەنجەکانیدا دەگووشی، نازانم چەند ئاوا مامەوە؟ تەنیا لە یادمە دنیا تاریک بوو، من هێشتا لە یادی ئەو دابووم. بەوچاوە رەش و کاریگەرانەی کە خەمۆکی و ماندوویەتی تێیاندا شەپۆلی دەدا، نیشانی دەدا کە ئەو لە هەموو کەسێک جیاوازترە. روانینەکانی ئەو چاوتێبڕین نەبوو، بەڵکو وای دەگەیاند بەدوای شتێکدا دەگەڕێت کە رەنگە لە بوونی مندا هەبێت.

یارمەتی لێ دەخواستم، بە بەرگ، بە قژ، بە چاو و هەموو ئەندامی من موحتاج بوو. وەک ئەوەی بیەوێت بۆ جحێڵی، منداڵی، ساوایەتی بگەڕێتەوە. من لە میهری دایکانەی خۆمەوە لە پێویستی ئەو تێ دەگەیشتم، وەک ئەوەی بیەوێت بگەڕێتەوە ناوسکم، ناو ناخی من، بۆ گەرمایی رەحمم... جێیەک کە مرۆڤ تێیدا گرمۆڵە دەبێت و لە خوێنی خۆیدا بازنەیی دەخولێتەوە، ئەم سوڕانەوە بێ سەرئەنجامەی ژیان لەم خواستەی ئەودا کورت دەبووەوە.

بەهەردوو دەست مشتوماڵی دەکرد تا وێنەکە روونتر ببینێت، کەچی هەرچرکەیەک کە تێ دەپەڕی وێنەکە تاریکتر دەبوو، ئەویش سەختگیر و بێ تواناتر زێدەتر رادەما. من دەمتوانی چی بکەم؟

لە شارێکدا دەژیاین کە خانووەکانی گڵبوون، بەدیواری نزمی کورتەوە کـە دەشـیـا لەم سـەربانەوە بچی بۆ ئەو سـەربان. بەیارییـەکـانی منداڵیـمانەوە کە یەکێک دەبووە پاشا و یەکێک بە منداڵی بەرگـدروو، منیش کـچی پاشـا بووم و منداڵی بەرگـدروو دەیویست کـچی پاشـا بەدەست بهێنێت. هەوساری جوانووەکەی لە دەستە بچووکەکانییەوە ئاڵاندبوو، جوانووەکەش سرەوتی نەبوو.

پاشا وتی "مناڵی بەرگدروو، ئەستێرەکانی ئاسمان چەندن؟"

مناڵی بەرگدروو وتی "قیبلەی عالەم، مووەکانی ئەسپی من چەندن؟"

پاشـا پەنجـەی شـایەتومـانی ئاراسـتـەی ئەو کـرد و وتی "مناڵی بەرگدروو، ناوەڕاستی عەرد کوێیە؟"

کـوڕە بەدوای بەردێکدا گـەڕا، من بەردێکم لەودیو تەختی پاشـاوە هەڵگرت و دامێ، ئەو هـەوسـاری جـوانووەکـەی بەزەویدا داکـوتی، شـەڕواڵـەکەی هەڵکێشا و ڕێک و راست لە بەردەم پاشـادا وەسـتـا، لێ جـوانووەکـە هەڵی دەخـسـتـەوە و سـرەوتی نەبوو. لەلایەکی تری ئەو مـەیدانـەی ئێـمـەی لێـبـووین؛ نیگارکێـشـێک نیگاری پیـرەمـێـردێکی قـەمـبـووری دەکـێـشـا، فـڵـچـەکـەی لە ڕەنگ هەڵدەکـێـشـاو گـەڵای وشکهـەڵاتووی سـەرووەکـەی سەوز دەکـرد. خـۆر ئەوەندە گـەرم بوو کـە ئێمە عارەق بەسەر و رووماندا دەتکا.

جـوانوو هەڵبـەز و دابەزی دەکـرد و دەنگێگ لـە دڵی زەوییـەوە هەواڵی رووداوێکی شـومی دەدا، کـە نەمـاندەزانی چییـە. پاشـا وتی "ئافـەرین مناڵی بەرگـدروو، لە مـەشـریقـەوە تا مـەغـریب کـەسـێکم بەزانایی تۆ نەدیووە.. ئافـەرین ئەوا نیـوەی تەخت و تاجم بەتۆ بـەخشی، قـەڵمڕەوی خۆمـ..."

لەپڕ کۆمـەڵێک شـمـشـێـر بەدەست مـەیدانەکەیان گـرت و چی بەڵابوو بەسەر خەڵکیاندا هێنا، من کە گەورەتربووم هەڵهاتم، کۆڵان بەکۆڵان رام دەکرد و ئەو تینوانە بەشـوێنمەوە بوون، بەدەست مـەمکەکانم گرتبوو تا نەکەون، هەرچەندم کرد نەمتوانی هێڵێک لە غوبار لە دوای خۆمەوە جێ بهێڵم، ئەوە ئاسک چۆن لە دەشتا ئەو هێڵە خواروخێچانە لە دوای خۆی جێ دەهێڵێت؟

بیرم نییە چەند رام کرد، بەڵام دەزانم کاتێک پێم خستەوە مەیدانە چکۆلەکە ئیتر هێزی رۆیشتنم نەبوو. کەس لەوێ نەبوو، من نەمدەزانی چی بکەم، بەکام کۆڵانا دەبوو بڕۆیشتمایە و لووتم نەتەقیبایە بەیەکێک لەواندا؟ ئایا دەبوو شادیە منداڵانەکانم فەرامۆش بکردایە و لەو ساڵانی پێگەین و گەنجێیەتییەدا بەپرتاو خۆم بکەم بەدنیای وەحشی گەورەکاندا و بەردەوام دەستـەکانم بەشـێـوەی زەڕبێک لەسـەر سـینەم دابنێم و قاچەکانم کۆ بکەمەوە و خۆم گرمۆڵە بکەم؟ بۆ من چەندم کات هەیە؟

بۆ عەرد شەقی نەدەبرد، تا من قووت بدات؟

زەمـەن وەسـتـا و خـۆر لە ناوەڕاسـتی ئاسـمـانـدا مـێخ کـوتـبـوو. نەمدەویست دڵم بووەستێت، لە ساتێکدا بڕیاری خۆم دا، پێم نایە ناو نیگارەکە و گوڵی نیلۆفەری شینم لە قەراخ جۆگەکە چنی و لە بەردەم پیرەمێردە قەمبوورەکەدا چەمامەوە تا گوڵەکەی پێشکێش بکەم.

سـەرم هـەڵبڕی لەوێ هـەتاو کـەوتـبـووە لایەک، جـار جـار نەسـیـمـێکی فـێنک هەڵی دەکـرد، قـەلـەڕەشـەکـان خـەریکـبـوون بۆ هێـلانەکـانـیـان دەگـەڕانـەوە. لەو کـاتـەدا تینوەکـان گـەیشـتن، هانکەهانک و پەرێشـان بەدوای کچی پاشاوە بوون. شمشێرەکانیان چەقاندە زەوییەکە و تیاماو و دەستەوەستان بەچۆکداهاتن.

لە ژێر چاوەوە سەیرم کردن سێ کەسبوون، بەبەرگی خوری و سەربەندەوە کە درێژ بووبووەوە بۆ یەخەیان، نازانم چۆن لە و گەرمایەدا حەوسەڵەی بەرگی رەنگ تۆخی خورییان هەبوو؟ بەدەرەدامانی زیرەی رەنگەوە بێ ئەوەی هیچیان لە پێدا بێت، هەناسەبڕکێیان بوو، بۆنی تیژی عارەقی لەشیان عەزیەتی دەدام، بەڵام نەمدەتوانی جوڵە بکەم. منداڵی بەگدروو و پاشا بۆ کوێ چووبوون؟ کامیان زیاتر منیان خۆش دەویست؟ وە کامیان ئێستا زیندوو بوو؟ ئەو پیرەمێردە قەمبوورە چۆن هەڵهاتبوو؟ بۆ نیگارکێشەکە نیگارە نیوەناچڵەکەی لەگەڵ خۆی نەبردبوو؟

پۆلێک قەلەڕەش بە قیغەقیغ لە دووری دووری ناو تابلۆکەوە تێ پەڕین، وەک ئەوەی بیانەوێت من ئاشکرا بکەن، ئەو سێ پیاوە سەیرێکی سەر سەربانەکانیان کرد، هەتاو وەکو رم لە چاویان دەچەقی و زیکە زیکی سیسرکەکان لە هەوادا شەپۆلی دەدا.

نیگارکێشەکە رۆیشتبوو پیرەمێردە قەمبوورەکەش دەستی لە کوتەککاریم هەڵگرتبوو. هەر لەوێدا دانیشتم و لە دەلاقەی بچووکی ئەو خانووەگڵەم روانی، ئایا جارێکی تر ئەو دەهات؟ ئایا دەلاقەکەی دەکردەوە و سەرنجی دەدام؟ هەرئەوەندەی دەلاقەکەی بکردایەتەوە سەحەری بەسەر شەوی تارمدا دەهێنا. چەند دنیا تاریک دەبوو، هێندە دیوارەکە زیاتر لە زوڵمەتدا رۆدەچوو. چەند دڵم حەزی دەکرد ئەو دەموچاوە ئێسقانی و نەحیفە بخەمە کۆشم و لە باوەشمدا دایکانە بیلاوێنم، بێ ئەوەی کە خۆم چاولێکنێم، لێگەڕیم تا سوبحی ئەبەد بنوێت. دڵنیابووم دەلاقەکە دەکرایەوە و من جارێکی تر ئەو چاوانە دەبینم.

وەک ئەوەی ئەو قەمبوورە بیرمی خوێندبێتەوە هات بۆم و پەنجەکانی خستە قژمەوە، منی بەدوای خۆیدا کێش کرد ناچار هەستامەوە و بەدوایدا رێکەوتم. لەو زەمـــــانەوە نە رۆژێک و نە دووان، بەڵکو سێ مانگ.. نـا رێک دوو مانگ و چوار رۆژ، من وەک مریشکی سەربڕاو لە فیراقی ئەودا هەڵدەپەڕیم و لە تایەکی سەیردا دەسوتام. دوومانگ و چوار رۆژ ئێمە لەم جێوە بۆ ئەو جێ دەڕۆیشتین، لەسەر ئەم قەڵەمدانەوە بۆ سەر ئەو قەڵەمدان.

ئیتر نەمدەتوانی.

دەمویست هەڵبێم، بەڵام تا ئەو رۆژە بیرم لەمە نەکردبووەوە، رەنگە هیچ کوێم شک نەبردبێت یان پاڵنەرێ لە ئارادا نەبووبێت. ئێستا ئایا دەمتوانی؟ ئایا کەسێک بڕوا دەکات؟ هەموو دەردەکە ئەوەبوو کە دەیانویست مرۆڤ داپۆشن و بیشارنەوە یان هەوڵیان دەدا جلەکانی لەبەر دادڕن، ئێمە فێربووین کە رابکەین بەڵام بۆ کوێ؟ سنووری نێوان ئەم دووانە کوێ بوو؟ دەبوو لە کوێدا بوەستـــاینایە کـە نە دیلی جاڕچییەکانی ئەخلاق بین و نە پەڕپەڕی دەستی دڕندە بێ ئەخلاقەکان. منێک کە تا ئەو رۆژە جگە لە کاری دووبارەی بەوێنەبوون لەسەر بەرگی قەڵەمدان بەهیچ کارێکی تر ئاشنا نەبووم، ئێستا فێربووبووم لە پەردەی تابلۆ یان بەرگی قەڵەمدان بێمە دەرێ و سەرم سوڕ بمێنێ لە کاری دنیا، بۆ گەڕان بەدوای چاوانێکدا رێبکەم کە مانایان دابوویە ژیانی من.

کەس هەواڵێکی ئەوی نەدەزانی، هیچ ناوونیشانێکی نەبوو، دیوارێک نەبوو، پەنجەرەیەک نەبوو، چاوێک نەبوو. دارسەروێک هەبوو، جۆگە ئاوێک، پیرەمێردێکی قەمبوور و من هەبووم. تەنانەت گوڵەنیلۆفەرەکشم ئاو بردبووی، بەهەرلایەکدا دەمڕوانی زەوی شەقار شەقار و تینوم

دەهاتە پێش چاو، کە ئاماژەیەکی ژیان یان جێگە پێیەکی مرۆڤی تێدا نەدەکەوتە بەرچاو. خۆزگا کەسێک لەودیو پەنجەرەیەکەوە سەیری دەکردم، ئایا ئەمە ئارەزوویەکی مەحاڵ بوو؟

هێندە شەوان چاوم بڕییە ئەستێرەکان، کە ڕەنگە ئەویش ئەگەرچی کورت و تێپەڕ بوو بێت، لە ئاسمانی روانیبێ. هێندە سەیری باڵندەکانم کرد بەو خەیاڵەی بەسەر ماڵی ئەودا فڕیبێتن، هێندە سڵاوم لە نەسیم کرد بەشکم دەنگم بگەیەنێتە گوێی، کە چی بچووکترین سەرەداوێکم لەبارەی ئەوەوە چنگ نەکەوت. ئەو ڕەنگە هەمان ئەو ماسییە ئاڵتوونییە ئەفسانەییـیە بێت، کە یەک جار.. تەنیا یەک جار بووبوو بەتۆڕی کوڕەبچووکی پاشاوە. ئەگەر بەربـوایە پاشا دەمرد و ئەگەر لە داوا بمابایەوە ماسیانی دەریا دەمردن.

پاشا تووشی نەخۆشییەکی خراپ بووبوو، حەکیمەکان گوتبوویان ماسی ئاڵتوونی ڕاو بکەن، ڕۆنی مێشکی ئەم ماسییە هەتوانێکی بەپەلەی دەردی پاشایە. کوڕەگەورەی پاشا لەشکری کۆ کردەوە و نیوەی خەزێنەی داوا کرد، کەشتیگەلی دروست کردوو چارۆکەی هەڵدا، ئاوی دەریای تەی کرد و سەرو ژێر گەڕا بەڵام ماسی ئاڵتوونی چنگ نەکەوت، ماندوو و بێ ئومێد گەڕایەوە.

کوڕەناوەنجی پاشا وتی با من بڕۆم، نیوەکەی تری خەزێنەی داوا کرد و بەتۆڕ و کەشتیگەل و بەیداخ و ئاڵاوە چووە دەریا، دەریای ژێرە و ژوور کرد و ماسی ئاڵتوونی نەدۆزییەوە. کوڕەبچووکی پاشا وتی بامنیش بڕۆم ڕەنگە بەخت یاوەرم بێت، وتیان پێویست ناکات، براگەورەکانت هەموو خەزێنەکەیان برد و نەیاندۆزییەوە ئیتر تۆ دەڵێی چی؟ کوڕەبچووک هەندێک پارەی پەیدا کرد و تۆڕی هەڵگرت و لەگەڵ

چەند کەسێکدا چووە دەریاوە، تۆڕی فڕێ دا و هەر یەکەم جار ماسییە ئاڵتونییەکەی راو کرد، هەموو ماسییەکانی دەریا بە شین و شەپۆر لە ئاو هاتنە دەر و کەوتن بەسەر پێی کوڕەبچووکی پاشادا، وتیان کوڕکە باش گوێ بگرە! ئەگەر شامان ببەیت ئەوە هەمووومان لە دەریا دێینەدەر و لە وشکانیدا هەڵدەبەزینەوە، ئەوکات دەریا لە ماسی خاڵی دەبێت. یاری بەچارەنووسی خۆت و ئێمەش مەکە. ئەی نەتبیستووە کاتێک ماسی ئاڵتوونی دەریای ئورمییەیان راو کرد، ماسییەکان پەڕینە سەر وشکانی و هیچ گیانەوەرێک لە دەریادا نەما و ئاوەکەی تاڵ بوو.

کوڕە تیامابوو، ئەگەر ماسییە ئاڵتوونییەکەی بەرەڵا بکردایەتەوە پاشا دەمرد و ئەگەر لەگەڵ خۆشی بیهێنایە ماسییەکانی دەریا دەمردن. ماسییەکەی هەڵدایەوە ناو ئاوەکە و چاوەڕێی کرد تا هەموو ماسییەکان گەڕانەوە دەریا.

دەریای ئاسمان پڕ ئەستێرە بوو، من چاوم دەخستە سەر هەریەکێکیان ئەو نەبوو. ئایا راویان کردبوو یان من دیلی پەردەی تابلۆ بووم؟ بۆ دیلی قەمبوور بووم؟ خۆشم نازانم.. رەنگەچارەنووسی من لە خەونی تۆدا دیاری کرابێت و ئەم شتانە پێوەندییان بەو خەوەوە هەبێ کە تۆ دیوتە. رێک لەو شەوە یان رۆژەدا کە من بووم بەژنی متەوەلی(*) ئیمامزادەیەکی گومناو.

تۆ لە پێش دەرگەی ماڵی ئێمە وەستابوویت و لە ژوورەکەی ئێمەت دەڕوانی، ماڵی ئێمە تاکە هۆدەیەک و حەوزێکی ئاو و حەوشەیەک بوو،

(*) متەوەلی: ئەو کەسەیە کە سەرپەرشتی و خزمەتی مەرقەدێک یان مزگەوتێک یان جێگەیەکی ئاینی دەکات، نزیک لە مجێوەر یان خادیم. و

من لە کەناری حەوزەکەدا جلم دەشۆرد و هەوڵم دەدا سەیری تۆ نەکەم، بەڵام دەمـبینی کـە چاوم لێ ناترووکـێنی. خـێـراخـێـرا جلم دەشت و دەمگوشـی و هەڵم دەخـست بەتەنافـەکـەدا. چراکـە پرتەپرتـی دەکـرد و قـەمـبـوور قـســەی دەکـرد، ئەوەندەی وتبـوو دەمـی کـەفی کـردبوو، بەسـەروقـژێکی ئاڵۆسکاو و جلێکـی کـۆن و دەنگێکـی زەنگداری گـڕەوە قسـەگەلێکی دەکرد، هیچ کەسێک لە واتاکەی تێ نەدەگەیشت، رەنگبوو بەزمانێکی تر قسە بکات.

دەڵێن لە دار و نەداری دنیا هەر ئـەم قنگە گورگـەی هـەیە؛ هۆدەیەک و حـەوشـەیەک، نە مـیـراتـیـیـە و نـە پارەشـی پـێ داوە، بەڵام چونکە نەوەی مـتـەوەلی ئیـمـامـزادە بوو، هەروا ملـی کـەچ کـردووە و وەری گـرتووە. برایەکـیـشـی هـەبوو وەک منداڵێکی چەقـاوەسـوو لەسـەر عـەرزەکـە پان بووبـووەوە و دەگـریا، نیـوەی ئەم مـوڵک و مـاڵـەی دەویست، هەر لـەبەر ئەمـەیە خۆی شین و مۆر کردووەتەوە. تۆ کە سەیرت کرد من چووم بۆی و دوو شەپازلەی مزرم سرەواندە بناگوێی، کە چی هـەر بێدەنگ نەبوو.

ئەو شـــەوە یان ئەو رۆژە دنـیـا هـەور و هـەڵا و سـارد بوو، مـن خـۆمم گەیاندە تۆ، یان رەنگە تۆ خۆتت گەیاندبێتە من و وتت ئەمەبوو؟ وتم ئیتر ناکرێ هیـچ بکەین، من شـوم کـردووە و پابەندبووم، وتت ئەمـە هـەمـووی بوو؟ عـەشق هـەر ئەمـەبوو؟ وتم لێگەڕێ با هـەر لە یادگـاریدا بمێنێتـەوە. تۆ گـەڕایـتـەوە، دەڵێن پاسـەکـانی ئەو تەنـیـا گـەراژەی ئەم کـوێرەدێیـە رۆیشـتبوون و تۆ ناچاربوویت بە پێ بۆ شـار بگەڕێیتـەوە. وێنەی شار لە دوورەوە لە تاریک و روونـدا ون دەبوو پەیدا دەبووەوە.

تۆ کە لە خـەو راپەڕیت نیگارکێشەکە تابلۆکەی کۆ کردبووەوە و ئێمە شـار بەشـار دەڕۆیشـتین، لەسـەر ئەم قەڵەمـدانەوە بۆ سـەر ئەو قـەڵەمدان.

دەنگی پێکەنینی پیرەمێرد ئازاردەر بوو، من لە تەواوی ئەو ماوەیەدا کە گوڵی نیلۆفەری شینم پێشکێش بەئەو دەکرد، بیرم لەوە دەکردەوە؛ ئایا کەسێک لەودیو پەنجەرەیەکەوە لە من دەڕوانێت؟ ئایا دووبارە دەیبینمەوە؟ سێ مانگ، نا.. دوو مانگ و چوار رۆژ لە حەسرەت دیداری ئەودا سووتام، سەیری هەرشتێکم دەکرد بەئومێدی دیداری ئەو سەیرمدەکرد. سەرەنجام تێگەیشتم کە دیداری ئەو مەحاڵە و هەوڵی من بێهوودە، هەڵبەتە خەونێک، خەیاڵێک بووە و رۆیشتووە. ئاخر بۆ نابێت کچێک لە ناو تابلۆیەکەوە عاشقی پیاوێک بووبێت، کە شەو تا سەحەر نیگاری سەر بەرگی قەڵەمدان دەکێشێت؟ مەگەر نابێت بونیام ئەسیری تابلۆیەک بێت کە خۆی کێشاویەتی و هێندە بەکچی ناو تابلۆکە دڵ بدات تا ئەویش عاشقی خۆی دەکات؟ مەگەر خوا عاشقی مەخلوقەکانی خۆی نییە و دواجار ئەوان بۆ ستایشی خۆی هەڵنانێ؟ بەڵام خۆ کەس بڕوا دەکات؟

ئێمە یەکترمان ون کردبوو، وەک ئەوەی کەسێک دیوارێکی لە نێوانماندا هەڵچنیبێت تا یەکتر نەبینین. من لە تای دووری ئەودا دەسوتام و ئەو لە تای دووری مندا، چونکە نیگا ئاگرینەکانی ئەوەیان نیشاندەدا؛ کە ئەو هۆگری من نییە، بەڵکو شێتی منە، وەمن ئەم خواستەم لەو چاوانەدا دەخوێندەوە. هێندە لە سەیرکردنی مندا کاتی بەسەر بردبوو کە زەمەنی ون کردبوو، سەعاتێک، ساڵێک، چەند ساڵ؟

کاتێ من لە شوێنی خۆم جوڵامەوە تابلۆکە تێکچوو بەسەر یەکدا، لەو کاتەوە پێکەنینە وشک و ترسناکەکەی قەمبوور خەویان لەو حەرام کرد، دیوارێک لە نێوان ئێمەدا هەڵچنراو ئێمە یەکتریمان ون کرد، بەڵام خۆ من دەمزانی ئەو بیر لە من دەکاتەوە، لە گوڵی نیلۆفەری شین کە ئێستا

ئاوی جۆگەکە بردبووی، لە قژی ڕەشی شانە نەکراوم، لە زەردەخەنەیەک کە لەسەر لێوم نەخشی بەستبوو، لە ڕەنگی تریفە ئاسام، لە جلی ڕەشی چیندارم کە ئێستا وا بەلەشمەوە نووساوە، لە عەشق، عەشق، عەشق.. کە لەدەستی ئەو دەرچووبوو، لە زەمەنی لەدەستچووی، لە قەدەرێک کە فرسەتی نەدابوو.

لەبری مەشروب و تریاکەکەی خۆی زیاد دەکرد، لە بەیانییەوە تا ئێواری نیگاری لەسەر بەرگی قەڵەمدان دەکێشا و هەروا منیش شار بەشار دەڕۆیشتم، لەم قەڵەمدانەوە بۆ ئەو قەڵەمدان. هەرچەند زیاتری دەکێشا، من دوورتر دەکەوتمەوە، خۆم دوور دەکەوتمەوە، بەڵام خەیاڵم خۆی دەسەپاند بەسەریدا. بۆ هەرجێیەک دەچوو، لە خەو، لە بێداریدا، من لە زەینیدا بووم. لە کونجی ژورەکەیدا، لە کوچە و کۆڵان، لە کەلاوەکاندا، لە هەموو جێیەک بووم و نەبووم.

لە هەرجێیەک ژنێکی دەبینی وای دەزانی منم، دەوەستا، لێیی ورد دەبووەوە، نا ئەمە نییە. ژنێکی تری دەبینی، گومانی دەکرد منم، دوای دەکەوت، بەهەناسەبڕکێوە پێشی لێ دەگرت، تێی دەڕوانی، نا ئەمە نییە. هەمیشە لە بەرچاویا بووم، بەڵام ئەو نەیدەتوانی بمبینێت، منیش نەمدەتوانی.

بەڵام ئیتر نەمدەتوانی.

لە زەینیدا وتم ئارامم لێ هەڵگیراوە، ئەو وتی ئارامم لێ هەڵگیراوە، چۆن دەتوانم ئارام بگرم؟

جارێکیان لە سەرتاشخانەیەکدا هەروا کە لە ئاوێنەکەوە چاوی بڕیبووە شەقامەکە و چاودێری گالیسکە و ڕێبوارەکانی دەکرد، لە ناکاو منی بینی، لە شوێنی خۆی هەستا و بەروانکەکەی فڕێدایە سەر

کــورســیــیــەکــە و پەڕییــە دەرەوە. هـەتا هـێـزی تێـدا بـوو بەدوای گالیسکەیەکدا رای کرد و پێیدا هەڵزنا، سەیری منی کرد، نا ئەمە نییە. خــەجـاڵەت و پەشـیـمـان لە گـالیـسکەکـە هـاتە خـوارێ و گـەڕایەوە سـەرتاشـخـانەکە، سـەرتاشـەکە تیغ بەدەست و سـەراسیـمـە لەو کـارەی ئەو، لە بەردەم دووکانەکەیدا وەستابوو، بەڵام ئەو گوێی نەدایە و دووبارە چووەوە شـوێنی خـۆی دانیشت، بەرکـۆشـەکـەی بەسـتـەوە و چاوی بڕییـە سـەرتاشـەکە کە تیغـەکـەی بەسـەر پارچە چەرمێکدا بۆ پێشـەوە و دواوە ئەوەندە بـەخـێـرایی دەهێناو دەبرد، کـە نـەدەزانرا تیغ کـامــەیە و چەرم کامە، پاشان تیغـەکەی بەسـەر ئاگری ئیسـپەرتۆکەدا گرت و بەرەو رووی ئەو هات و وتی دەموچاوت وەک دوگ لێ دەکەم.

لەرزگرتی بەڵام دانـی بەخۆدا گرت، تفی قـوت دا و بێدەنگ مـایەوە، کە روانییـە خـۆی لە ئاوێنەکـەدا کـچێکی رەشپـۆش لەوێدا دانـیشـتـبـوو، من بووم بەلێـوی خونچـە ئاسـا و زەردەخـەنەیەک کە لە تەواوی سـیـمـامـدا نەخـشـی بەسـتـبـوو، بـەقـژێکی ئاڵۆسکاوی رەشــەوە، لەودیو پـەردەیەکی شـینەوە سـەرم کێشـابووە دەر و چاوم لێ هـەڵنەدەگرت.. وتم ئەمـە منم. بەجۆرێک هەستی پێ نەکرێ، سەری بۆ لەقاندم.

ئەو کــە تا ئەوکـاتـە بەپەنجـەی شــایەتومــان و پەنجـەگـەورەی یاریی بەنوکی سـمێڵی دەکـرد، ئاگای لەخـۆی نەمـابوو، لەپڕ بەخـۆدا هـاتەوە، کـڵاوەکـەی لـە سـەری داکـەند و کـەمـێک لە شـوێنی خـۆی بەرزبووەوە و رێزی بەرامـەر خـۆی نواند لە ئـاوێنەکـەدا. کـابرای سـەرتاش پاشـەوپاش چووە دواوە و وتی"تۆ حـاڵت باش نییـە" لە هـەمان کـاتدا گالیسکەیەک لە بەردەم دووکـانەکـەدا وەسـتـا، گـالیـسکـەچی واتە هـەمـان پیـرەمـێـردی قــەمــبــوور، هـاتـە دووکــانەکــە و بەرامــبــەر ئەو تەعــزیمی نـواند و

وتی"ئەمرێکتان هەبوو.. قوربان؟"

ئاماژەی بۆ خۆی کرد و سەراسیمە وتی" من؟"

"بەڵی قوربان.. ئەگەر ئافرەتت دەوێت خۆ ئەوە من لە خزمەتتدام.. ئەو ژنەی لە گالیسکەکەدا دانیشتووە و جەنابت بینیت، تازەکارە خۆ"

ئاوڕێکی دایەوە و سەیرێکی ژنی ناو گالیسکەکەی کرد و سەیرێکی من، دەموچاوی داگیرسا، لە نێوان هێزی راکێشانی دوو جەمسەردا گرفتاربوو، سووک و هەڵواسراو مابووەوە. هەرچەندی کرد نەیتوانی منی بیر بکەوێتەوە، دووبارە سەیرێکی ژنی ناو گالیسکەکەی کردەوە، سەیری چاوە رەشەکانی کە زۆر لە چاوەکانی من دەچوون، لێوی خونچە ئاسا و قژی رەشی شانەنەکراوی کە حاڵتێکی قەرەج ئاسای بەو دەدا. لە زەینیدا وتم چەند لە من دەچێت و ئەو لە دڵیا قسەکەی منی پشتڕاست کردەوە و درودی نارد بۆ خالقی هەردووکمان.

پیرەمێردە قەمبوورەکە وتی "دوودڵ مەبە.. دڵەکەت بخۆم.."

من لە ئاوێنەکەدا دەموچاوم دا بەیەکدا، ئەو بەویقارێکی تایبەتەوە لەسەر کورسییەکە هەستا و پشت لە من وا وەستا کە من لە ئاوێنەکەدا نەبینرێم، رووەو گالیسکەچییەکە وتی "نەخێر.. هەڵە لێکتێگەیشتنێک بوو"

سەرتاشەکە پێکەنی و قاقای لێ دا، گالیسکەچی وتی "تەماشاکە خۆ.." بەدەست پەردە مووروینەکەی لادا و ئاماژەی بۆ ژنی ناو گالیسکەکە کرد "چۆنت حەز لێ بێت لەخزمەتتدایە عەرزم کردی خۆ.. دووقرِان و چوار عەباسی حەقەکەیەتی، دەزانیت باخی سەلاحەدینی ئەیوبی لە کوێدایە؟ موتریبیشی لێیە خۆ.. مەشروب و تریاکیش هەیە ئەگەر حەزتان لێ بێت"

سەرتاشەکە کە حایرمابوو پێکەنییەوە، بەدەنگێکی ژنانەی وا پێ دەکەنی کە وا دەهاتە بەرگوێ پیرێژنێک بگری. وەلێ ئەو هەوڵی دەدا لەسەرخۆی بێت، سەیرێکی ئاوێنەکەی کرد داخۆ بزانێ من لەوێم؟ من سەرم داخستبوو، بەناوچەوانی ترشاوەوە دەمڕوانییە جۆگە ئاوەکە. ئاوڕی لێدایەوە و بە پێداگرییەکی پیاوانەوە وتی "نەخێر". چاوی بەو ژنە کەوتەوە و دڵی لەرزی، ژنێک لە گالیسکەکەدا سەری داخستبوو، بەناوچەوانی ترشاوەوە دەیڕوانییە جۆگە ئاوەکە و پێی بەیەک ریتم دەکوتا بەگالیسکەکەدا.

بۆ ئەوەی دڵنیابێت کە خەون نابینێت، بە هەردوو دەست بەرکۆشەکەی راکێشا و لێی کردەوە، بەتوندی پێی کوتا بەعەردەکەدا و وتی" هیچ وەختێک نەمتوانیوە تێ بگەم حەقیقەت لە کوێیە" پیشی خواردبووەوە، دەتگوت خەریکە لێوی دەکرۆژێت.

گالیسکەچی شاڵەکەی سەری رێک کردەوە و عەبا خوری وشترییەکەی دایەوە بەشانیا، بەزمانە لووسەکەی وتی "راستیەکەی.. خۆ لەو کاتەوەی شوێن گالسکەکەم کەوتی و سەیری ئەم شتە نازەنینەت کرد، گومانی ئێوە تێگەیشتم.. قوربان جەنابتان دیارە بەحەیا و حورمەتن، بەڵام هەموو حەیا و مەیا و بیر دەچیتەوە.. دوودڵمەبە، من خۆ خۆم شەخسییەن دەتبەم و دەتهێنمەوە"

بەبیانووی بەرکۆشەکەوە رووە و کورسییەکە گەڕایەوە و لە ژێر چاوەوە نیگایەکی گرتە ئاوێنەکە، من سەرم راوەشاند، یانی بەداخەوەم، بەڕاستی بەداخەوەم . بەهەمان ویقارەوە هەوڵی دا بەسەر دوودڵییەکەی دا زاڵ بێت، لەسەر کورسییەکە دانیشتەوە و وتی "نەخێر من ئەهلی ئەو شتانە نیم"

گالیسکەچی چاوی دەرتۆقاند "پیاوی حسابی! کە ئەهلی ئەو شتانەنیت، زۆر بێجێیت کرد شوێن گالیسکەکە کەوتیت.. کە پیاونیت بۆچی حاشی لێ دەکەیت، هیچ لەبارا نەبوو".

سەرتاشەکە پێکەنییەوە و ئەو لە ئاوێنەکەوە سەیری کرد "ئەگەر چاکم ناکەیت دەڕۆم" سەرتاشەکە یەکسەر بەخۆیدا هاتەوە و وتی "بەڵی؟" خێرا خۆی گەیاندە کورسییەکەی ئەو و بەروانکەکەی لە گەردنییەوە ئالآندەوە و دەستی بەکارەکەی کرد. گالیسکەچی بلمەبلمێکی کرد و چووە دەرەوە، دەنگی قامچییەکەی لە هەوادا هات "هێیی".

"هێی.. ئەمەلا و لای سمێڵمت بیر نەچێ" سەیرێکی خۆی کرد، من بەزەردەخەنەیەکەوە لەو سەری دنیام دەڕوانی، یانی خۆ هەقناس نیم... بەلآم من ژنم و نازم هەیە، خۆ ناز عەیب نییە.

وتی "هێی.. ڕۆنێکیش بدە لە قژم" و کلاوەکەی لە سەری داکەند، قژێکی رەشی بریقەداری هەبوو، کە سەرتاشەکە ڕۆنی لێ دا زێدەتر بریقەی دەدا، من سەیرێکی خێرا و راگوزەری قژیم کرد، بەلآم لە چاویم نەڕوانی. یانی چی؟ هەرچەندە بیری کردەوە نەیزانی، هەستا پارە وردەیەکی لەسەر مێزەکە دانا و سەرتاشخانەکەی بەجێ هێشت، کە پەردە مووروینەکەی بەدەست لادا، گەڕایەوە و بۆ دوایەمین جار، سەیرێکی ئاوێنەکەی کرد، من لە ژێر چاوەوە لێم دەڕوانی و دەستم بەهێواشی راوەشاند.. یانی خوات لەگەڵ. ئەو جارێکی تر لە بەردەم ئاوێنەکەدا ڕێزی بۆ خۆی نواند و چووە دەرەوە.

من لە کوێ بووم؟ ئەو لەکوێ بوو؟ ئایا دەکرا ئاوێنەکە بشکێنرێ و پێ بخرێتە ناو سەرتاشخانەکەوە؟ ئایا دەبوو پەردەی تابلۆ و بەرگی قەڵەمدان بقڵیشایە و بێیتە دەرەوە؟ بۆچی دەنگی من، دەنگی یارمەتی

خواستنی من، فریادی یەکبەدوایەکی من، لە پشت ئەم هەموو زەمانەوە نەدەگەیشتە گوێی ئەو، کە من ناچاربووم پەنا بۆ پەردەی تابلۆ ببەم و خۆم بەم شێوەیە دیل بکەم؟ بۆ نەیتوانی من لە دەستی ئەم تینووە پەرێشان و سمێڵ بابڕانە رزگار بکات، کە هانکەهانکیان بوو شمشێریان لە دژی من لە خاک دەچەقاند؟ چ کارێک لەدەست دەهات؟ ئایا دەبوو زەمەن بەسەر یەکدا تێک بدرێت و مرۆڤەکان بە دڵی خۆیان لە چەند جێگەیەکەی تردا دابنرێن؟

من لە ناچاریدا لە پەردەیەکدا دەکێشرام و ئەو هەرچییەکی دەکێشا نەیتوانی من بەدەست بهێنێت، بەیانی تا ئێوارە فڵچەی لە رەنگ هەڵدەکێشێت و بەرگی قەڵەمدان دەنەخشێنێت. من لەم دووبارە و دووبارە و دووبارەوەکردنەوەیەدا، دەست بەدەست و شار بەشار دەڕۆیشتم و لەو دوور دەکەوتمەوە.

حەزی دەکرد هەموو جارێک گوارەیەک لە سەدەف یا پیرۆزە بەگوێمدا هەڵبواسێت، بەڵام ئەوەی نەدەکرد، حەزی دەکرد لەسەر یەکێک لەو قەڵەمدانانە نیشانەیەک جێ بهێڵێ و دوای بکەوێت تا بزانێت من دەکەومە دەست کێ، بەڵام ئەوەی نەدەکرد، حەزی دەکرد یەک جار لانی کەم جارێک، لەبری ئەوەی گوڵی نیلۆفەر بخاتە دەستمەوە، دەست بەدامێنی کراسەکەمەوە بگرێت و بەتوندی هەڵی داتەوە تا پوز و رانم ببینێت، بەڵام ئەوەی نەدەکرد. وا راهاتبوو جلێکی رەشی ئاودامەنیم لەبەر بکات و لێوم سوور بکات، وا راهاتبوو هەرخۆر بگەیبایە زەردەپەڕ دەچووە سوڕانەوە.

کە لە نیگارکێشانی سەربەرگی قەڵەمدانەکان تەواو دەبوو، کڵاوەکەی دەکردە سەری و ملپێچەکەی لە ملییەوە دەئاڵاند و دەکەوتە رێ.

شـوێنهایەکی خـۆش دەویست کە جۆگەی ئاو، درەختی سەروو و، گوڵی نیلۆفـەری هەبـوایە، بەڵام ئایا لە هـەر شـوێنێک ئەوانـە هەبوایە، منیش هەبووم؟ مەگەر شوێنێکی وەها ئەسڵەن پەیدا دەبوو؟

بەخـەیاڵی ئەوەی سـەرووە، لە ژێر درەختێکدا دادەنیشت، بەخـەیاڵی خۆی مـەحووی ناو چەمەنزارێک دەبوو لە گوڵ و گوڵزار، بـەڵام جگە لە خـاشـاک و لمی گـەرم و پەراسـووی ئەسپ کە وەک سـەبـەتەیەکە بەیەکدا شکاوی حـەسـیـری چووبـوون بەیەکـدا و سـەگـە خـوێڕییـەکـان بەسـەر زبڵەکانەوە لمۆزیان تێ نابوو، هیچی تری نەدەبینی.

بەدوای منـدا وێڵ بوو و چنگی نەدەخـســتم، وەمن ئەوم دەویست و نەمدەتـوانی. بۆ بەم شێوەیە بوو؟ ئایا ئێمـە یەکترمـان دەناسی؟ یان بەر لەم ژیانە یەکـترمـان دیبـوو؟ رەنگە ئێـوە لـە خـەونتـاندا منتـان بینیبێت، بـەڵام ئەی ئـەو چـی؟ ئـەویش مـنـی دەنـاسی یـان تـەنـیـا بـەدزییـــەوە و بەپـەنـهـانی لە کـونێکەوە، لە کـڵاوڕۆژنەی سـەرو تاقـێکەوە سـەیری کـردبووم؟ ئەم هەمـوو بگرە و بەردەیە، ئـەم هـەمـوو ترس و ئـومـێـدە، ئەم هەمـوو حـەسـرەتکێـشـانە، دوو مـانگ و چوار رۆژ درێژەی کـێـشـا، تـا سـەرەنجام رۆژێک کـە ئەو سەرقـاڵی نیگاری بەرگی سـەر قەڵەمدان بوو، من وتم بارانە، برۆ ئەفکاری تاریکت بشۆرەوە.

وەک هەرشەوێکی تر خۆی گۆڕی، پاڵتۆکەی کردە بەری و ملپێچەکەی ئاڵاند لە ملییەوە و کڵاوەکەی لەسەر نا، چوو بۆ گەڕان. دەنگگەلی سەیر و غـەریب دەهات، مـەلێکی نەناس لەجێگەیەکـەوە دەیخـوێند و سـەگەکـان حـەپـەحـەپیـان دەکـرد، دنیـا تـەم و تاربوو، تار نـا، غـەمگین. ئەو لەهەر شوێنێکی دەڕوانی، من بۆی پێدەکەنیم.

تەم بەڕوویدا هـەڵدەگـڕا و ئەو وای دەزانـی من دەمـەوێت شـەونم لە

تەوێڵی بسڕم. دەخولایەوە و لە بێدەنگیدا بیری لە من دەکردەوە، لە قسەکردنم، لە پێکەنینم، لە پەنجە شمشاڵی و باریکەکانم کە دەیاننوقێنم دەڵێی خونچە گوڵن، لە ڕێ ڕۆیشتنم، من چۆن بەڕێگەدا دەڕۆم؟ نەیدەزانی. تەنیا وێنەیەکی بێ جووڵە و مردوو لە زەینیدا نەخشی بەستبوو، بەزەردەخەنەیەکی لاڵەوە لە تەواوی ڕوخسارمدا، لێوێکی خونچە ئاسا کە ئەو وای خەیاڵ دەکرد هەر ئێستا لە ماچێکی گەرم هەڵگیراوە و هێشتا تێر نەبووە، بەگەردنی بەرز و گوڵی نیلۆفەری دەستم و چەماوە لە بەردەم پیرەمێردێکی قەمبووردا.

سەرەنجام گوڵم کەوتە جۆگە و ئاو بردی، ئێستا من تەنیا دەمتوانی قامکەکانم بەرەو سەر بنوقێنم و خونچەیی بکەم، ڕێک وەک نیگاری سەر قەڵمدان.

شەو لە نیوە تێ پەڕیبوو، تەم نیشتبووە سەر هەموو شتێک، وەک ئەوەی کەسێک بەهەردوو دەست چاوی گرتبێت تا بەتەواوی بەرپێی خۆی نەبینێت، بەڵام هەرچۆنێکبوو لە ڕووی حیس و غەریزەوە خۆی گەیاندەوە بەردەرگەکەی و ڕێک لەو کاتەدا کە دەیویست کلیلەکەی دەربهێنێت، بەبینینی من داچڵەکی، وەک چۆن منیشی داچڵەکاند.

لەوەی لەپڕ قیافەیەکی ڕەشپۆش بەکڵاو و ملپێچەوە لە ناوجەرگەی تەمەکەوە هەڵتۆقی داچاڵەکیم، وەک ئەوەی ئەسڵەن چاوەڕێی نەبووبم و لەسەر پلیکانەکانی ماڵەکەی دانەنیشتبێتم. ددانەکانم توند لەسەر یەک گیرکرد و بۆساتێک چاوەکانم داخست.

شقارتەی لێ دا تا شوێنی کلیلەکە لەسەر دەرگەکە بدۆزێتەوە، لە ڕووناکی کزی شقارتەکەدا بەدوای دەموچاوی مندا دەگەڕا و دۆزییەوە، وەک مرۆڤێک ڕووبەڕووی جەستەی پارچە پارچەکراوی خۆی بووبێتەوە،

وەها تێم ڕاما کە بۆ ساتێک وام زانی هیچم لەبەردا نییە، دەستم بەشێوەی زەرب خستە سەر مەمکەکانم، ئەژنۆکانم جووت کرد و کەمێک چومەوە خۆم. وەها لە شوێنی خۆیدا وشکبوو کە وام زانی لە خەونی تۆدا نیگارێک لەو دەبینم.

شقارتەکە تا کۆتایی سووتا و ئەو بەخۆیدا هاتەوە، دەستەکلیلەکەی لە دەستیا هەڵسوڕاند و بێ ئەوەی سەیری بکات، بەهەستی بەرکەوتن کلیلەکەی دۆزییەوە و دەرگەکەی کردەوە. بەڕێزێکی بێ گەردەوە وەک شازادەیەک یان پیاوە ئەفسانەییەکان، بەڕیزانە خۆی بۆ من خستە لاوە و کڵاوەکەی لە سەری داگرت و بەدەستەکەی تری ئاماژەی کرد کە بفەرمووم.

منیش بە خۆشحاڵییەکی تەواوەوە وەک ژنێکی زەحمەتدیدە، کە پەنای دەستکەوتبێت، پێشکەوتم و لە دالانە تاریکەکەوە تێپەڕیم، دەرگەی ژوورەکەیم کردەوە و وەک ئەوەی پێشتر ئەم شوێنەم بینیبێت، لە تاریکایی ژوورەکەدا تا داگیرسانی شقارتەیەک راوەستام. پاشان لە رووناکی نووری چراکەدا، بەخێرایی چاوێکم بە ژوورەکەدا گێڕا، لە هەموو رەنگێک و تۆزێک، چەند فلچەیەک و چەند قەڵەمدانێکی تەواو نەکراو لە ژێر تاقێکی بەرزدا پەڕاگەندا کەوتبوون.

مێزێکی بچووک و کورسییەک لە ناوەڕاستی ژوورەکەدا بوو، هەزارپیشەیەکی(*) کۆن لە سووچێکی ترەوە بوو کە دوو مۆمدانی لەسەر

(*) هەزارپیشە: سندووقێکی دارینی تاقتاقە، کە بۆ هەڵگرتنی قۆری و پیاڵە و هەندێک وردەواڵەی ماڵ سوودی لێ وەردەگیرێ، تا ئێستاش لە هەورامان بەکار دێت و هەمان ناوی هەیە. و

بوو، له ته‌نیشت هه‌زارپیشه‌که‌وه چرپایه‌ک به پێخه‌فێکی چڵکه‌سووه‌وه منی بۆ لای خۆی راده‌کێشا. له ماندوویێتیدا خۆم گه‌یانده چرپاکه و راکشام. سالانێک به‌پێوه بووم، چه‌ماوه به‌گوڵی نیلۆفه‌ره‌وه، به‌و شێوه‌یه مابوومه‌وه، تا ئه‌و له‌سه‌ر قه‌ڵه‌مدان نه‌خشم بکات.

پێویستییه‌کی زۆرم به‌ڕاکشان هه‌بوو، حه‌زم ده‌کرد بنووم، چاوه‌کانم دابخه‌م و خه‌وێکی ئه‌به‌دیی بنوم. هه‌موو زه‌ڕه‌ی وجودم له ئازاردا هاواری ده‌کرد و ژووره‌که‌ی، به‌تایبه‌ت به ئاماده‌بوونی ئه‌وه‌وه، ئارامییه‌کی سه‌یری پێ ده‌دام، گه‌رمایی چرپاکه‌ی ئه‌فسوناوی بوو.. ئاه.. خوای من چه‌ند ماندوو بووم.

سه‌یرێکی ئه‌وم کرد که له ناو خه‌رمانه‌یه‌ک له نووری چراکه‌دا، له‌سه‌ر کورسییه ته‌خته‌که دانیشتبوو و چاوی بڕیبووه من، ئایا بڕوای نه‌ده‌کرد که من ئێستا له به‌رامبه‌ری، له‌ده‌ستیا، له‌سه‌ر چرپاکه‌ی درێژ راکشاوم، وا سه‌راسیمه و حایر ماوه؟ ئایا هه‌موو ئیراده‌ی له‌ده‌ست دابوو؟ له زه‌ینیا وتم له ناخۆشییا په‌نام بۆ تۆ هێناوه، نا رێم ون کردووه، ده‌زانی من خه‌وگه‌ڕم؟ شه‌وان له خه‌ودا رێ ده‌که‌م، بۆ لایه‌ک ده‌ڕۆم، ئه‌مشه‌وم هی تۆیه.

ناوچه‌وانی گرژ کرد و ددانه‌کانی لێک گیر کرد، وتم نا ئازیزم.. من له ئاسمانه‌وه هاتووم، له‌به‌ر تۆ هاتووم، مه‌گه‌ر هه‌ر ئه‌مه‌ت نه‌ده‌ویست؟ باوه‌ڕ بکه نه‌خه‌وه و نه‌خه‌یاڵ، بڕوانه؛ سێبه‌ری تاقه‌که‌تان له‌سه‌ر ناوچه‌وانم به‌ڵگه‌ی ئه‌وه‌یه که من له خه‌ودا بۆ لای تۆ نه‌هاتووم، ئه‌ی حه‌په‌ی ئه‌و سه‌گانه نابیستیت؟ ئه‌و مه‌له سه‌رگه‌ردانه گومناوانه چی ده‌خوێنن؟ هیچ له زمانیان ناگه‌یت؟ کێ بانگ ده‌که‌ن؟ پێت خۆشه هه‌ستم

و سەمات بۆ بکەم؟ یەک سەمای ئاینیی ساسانی؟ یان بەلانی کەمەوە پێم دانێم و چەند هەنگاوێک بڕۆم.. بجولێم؟.. دەتەوێت؟.. نا ئەمەم لێ داوا مەکە.. هێندە ماندووم کە ئامادەم بۆ سەلماندنی خۆم و عەشقەکەم.. تەنیا بمرم.. داوام لێ مەکە بجولێم.

لە زەینیدا بەخۆمم وت، ئەمە یانی ژیانی ئەبەدیی، تۆ ئارام بنویت و من لێت بڕوانم. من نووستم و جەستەم دووری بە چرپاکەیدا و لە قوولایی بۆنی پیاوانەیدا نوقوم بووم، هێندە رۆچووم کە ئەو ناچار بوو داوای کۆمەک لە بینایی بکات لە پشت کاسەی چاوەکانیەوە و وەکو سوژن جەستەم بەچرپاکەوە بدورێت، لە دڵما وتم ئازیزی دڵم بەنیگات دام دورە، بەهەر شوێنێک دڵت دەیخوازێ، بە ژیان.. بەمەرگ.. بەعەشق.. بە هەرچییەک خۆشت دەوێت.. لە بەرامبەر نیگاتدا دەبمە هەور.. دەبمە دووکەڵ.. تابتوانیت وەک با یاریم پێ بکەیت، هەناسەی گەرمت بکە بەسەر جەستەمدا سەیر بکە چۆن ون دەبم.

لەپی دەستەکانم نووساندبوو بەیەکەوە و لە ژێر روومەتم نابوو، بەقاچی تێکەڵوپێکەڵ و قژی بەردراوەوە بەسەر بالیفی سپیدا، نەمدەزانی دەمویست چ شێوەیەک بۆ ئەو بنوێنم. تەنیا بەخاتری بینینی دەموچاوی، حاڵەتی شەیتانی و بێگوناهانەی چاوەکانی، هەوڵم دەدا پێڵوەکانم دانەخرێت، کە چی نەدەکرا. دڵم دەیویست قسەیەک بکات، لێ نازانم بۆچی بێدەنگ بوو؟ دەیویست تا کەی بێدەنگ بمێنێتەوە؟ چی ئەوی دەهێنایە قسە؟

تەوێڵی عارەقی کردبووەوە، بەسەرقۆڵی کراسەکەی سڕیی و بۆ ئەوەی شتێکی لەدەست دەرنەچێ بەردوام بوو لە نیگاکردن. نەمدەزانی لە

شتێک نارەحەت بوو یان بێدەنگ چووبووە ناو مالیخولیاکەی(*)؟ چاوی لە من هەڵنەدەگرت نەکا رابکەم یان بەجارێک وەک تەم لە بەرامبەریدا بڕەوێمەوە. ئایا شێوەی مەرگ بوو؟ شێوەی ژیان؟ یان تێکەڵەیەک لە هەردووکیان؟ بەچاوانی رەش و گەورە و لووتی تیر ئاسا و برۆی هێمن و لێوی بچووک و ئەو دەموچاوە سێگۆشەیەی کە بڕیاربوو شتێکی گرینگ، وەک قەترەیەک ئاو لە چەناگەی باریکییەوە بتکێ و پێگەی مرۆڤایەتی دیاری بکات، شێوەی باڵندەیەک بوو نزیک لە مرۆڤ. نەمەرگ بوو، نەژیان، پیاوێک بوو وەک خەیاڵ ناسک، هەم هەبوو، هەم نەبوو. وەک جیوە، وەک تەم، یان هەڵم کە لە دەمی بونیامەوە لە رۆژی سارددا دێتە دەرێ و نامێنێ، نامێنێ و هەر کە دەمت ترازان دێتەوە.

بەهەرحاڵ هەڵهاتوویەک بوو کە هیچ کات نەتدەتوانی خۆتی لەگەڵ یەکلایی بکەیتەوە، من لە ماوەی داخستنی چەندجارەی چاوەکانم، هەروا کە سەیرم دەکرد هێور هێور ماندوێتی سەختی ساڵان وەک داروپەردوو رژا بەسەر پێڵووەکانمدا.

قاچەکانم بەتەواوی راکێشا، پەنجەی شایەتومانی دەستی چەپم خستە ژێر ددانم و دەستم کرد بەجوینی. دەمویست لە بەرامبەر خەونێکدا کە وەک سێلاوێک رای دەماڵێم بەرگری بکەم، دەمزانی کە

(*) مالیخولیا-Melancholia : مالیخۆلیا یان ماخۆلیا جۆرێک نەخۆشیی دەروونییە، کە خاوەنەکەی خۆی لە شێوەی خوا یان پێغەمبەر یان ئاژەڵێک یان هەر شتێکی نائاسایدا دەبینێت. زۆرتر ئەم نەخۆشییە لای خەڵکانێک سەرهەڵدەدات کە زۆر بیر دەکەنەوە وەک پیاوانی زانست و ئەهلی تەسەوف، یەکێک لە نیشانەکانی ئەوەیە کەسەکە هەمیشە حەز بەتەنیایی دەکات، وەک ئەم نیگارکێشەی پاڵەوانی ڕۆمانەکە. و

نیگا ئاگراوییەکانی بەمنەوە دەدورێ، بە هەموو جەستەمدا دەیگێڕێ، لە جێگەیەکەوە بۆ جێگەیەکی تر، لە تاڵەموویەکەوە بۆ تاڵێکی تر، لە نینۆکی پەنجەیەکمەوە بەرەو بازووەکانم وەک ئەوەی شتێکی گرانبەهای زۆر بچووک لە جەستەمدا ونبووبێت و ئەو دەبێت بیدۆزێتەوە.

ئەو کاتەی کە دەچەمایەوە و چاوی لە روخسارم دەبڕێت، چاوەکانی دەهێنێتەوە یەک و دەیکاتەوە، سەری دەهێنێتە پێش و دەیبردە دواوە، بۆنی بەلەشمەوە دەکرد، هەناسەی لە سنگیا حەپس دەکرد. باش دەمزانی ئێستا کە چاوەکانم داخرابوو، دەیتوانی لە نێوان دوودڵی و دڵنیاییدا؛ لە شوێنێکی ناشوێندا هەڵی واسێ، ئا؟ یان نا؟ لە نەشئەیەکی روحانی پڕ ئاسایشدا کە دوایەمین خاڵی سکی دایکانەی من بوو، یان باوەشی ژنانەم، کامیان؟ گەرمایی لەشی وەک هەناسەی ئەژدیها شێی جلەکان و قژمی هەڵدەمژی و جەستەمی گەرم دەکردەوە، هەناسەی دەلەرزی و دڵی وەک تەپڵ لێی دەدا، تەپڵگەلێکی گەورە و بچووک.. ناهاوڕیتم..

دواتر گوێم لێ بوو تەپڵەکان وردە وردە بێدەنگ دەبوون.. لەنگەری سەعاتەکە جیا دەبووەوە و زایەڵەی گەورەی زەمان لە مۆسیقای دووبارەوە دەهاتە دەرێ و بەهەموو پێچەکاندا تێ دەپەڕی.

دەمبینی کە کوڕە بچووکی پاشا ماسی ئاڵتونیی دەدایەوە بەدەریا، بێ ئەوی بیر لە ئەنجامی خراپی ئەو کارەی بکاتەوە. هەرچی خواردن و شمەکی ناو هەمبانەکانی هەبوو بەسەر ماسیگر و هاوەڵەکانیا دابەش کرد، بەڵام کەسێک سکەیەکی کە متری بەردەکەوت. بەزمەکە لێرەوە دەستی پێ کرد، هەمیشە هەر وادەبوو، کاتی دابەشکردن نوتفەکانیش کۆ دەبوونەوە و لە رەحمێکی گەرمدا گرمۆڵە دەبوون. ئەو شوێنە خاڵی

دەسپێک بوو کە یەکێک بەردێکی هەڵدەگرت و ئەوەندە دەیکوتا بەکەلەی ئەوی تردا، کە ئەستێرەیەک دەکشاو دەسووتا، لە یاری دەچووە دەرێ.

من روون دەمبینی کە کەسێک سکەیەکی کەمتری بەردەکەوت، سەربوردەکەیان گەیاندەوە گوێی پاشا و پاشای نەخۆش لەسەر جێگە بڕیاری مەرگی کوڕەکەی دەرکرد و دەستوری دا کوڕە ببەنە هەمان جێ و لەوێ بیکوژن. دەستەیەک لاوچاک و شۆڕەسواران کوڕەیان هەڵگرت و بردیان بۆ کەنار دەریا، بەڵام نەیانتوانی یان نەیانویست بیکوژن، فیتنەکەیان لەبری ئەو کوشت و کوڕەیان سپارد بەخوا و ئازادیان کرد.

کوڕە کەناری دەریای گرت و ئەوەندە ڕێی کرد و ڕۆیشت، کە لە ماندوێتیدا لە سێبەری گابەردێکدا خەو بردییەوە، لە خەویدا بینی لاوچاک و شۆڕەسوارەکان گیرفانی فیتنە کوژراوەکە خاڵی دەکەن و شاباشەکەی بەسەر خۆیاندا دابەش کرد، بەڵام روون نەبوو کە ئایا جارێکی تر کەسێک سکەیەکی کەمتری بەردەکەوت یان نا؟ وە ئایا کەسێک بۆ سکەیەک دەمرد؟

نازانم چەندێک لە خەودا بوو، کە وا خەواوخەو بووبووم. بۆ ساتێک هەستم کرد کە تەڕاییەکی مزر و شیرین لە دەممدایە و بەگەروومدا تێپەڕی، بۆنی مناڵیەکانم لە "بەیهەق"[*]ەوە کرد. شەراب بوو، بەڵام شەرابی چەند ساڵە کە هێندە مزر و شیرین بوو تا نوکی پێمی گەرم کردەوە، ژیانمییەوە. تۆ تا ئێستا نۆشیوتە؟ خوێن لە دەماردا فوارە پێ دەکات، دەیفڕێنێ، وەک شەمەنەفەرێک کە لە تونێلێکی تاریک و

(*) بەیهەق: لە شارە هەرە دێرینەکانی ئێرانە و پێگەی جوگرافیای دەکەوێتە تەنیشت شاری نیشابور و ئێستا شارەکە ناونراوە سەبزەوار، دانیشتووانی زیاد لە شەسەد هەزار کەسن. و

نەناسراودا دەم بەدەم خێرا دەبێت و دواتر دنیا لە چەرخانە شێتانەکەی خۆی دەخات، ئارام.. ئارام.. چەند سووڕانەوەیەکی دڵگیرە.

نازانم کێ ئەو شـەرابەی رژاندبووە زارمـەوە؟ ئـایا کـەسێک لە خـەودا مەستی دەکردم؟ یان لە خەونی تۆدا لەگەڵ کەسێکدا هاوپێک بووم؟ یان تـەنانـەت لەگــەڵ تـۆدا؟ ئـایا کــەســێک لە دوایـەمین چرکــەی ژیانمـدا ویسـتـبـووی ئەم هـەنگویناوە ئەرخـەوانـیـیـە بە من بنۆشـێت؟ تا بـەڵکە پەشیمان ببمەوە و بمەوێ دووبارە بۆ دنیا بگەڕێمەوە؟ نازانم کی دابینی کردبوو، بەڵام من، بۆ خالقی ئەو کەسە درروودم نارد.

لە دڵەوە حـەزم کـرد پاکـوتەمـیز خـۆم بەم فـەرامـۆشـیـیـە رەهاییـیـە بسـپـێرم، رابـردوو لە بیـر خـۆم ببـەمـەوە و جـۆلانە لە نێـوان رۆژگـاری نەخش و نیگاراندا بکەم. نا ئەمە مـەستییەکی ئاسـایی نەبوو، ئەمە وەک ئەوە وابوو کەسێک فلچەی لە شەراب هەڵکێشابێ و منی کێشابێت.

دەنگی نامۆ دەهاتە گوێم، دەنگی تایە و گالیسکە و زەنگ، دەنگی پێی مــەردومــانێک کــە بەخـێـرایی دەڕۆیشتن، دەنگی ژنان و کــچــانێکی گـوڵفـرۆش، کە زەمـیلەی پڕ لە گوڵـیان لـە قـۆڵـیـان کـردووە و لە نێـوان خـەڵکانی شـارێکی دووردا، لە ناو ئەو هـەمـوو هەراوهـوریایەدا.. ئارام.. ئارام.. بۆ دڵی خۆیان گۆرانییەکیان دەگوت، کە من بەڕوونی دەمبیست، بەڵام لە زمانیان نەدەگەیشتم. دەنگی ئاسنکوتین.. غـەڵبەغەڵبی خەڵک.. لە نێو ئەو هـەمـوو هـەراهـەرایەدا دەتگوت کەسێک، کەسێک بانگ دەکات، ئایا کـەس منـی دەخـوێنـدەوە؟ ئەی ئەمــانەم لە کـوێوە گـوێ لـێ دەبوو؟ بۆچی هـەمیشـە هـەست دەکەم کاروان رۆیشتووە و من جێماوم؟

دەنگی پیـاوانەی پیاوێک دەبیسـتم کە لە ناخی دڵـیـەوە قسـەی دەکرد و هەوڵ دەدات ژنێک بۆ ژیان بگێڕێتـەوە کە دوو مـانگ و چوار رۆژ لەگـەڵی

ژیابوو. ژنێک بە چاوانی ڕەشی ئەفسونگەرەوە هەموو وجودی پیاوەکەی بۆ خۆی رادەکێشا . بە لێوێکی خونچە ئاسای نیوەکراوەی، کە دەتگوت ئێستا لە ماچێکی گەرم و درێژ لێ بووەتەوە و هێشتا تێر نەبووە. بەقژی ڕەش و ئاڵۆزاو کە دەوری روخسارە مانگ ئاساکەی دابوو، بەگەزێیەکەوە کە لە ناوچەوانییەوە هاتووەتە خوارێ، بەکراسێکی ئاودامەنی ڕەشەوە، بەرۆشتنێکی قورس و سەنگین بە لێواری پردی رووبارێکەوە رێ دەکات.

پیاوێک ڕووەو رووبارەکە بەسەر پردەکەدا چەمابووەوە و لەو کورێژکەیەی دەڕوانی کە هەرچەند سەوڵی لێ دەدا قەیاخەکەی نەدەبزوا . دنیا تەم بوو، پیاوەکە بەتەواوی ئیحساسییەوە قسەی دەکرد، لێ ژنەکە گوێی نەدەدایە و من دەنگی دوورکەوتنەوەی پێیم لە پردەکە هاتە گوێ.

دەنگی ئاه.. ی پیاوەکەم گوێ لێ بوو، دوای دەنگی کەوتنە ناو ئاوێکەوە. ئەو کاتە بوو بەگەڕەلاوژێ، نەمتوانی بزانم چی بووە، ئەم شتانە.. ئەم دەنگانە من بێ تاقەت دەکات، دەمگەیەنێتە سەر رازی ئەفسانەیەک کە لە پەی پێ بردنیا داماوم.

لە کاروانێ لە ڕەنگ و قەڵەمدا، لە نێوان نیگار و نیگارخانەکاندا دەست بەدەست و شار بەشار دەگەڕام، لە شوێنێک؛ پیاوێک تابلۆکانی یەک یەک هەڵدەگرت و لەولاتر دەیخستنە سەر یەکتر، ئەو پیاوە باوکم بوو. دەمزانی ئەوە باوکی من نییە، لێ باوەڕم هێنابوو باوکم بێت. وەڕەوەڕی سەگێک دەبیستم.

پیرەمێردە قەمبوورەکە قاچەکانی کۆ کردووەتەوە و لە عەبا خورییە وشترییەکەیدا گرمۆڵە بووە، شاڵێکی لەسەری ئالاندووە و بیبەر

دەخوات. بەچاوی حیزەوە سەیری نیگارەکان دەکات و بەئاماژەی دەست ڕەتی دەکات. من لە ژێر درەختێکی سەروو، لە کەناری جۆگە ئاوێکدا وەستابووم و باقڵم نینۆکی پەنجەی شایەتومانم دەگەست.. بیرم نایات.

ئەم جارە قەمبوورەکە تابلۆکەی ڕەت نەکردەوە و وەستا.. سەری هێنایە پێشێ و هێنایە پێشێ و بەهەمان شێوە چاوی بڕییە من. ئەو پیاوەی کە باوکم بوو، نیگارەکەی بەرز کردەوە، عارەقی کردبووە و بە ڕوویەکی سوور هەڵگەڕاوەوە، چاوەکانی دەرتۆقیبوون و ئەم پێ و ئەو پێی دەکرد. قەمبوورەکە دەستی بەرز کردەوە تا تابلۆکە ڕەت کاتەوە، کەچی وەک ئەوەی پەشیمان بووبێتەوە دەستی هێنایە خوارێ، باوکم مۆڕەیەکی لێ کردم و وتی "گوڵێ بچنە و پێشکێشی جەنابی ئاغای بکە"

من دەموچاوم لە قەمبوور دابووبەیەکدا، باوکم داگیرسابوو دانەکیرەی دەکرد، دەتگوت ددانی لە زمانی گیر دەکا، دڵۆپی گەورەی عارەق لەملا و لای دەموچاوییە سەریان دەردەهێنا و سەرەوژێر دەخلیسکان. لە ترسا چەمیمەوە و نیلۆفەرێکی شینم چنی و دامە قەمبوور، ئەو پەنجەی حیرەتی لە زار نابوو، نەیدەتوانی چاو لە من هەڵگرێت، شەپۆلێک لە هەستی ڕازیبوون لە ڕوخساریدا نەخشی بەست، دەستی بەباخەڵی داکرد و چەند سکەیەکی سەردەمی دەقیانووسی دەرهێنا و دای بەباوکم.

باوکم تەعزیمی کرد، پیرەمێرد بێ ئەوەی شتێک بڵێ تابلۆکەی ڕاپسکاند و پێکەنی، پێکەنینێکی وەحشەتناک کە خەونی لە بونیام حەرام دەکرد، وەلێ من گوێم نەدەدایە، بەڕێکەوتین و بۆ ناو خەونی تۆ هاتین. ئەو شەوە یان ئەو ڕۆژە تەم و بارانییە، لەو هۆدە و هەیوانەدا بووینە ژن و مێرد، چرپامان ڕووی عەردی ژوورێکی کۆنبوو. برای

قـەمبوور پێی لە عەرد دەکوتا و هاواری دەکرد، کە تۆ سەیرت کرد، من دەچووم بۆی و دوو شــەپازلەم ســرەوانده بنـاگـوێی، بـەڵام خـۆ بێـدەنگ نەبوو. ئێـمـە چەندێک شـتی چڵکنمـان هەبوو، هەرچەند دەمشـۆرد تەواو نەدەبوون، دەمشۆرد و دەمچۆڕاندەوە.

پاشتر کە تۆ لـە خەو رابوویت، کەسێک فلچەی لە شـەراب هـەڵکێشا و منی کێشا، چاوەکانمی رەشتر کرد، وەها لە هـەرچییەک بڕوانم ئـاگری تێ بـەردەم، پێڵــووەکــانم قـورســتــر و وەک داروپەردوویەکی ژێر باران داچەکی بوو. دواتـر دەسـتـێ هێنرا بـەقژمـدا و بەهێـواشی ئەگـریـجـەمی نەوازش کـرد، پەنجـەگـەلێکی لەرزیو بەقژمـدا رۆیشـت و خـەونمی قـوڵتـر کرد، تەنیا بۆ ساتێک توانیم تێ بگەم کە زەمەن رۆیشتووە.

زەمـــەن رۆیشـــتــووە و مـن هێــشــتـــا لە ژوورەکـــەیدا، لە هـێــجـگار مـاندووێتیـمـدا بـەنـاو جێگە گـەرمـەکـەیدا دادووراوم. دەنگی هـەنـاسـەیم هـەست پـێ دەکـرد، دەمـزانی کـە بەسـەرمـدا چەمـیـوەتەوە، وەک ئەوەی بەنیگای جەستەم بکاتە خۆڵەمێش و بە هـەناسەکانی روحم بداتێ.

هـەمـوو توانـامـی لێ زەوت کـردبووم و منی بـەچرپاکـەوە دادووری بوو، دەسـتی بردە یەخـەمەوە، پـەنجەکـانی سـەیر گـەرمبـوون و من دەسـووتام، بێ ئـەوەی هـەســتی کـــاردانـەوەیەکم هـەبێت، تەنـیــا دەنگی هـەنـاســە لەرزیوەکـانیم دەژنەفت، خـۆم دابوو بـەدەسـتــەوە، بەڵام بۆ ئارامـی زەینم بەدوای دەنـگێکی ئـاشـنـا لە ســاڵانی دواتردا دەگـــەڕام، دەنـگێک کـــە بتـوانێت خـەیاڵم لە جێگەیەکـەوە هـەڵبگرێت و بیبـات بۆ جێـگەیەکی تر، کوڕێک بڵێ: پەروانە! و من لە شەقەی باڵ بدەم و بەرەو رووی بفڕم.

هـەمـیــشـــە عــاشــقی دەنگی گــارمــانی(*) روسی بـووم، ئێـوارەیەک

(*) گارمان: ئامێرێکی مۆسیقییە لە شێوەی ئۆکۆردێوندایە. و

زەردەپەڕ، چوومە بەھارستان، لە ڕێگە لەودیوو شووشەکانی قاوەخانەی "لەقانتە" چاوێکم گێڕا، دەموچاوی ئاشنایەکم تێدا نەبینی، بەڕێی خۆمدا ڕۆیشتم، لە بەردەم چایخانەیەکدا کە کورسییەکانی لەسەر شۆستەکە دانابوو وەستام، چایچییەکە قەلایەک پیاڵەی لەسەر دەستی هەڵچنی بوو، بەنێوان مێزەکاندا دەسووڕایەوە و یەک یەک دای دەنان، هەزار پیاڵە وەک پەڕی تاوسی مەست.

لە دڵی خۆمدا وتم ئەگەر هەڵنوتا؟ بەلام ئەو چایچییە یەک چاوە لە کاتێکدا بنێشتی کوردی دەجوو، کەمەری کەمێ قەوس کردبووەوە و خۆی وەک پیاڵەی کەمەر باریک خوار دەکردەوە و بەنێوان مێزەکاندا دەهات و دەچوو. ویستم دانیشم و چایەک بخۆمەوە جێ نەبوو، ڕۆشتم.. بەدەوری مەیدانەکەدا سووڕامەوە و چاوێکم بە گوزەری "شادومانی"دا گێڕا. چەرداغی دووکانەکان پەردەی ڕەنگاوڕەنگ بوو. لە بەردەم نووسینگەی "شادومانی چەشم ئازەر"دا وەستام، لە دوای خەڵکەکەوە سەرێکم کێشا تا بۆ ژەنیارانی ئەو ئاوازە خەمگینە درود بنێرم.

دوو ژەنیار بەجلی نوێوە، کە دیاربوو تازە کڕیبوویان و لەبەریاندا هاواری دەکرد، لە بەردەم دووکانەکەدا وەستابوون و ئەو ئاوازە شادەیان دەژەند، کە زۆر خەمگین بوو. یەکێکیان گارمانی دەژەنی و جارجاریش بەویقارەوە کەمەری بۆ بادەدا و ئەوی تریشیان باڵەبانی فوو دەدا.

نەوایەک بوو داڵغەی قووڵ دەبردم، هەستم دەکرد پێشتر بیستبێتم، ئایا ئەوە وەک لایلایەکانی دایکم بوو؟ یان لە عاشقە ڕاگوزەرەکانەوە بیستبووم؟ ئایا ئەوە هەمان ئاوازێ بوو کە لە ڕۆژی زەماوەندەکەماندا لێیان دەدا؟ لەپڕ هەستم کرد ساڵانێک دواتر پیاوێکی نابینا لە بەردەم

قـاوەخـانـەی "فـیـردەوسـی" ئەم ئاوازە دەژەنێت؛ ئەی رۆژگـاری نەخش و نیگاران!

ئارامـبـووم و گـوێم شل کـرد، حـەزم دەکـرد دانیـشم کـەچـی ئەوەندە بەپێـوە وەسـتـام شـەو داهات. ناچاربووم بگـەڕێمـەوە و خـۆم تەسلیـمی هەناسە لەرزیوەکانی ئەو بکەم.

لە بـاخـەڵـمـدا نوسـتـبـوو، دەیویست لـە وجـودی مندا پەنـای دەست بکەوێت.. رەفـتـاری ناشییـانە بوو رەنگە سـەری لێ شێوابێت، لە خۆیدا گـرمۆڵە بووبوو، بۆنی قژی دەکردم، دەسـتی دەخـسـتـە ناو دەسـتـمـەوە و دیسـانەوە دەسـتـی بەرەڵڵا دەکـرد، نەیدەزانی چی بکات. دەمی تـامی سکـەی سـەردەمـی دەقـیـانووسـی دەدا، تامی وەک کـافـور سـارد بوو، هـەرچـەندی دەکـرد نـەیدەتوانی بـەر بەو لەرزینـە مـەسـخـەرە ئامـێـزەی بگرێت.

لەرزنەبوو، گرژبوونێک بوو لە نووکی پێیەوە تا تەوقی سـەری گرتبوو، نازانم بۆ نـەیدەتوانی بەسـەرخـۆیدا زاڵ بێت. وەک کـەسـێک کـە نیـازی نابوودکردنی خـۆی هەبێت، وەک ئەو فیـداییـیانەی خۆیان لە قـەڵاکانەوە بۆ بنکی هەڵدێرەکـان فـڕێ دەدەن، وەک پێـشـمـەرگـەیەک کـە ئەڵقـەی نارنجـۆکـەکـەی رادەکـێـشـێت و کـوڕکـوڕ خـۆی هەڵدەداتە بـاوەشـی قـوربانیـیـەکـەی، وەک هـەنگێک کـە جـزو دەوەشـێنێت و خـۆی دەمـرێت. تەواوی خوێنی رەگەکانی لە یەک خاڵدا فوارەی کرد و مرد.

بەڵێ مرد.

ئیـتـر درۆ نەبوو، ئەوەی کـە فـڵـچـەی لە شـەراب هەڵدەکـێشـا و منی دەکێشـا، ئەوەی منی لەم قـەڵەمدانەوە بۆ ئەو قـەڵەمـدان کۆچ پێ دەکرد،

ئەوەی کـە دیلی تـابلۆیەکی خـۆی بـووبوو، ئێـسـتـا منی عـاشـقی خـۆی کردبوو خۆی مردبوو، لە باوەشی مندا مردبوو.

دەسـتم لـە روخـسـاری دا، تا ئەو کـاتـە کـەسم وەها سـارد نـەدیبـوو، دەتگوت لە تەرزە دروسـتـیـان کـردووە، وێرانـکەر و سـارد و بێـڕەحم. دەمتوانی چی بکەم؟ دەستی کە بەسینەی رووتییەوە بوو، بەرزم کردەوە و بەرمـدا، دووبارە کـەوتەوە سـەر سـنگی. خـۆم خـسـتـە لاوە و لە دڵەوە قـیـژاندم، بەڵام دەنگێکم لێـوە دەرنەهـات، لە چرپاکـە هاتمە خـوارێ و سـەیرێکی دەوروبەرم کـرد، شـتـێک کـە بەمن ئاشـنابێ، نەبوو، جگە لە چەند قەڵمدانێک کە نیگاری شێواوبوون و نەخشی سەربەرگەکانیان بە نیوە ناچڵی مابووەوە.

چراکـەم خـسـتـە سـەر کـورسی تەنیـشـت چرپاکـە و لـەوم روانی، مردوویەک لە رووناکی چراکەدا پەرش دەبووەوە و من نەمدەتوانی بەر بە رۆیشتنی کات بگرم. ئەو رۆیشتبوو من مابوومەوە؛ مرۆڤێکی بەدبەخت و سـەرگـەردان کـە نەیدەزانی دەبێت چی بکات.. بەدبەخت.. بەدبەخت.. بەدبەختیـەیە. ئایا ئەگەر من عـاشقی نیگارکێشێکی تربامـایە رۆژم بەم رۆژە دەگـەیشت؟ بۆ ئەنجـامی عـەشق ئەم هـەمـوو نەگـبـەتی و وێرانی و بەدبەختییە؟ دەبوو پەنام بۆ کوێ بردبا؟ بەکێ بڵێم؟ خۆ من کەسم نییە.

شـەویش لە نیـوە تێ پەڕیبـوو، جگە لە حـەپەحـەپی دووری سـەگـەکان، هیـچ دەنگێکی تر نـەدەهات، سـەرگـەردان لـە ناوەڕاسـتـی ئەو ژوورە نەناسـراوەدا وەسـتـابووم، رێک بەو جـۆرەی کـە منت لە خـەونـتـا دی. هەمووان سـەرگەردان بوون، نە تریشقـەیەک، نە ئەسپێک، نە مـاشێنێک، هیـچ.. هیچ.. خـەڵکێکی نەنـاس، ئاپۆرەیەکی مـەزن، سـەرگـەردان روو بەلایەک کە نەیاندەزانی کوێیە، حەیران بووبوون.

ئەو کــاتە یەکــێک لە مــامــەکــانی من کــە ســالانێک لەوەوبەر لە جەنگەڵەکانی هیندستاندا بەتیری ژەهراوی خێڵەکییەکان بەدرەختێکدا هەڵواسـرابوو، گـەنجـانـە و گـوسـتـاغ بەرەو رووم هـات و منی بەسـەر پردەکـەدا پەڕاندەوە کـە هەردوو لای سـەر شـار بوو لـە مـردووەکـانی مێژوو. منی قـەلادۆشکان کردبوو، وەکو با بەنێوان مردووەکاندا بازی دەدا، دواتر چوینە گۆڕستانێکی پڕ گوڵ و درەختەوە. لە هەموو جێیەک گوڵێک، درەختێک، گـیایەک خـۆڕسکانە روابوون و رووی گـۆڕەکـانیـان داپۆشی بوو، شوێنێک بوو کە ئەسڵەن لە گۆڕستـانی نەدەکرد، زۆرتر لە مەرقەدی ئیمامزادەیەکی پیرۆز دەچوو.

چوینە ژێرخـانێکەوە کە پەیکەرێکیـان لە نـاوەڕاسـتدا لەسـەر تـەختی بەردێ دانابوو، شـمـشـێرێکیـان کـردبوو بەسکیدا و پەردەیەکـیـان پێدا دابوو، وتم "ئێمە سـەردەمێک پەیکەریشمـان هەبوو؟" دەنگی لەرزیوم لەو ژێرخانەدا شەپۆلی دا و گەڕایەوە بۆ خۆم، سەرم خستە ناو دەستـەکانم و لە لـەرزی دەنگی خـۆم کـەوتمـە لەرزین. دەنـگی سـامنـاکی پێکەنینی قـەمبـوور بـوو، دواتر کە پێکەنینـەکە نەما دەنگی من وتی "ئـەمـە پەیکەر نییە، ئەمە لاوێتی تۆیە" دیسانەوە دەنگدانەوەی دەنگی خۆم گەڕایەوە لام و قـەمبـوور پێکەنی.. وا پێ دەکەنی کە من ددانـەکانم هەڵوەرین، دەستم بەدەممەوە گرت و ددانەکانم هەڵڕشتە دەرەوە.

سـەرم هـەڵبڕی، تۆ لە بەردەم پەنجـەرەکـەدا وەستـا بووی، من هـەوڵم دا وەهـا لێت بڕوانم وەک ئـەوەی نـەمـــدیبـی، ئـاوڕم دایەوە دەرگـــــەیەک جــیــڕەیەکی وشـکی لـێ هـاتوو کــرایەوە، چـەند کــەســێک لـەوێ بوون، هەستام و رام کرد، ژێرخانێکی تربوو هەڵمی ئاوی گەرم تێیدا شەپۆلی دەدا. لەسـەر تەختی بەردێک لە ناوەڕاسـتی ژێرخانەکەدا، ژنێکی گـەزی

ڕەش نوستبوو، لە خەوی تۆدا هەمووان ناوی ئەو ژنەمان دەزانی، بەڵام کەس ئەمەی بە ئێمە نەوتبوو، دەمێکبوو دەمانزانی.

چاوانێکی گەورە، لێوانێکی گۆشتن و خونچەیی، دوو گۆنای دەرپەڕیوی هەبوو. چ گەنج و تازە بوو، دەتگوت ئەسڵەن ئەمە نەمردووە، خەوتووە. ژنێکی لوسیان لەسەر ئەو بەردە خەواندبوو دەیانشۆری، تەڕ و تازە و نەرم. هیچ کەسێکم لەوێ نەدەناسی، سەرگەردان بووم، ڕێک لەو کاتەدا تۆ شێتانە لە خەو ڕاپەڕیت و وتت "سەرمامە" و زارڕەترەک و تۆقیو لە چواردەوری خۆتت ڕوانی. من سەیرم کرد ئەو لە ژێر ڕووناکی چراکەدا بەخەونی هەزاران ساڵەی مەرگدا ڕۆچووبوو، ژوورەکە بۆنی ورگێکی غەرقبووی ئاوساوی لێ دەهات. لە چرپاکەوە سەرمای مەرگ بەرز دەبووەوە، سەرمایەک کە هی هەوا نەبوو، سەرمایەک بوو لە ڕوحی ئەم ژوورەدا هێلانەی کردبوو، دەیویست بۆ دەرەوە تەشەنە بکات، وەک ئەوەی هێزێک منی هێشتبێتەوە کە لە ناوەڕاستی ئەو ژوورەدا بووەستم و گەردگەرد سەهۆڵ بکەم.

باوەشم بەخۆمدا کرد و لە ڕووناکی چراکە ڕامام، تۆ تینوت بوو.. ئاو.. ئاو.. لێوەکان وشک بوو، بەڵام لە ترسا نەتدەتوانی جووڵەبکەیت.. ترسێک زیاتر لە هەراسانی لە مەرگ، یان لە لەتبوون. گڵۆپێک پرتە پرتی دەکرد، گڵۆپێکی سوورڕەنگی نیۆن، شار لە نیۆنی پڕوپاگەندەکاندا هەڵدەبوو دەکوژایەوە، لە دوورەدەستیش سەگێ دەوەڕی، ئەمانە ڕەنگە نیشانەیەکی باش نەبووبێ، لەرز کەوتە جەستەت و هەناسە لە سنگتا حەپس بوو. بەزەینتا هات "من سەرمامە" ئیتر هیچی ترت بیر نەکەوتەوە، دەستت برد بۆ تاقە بچووکی تەنیشت چرپاکە، پەرداخێکی نیوە مەشروبت هەڵگرت، لە بۆنی تیژی ئەلکهول

سڵمیتەوە، لێ بەسەرتەوە نا و لەرز گرتیتی.. سارد و تاڵ بوو.. تامی گۆشتی مردوویەک لە زارتدا مایەوە کە یەک جار کەسێک لە خەودا خستبوییە زارتەوە.

بەکۆڵانی ئاواییەکدا دەڕۆشتی کە دووکاندارەکانی مردووەکانیان وەک جل بەتەنیشت یەکەوە بەقولابدا کردبوو، پارچەیەکی سپییان دابوو بەسەریاندا و بەهەریەکەیانەوە ژمارەیەکیان چەسپ کردبوو، سەیری هەر دووکانێکت دەکرد، دووکاندارەکان لە پشتی مێزەکانیانەوە لە چاوەڕوانی کڕیاردا دانیشتبوون.

گەیشتیتە دووکانێکی گەورە و دڵگیری دوو دەرگە کە هی مامت بوو، هەمان ئەو مامەی لە بیست و یەک ساڵیدا جوانەمەرگ بووبوو، هەنوکە پیرتر دەهاتە پێش چاو، بێ بازاڕی برستی لێ بڕیبوو، چوویتە دووکانەکەوە و خەریکبووی سەیری ژمارەی سەر مردووەکانت دەکرد، کە کەسێک بەکێردێکی گەورە پارچەیەک گۆشتی لە بازووی مردوویەک لێ کردەوە و خستییە دەمتەوە.

دەستت کرد بەجووینی پلەگۆشتەکە و لەوێ هاتیتە دەرێ، گەیشتیتە مەیدانێک کە گۆڕێ لە ناوەڕاستیابوو، گۆڕێکی هەڵتۆقیو لە زەوی، گۆڕێک کە دەرگەیەکی ئاسن لەلای راستییەوە بوو چەند قفڵێکی پێوە هەڵواسرابوو، کە لێوەی دەتوانرا کۆنترۆڵی هاتوچۆ بکرێت.

لە گۆڕەکەوە دووکەڵ هەڵدەستا و کەس لەو ناوە نەبوو، سەگێک لە دوورەدەست دەوەڕی، دەنگی ئاسنگەری دەهات، وەک ئەوەی کەسێک بەیەک ریتم ئاسنێک بەسندانێکدا بکوتێت، لە خەوەکەدا ئەو شارە ناوی "بەیهەق" بوو، شارێک کە نەتدەزانی لەکوێی نەخشەی جوگرافیایە.

گۆشتە تاڵەکەت دەجووی و قوتت دا، بۆی گەنین چووبووە سەرتەوە، نەتدەزانی چی بکەیت، ناچار لە خەو ڕاپەڕیت و تا چەند ڕۆژێک ئەم تامە تاڵ و بۆگەنە لە دەمتا بوو. دووبارە پەرداخەکەت بەرز کردەوە و دوا قەترەیت خستە سەر زمانت، زمانێکت هێنا بەلێوتا و خۆت هەڵخوراند.

لە پەنجەرەوە رووناکییەکی کز دەهات و گڵۆپە نیۆنەکان بەشێوەیەکی نارێک هەڵدەبوون و دەکوژانەوە، ئاوڕت دایەوە روخساری ژنەت لەسەر چرپاکەی تەنیشت خۆتەوە بینی، چاوانی چەماوە و هەڵئاوسابوو، برژانگی درێژ، گۆناکانی پڕ و ناوچەوانی بەرز، برۆی پێوەست و باریک، لێوی گۆشتن و نیوەباز، قژی رەشی ئاڵۆزاوی دەوری رووی بەسەر سەرینەکەدا پەخش بووبوو، سەرچەفێکی سپی دابوو بەخۆیدا و دەتگوت لەسەر زەمینی جەمسەرەوە هاتووە و هیچ سەرمایەک کاریگەری تێ ناکات، ئارام نوستبوو، بەحاڵەتێکی خەمگین و شاد، شادییەکی خەم ئەنگێز، تێکەڵەیەک لە خۆشییەکی سەرکەشانە و دڵتەنگییەکی پڕ لە گەمژەیی.

بە حەوت قەڵەم ئارایشی کرد و بێ ئەوەی هیچ گرینگییەکت پێ بدات، دەهات بۆ سۆراخت. ئایا فریشتەیەک بوو رەفتاری قەحبەکانی دەنواند یان قەحبەیەک بوو کە جارجار دەبووە فریشتە؟ وەختێک لەسور ستاندەکە سەرقاڵی نیگارکێشان بوویت، دەهات بەسەرتەوە دەوەستا و ئەملا و لای دەکرد، سەرەنجام دەیگوت "باش فێری فێڵەکەی بووی.. هەر من دێمە ئێرە، تۆ نیگارکێشان دەکەیتە بەهانەیەک و خۆتی پێوە سەرقاڵ دەکەیت.. ئاخر ئەم نەگبەتە چی هەیە و من نیمە؟"

وێنەکەی منی دەوت، وێنەکەمی لەسەرو گۆشەی ستاندەکەوە

هەڵپڕوچاند و دڕاندی "نەگبەت.. ئەمە ئەگەر زیندووبووایە ئێستا لە تەمەنی نەنکما دەبوو.. ئەم هەموو توحفانەت کێشا چی و کرد بەچی؟!"

وتت "لاچۆ.. سەر مەخەرە سەرم، تۆ نە دەبیت بەمۆدیل دانیشیت تابلۆیەکت بکێشم و نە لێش دەگەڕێی تابلۆی خەڵکی تر بکێشم.. ئەرێ من چی بکەم؟". لە لێواری چرپاکە دانیشت، سەری بەلای شانی چەپیدا لار کردەوە "باش.. وەرە من بکێشە"

تۆش ئەوەت لە خوا دەویست، بەڵام وەک هەمیشە تا تۆ هاتی قەڵەم بەپەردەدا بخشێنیت، ئەو ملی نابوو رۆشتبوو.

لە بەرچاوی بێگانەکان، لە پێش چاوی ئەوانی تر وەها رەفتاری دەکرد، کەوایان دەزانی یەکێک لە فیدایییەکانی تۆیە کە ئامادەیە گیانی لە رێتا ببەخشێت، بێ ئەوەی خۆی بەلاوە گرینگ بێت. کەسێکە رێزی تۆ و بەهای هونەرەکەت دەزانێ، هاتووە تا لێ نەگەرێ تۆ خۆت بیربچێتەوە، چی دەخۆیت؟ چی دەخوێنیتەوە؟ چی دەپۆشی؟ ئایا کەس خەمی تۆی هەیە؟ بەڵام ئەو فریشتە قەشەنگە دەبەنگێکی تەواو عەیار بوو، دەبەنگێک کە هیچ بەهایەکی بۆ خۆتان و هونەرەکەتان دانەدەنا؛ قەشمەریی پێ دەکردی، ئازاری دەدایت و کاتێکیش تۆ لە ئازاردا لوول دەبوویت و لە گۆشەیەکدا دادەکەوتی، ئەو گوڵ گوڵ شکۆفەی دەکرد و بەخۆشحاڵییەوە جێی دەهێشتی. وەک موعتادێک کە لەوپەڕی پێویستیدا بەدوای تلیاکدا رادەکات و لە کاتی نەشئەو کەیفیشدا، پاش مژی قووڵ و درێژ لێی هەموو نەفرەتە کۆنەکانی دەمرن و ئنجا نەفرەت دەنێرێت بۆ دنیای کەیف و نەشئەش.

رەنگە هەموو شتەکان بگەرێتەوە بۆ ئەو واقیعە تاڵەی کە قەمبوورەکان تلیاکیی بوون و ئێمەی قەڵمدانی هەموو عارەقخۆر. بەڵام

زۆری نەخـایاند کە ئێمەش تەزریقیی(*) بووین، رووما‌ن کردە هێرۆین و مۆرفین و وەک یەکمان لێ هاتەوە.

پرسیم: "ئەو بێدەنگییە چەند ساڵەیەی تۆ، جوڵەیەکی سیاسی بوو؟"

لە خـەونتـا وتت "چەندین تابلۆی تەواونەکراوم هەیە، ئەگـەر ئەوەندە بوارم..."

نەمدەزانی چۆن دەتوانی بەرگەی ئەو حاڵە بگریت، ئەو هەموو نیگارە تەواونەکراو، ئەو هەموو سوکایەتییە، ئەو هەموو گۆشەگیرییە.. تەنانەت بیرت چووبووەوە سەرێک لە کوڕ و کۆمەڵێک بدەیت و قسانێکیان بۆ بکەیت، کە هەندێکیان لە تاو ئازار پێچ بخۆن. گاهێ لە ماڵ دەچویتە دەر، چەن تابلۆیەکی کۆپیت دەخستە ژێر باڵت و رادەستی دووکانێکت دەکرد لە شەقامی "مەنوچەهری" پارەیەکی نانەسکیانەت وەردەگرت و بەهەمان رێگەدا دەگەڕایتەوە.

شتهایەکت کۆپی دەکرد کە تاقەتی دووبارە سەیرکردنی ئەوانیشت نەمابوو؛ پۆترێتێک، چەمەنزارێک، گوڵێک، ئەسپێک. لەم کۆپی کارییەدابوو کە من تۆم بینی. کاتێک پۆترێتی منت دەکێشا، لە تەواوی ئەو کاتەدا بیرت لەوە دەکردەوە کە ئێمە یەکتریمان لە شوێنێک بینیوە، رەنگە پێش ئەم ژیانە ئێمە یادەوەرییەکمان لەگەڵ یەک هەبێت و ئێستا کەسمان بیرمان نەمابێت.. خوایە لە کام چەرخی مێژوودا یەکترمان خۆش ویستووە کە هەرچەند سەیرت دەکەم تێر نابم.

وتم"هەمووان وا دەزانن تۆ مردوویت، منیش هەندێ جار وا گومان

(*) تەزریق: بەمانای دەرزی لێدان دێت، تەزریقییش بەو کەسە ئاڵودەبووانە دەوترێت کە لە رێگەی دەرزییەوە مادە هۆشبەرەکان بەکار دەهێنن. و

دەکەم.. بەڕاست تۆ مردوویت؟"

وتت "ئێمە قەدری خۆمان لەدەست داوە.. ئێمە کەوتوین"

"دەنگۆی ئەوە بڵاوە لەسێدارە دراویت.."

"ناوی ئەم شەقامانە گۆڕاوە.. لەوەدەچێت شەڕ بووبێت.. چووزانم"

سەروقژت سپی بووبوو، چەند تاڵێکیش کەوتبووە ئەو سمێڵە قینجەتەوە، ئیتر شەکەت بووبوویت و مەرگی ئەوت بە ئاوات دەخواست، من بیرم لە ژیانی پیاوێک دەکردەوە کە لە باوەشما گیانی سپاردبوو، تۆش لەمەرگی ژنێک کە بووبووە فیگەری کارەکانت، بەهەمان شێوە من عاشقی هەنگێک بووبووم و تۆ عاشقی قەحبەیەک؛ ژنێک کە دەهاتە بەردەم ستاندەکەت و دادەنیشت، کە چی بواری وێنەکێشانی نەدەدایت. سێوێکت دەدایە دەستی و بەشۆڕ و شەوقە منداڵانەکەتەوە دەستت پێ دەکرد، کەچی پاش چەند چرکەیەک دەتبینی سێوەکەی خواردووە و خەوتووە.

"ئەی من چی بکێشم؟"

"زۆر باشە.. بکێشە؛ سێوێکی خوراو و ژنێکی جوان، کە خەریکە پشوو دەدا"

"بڕوانە؛ تکا دەکەم ئەزێتم مەدە، پێنج دەقیقە بەو شێوەیەی کە وتم لەسەر لێواری چرپاکە دانیشە، تا من سکێچە گشتییەکەت بکێشم دوایی پشوو بدە، وەرە ئەم سێوە بگرە، بەس مەیخۆ"

ئەو سێوەی کە دابووتە دەستی فڕێی دا و بەنیگایەکی خەمگینانەوە جێی هێشتیت: "بەغیل.. تۆ حەقت چییە من سێو دەخۆم.. حەز دەکەم خڕوخۆڵ بم. چاوەبۆقەکانتم لێ دەکەیت بە بەچوار چاو؟"

"باشە بیخۆ، بەس دوایی.. ئێستا بهێڵە ئەم تابلۆیە بکێشم"

نەیهێشت. وتت بێت لە تەنیشت پەنجەرەکەوە بووەستێت و بەدەست پەردەکە بگرێت بەشێوەیەک کە وادەرکەوێت خەریکە زۆر بەتامەزرۆییەوە لە دەرەوە دەڕوانێ، شانی هەڵتەکاند، لچێکی هەڵقورچاند و بەبێ مەیلییەوە چووە قەراغ پەنجەرەکە.. تیامابویت لە کوێوە دەست پێ بکەیت، بۆ سێبەر و رووناکی دەمووچاوی لە چ رەنگێک سوود وەربگریت.

قەڵەمت لە رەنگ هەڵکێشا و هێڵی بناگوێیت کێشا، قژی رەش و پڕ، برژانگی درێژ و هەڵگەڕاوە، بوەستە.. بوەستە.. نەیهێشت. ساتی دواتر پەنجەرەکەی کردبووەوە و لەگەڵ رێبوارێکدا سوعبەتی دەکرد "هێی خاڵە.. ئەستێرەکانی ئاسمان چەند دانەن؟"

ئەو خۆی شۆڕ کردبووەوە و تۆش لەسەر کورسییەکی بچووک بەخۆتدا رۆچووبوویت و بیرت لەو چەندهێڵە بێ مانایەی سەر تابلۆکە دەکردەوە. دواتر کە ماندووبوو گەڕایەوە سەر تەختەکە و راکشا و وتی "بمبەخشە، هۆشم نەبوو.. وەرە هەرجۆرێک دەتەوێت بکێشە"

بەڵام تۆ ئیتر تاقەت و حەوسەڵت نەمابوو، رەنگەکان لە ناو رەنگدانەکەدا وشک بوونەوە و سەرت زۆر دەئێشا، لەسەر عەردەکە دانیشتی و سەرت خستە ناو دەستەکانتەوە، چای بۆ هێنایت و هەوڵی دا ئاشتت بکاتەوە، وەلێ نەیتوانی، وتی "پیاو دەبێت جۆش و خرۆشێکی هەبێت، یانی چی دانیشێ و بگری؟ بەتۆش دەڵێن پیاو؟ هەستە قایشەکەت بکەرەوە و بکەوەرە گیانم، شین و مۆرم بکەرەوە.. لێم دە و لێم دە.. جوانم کە"

بۆ ئەوەندە سوربوو کە لێی بدەیت؟ ریشەی ئەم خۆئازاردانە لە کوێوە هاتبوو کە بەر قایشت دەدا قاقای دەکێشا و دواتر وردەوردە ئارام و دەستەمۆ دەبوو؟ چی وای دەکرد روحت ئەشکەنجە بدات و ناخۆشترین قسە لە زاری بێتە دەرەوە و کاتێکیش کە زۆر ماندووی کردی، کوتەککارییەکی باش بەخۆی بگەیەنێت و سزای رۆژێکی تاڵ و رەش وەربگرێت، ئەلحەقیش وەری دەگرت. هەر کە دەستت بۆ قایشەکەت دەبرد، ئاهی دەکێشا و وەکو مار تێتەوە دەئالا، ئەژدیهایەکی سووتێنەر و خۆڵەمێشکەر بوو.

ئەوەندە تابلۆی تەواونەکراوت هەبوو کە نەتدەزانی چییان لێ بکەیت، وەک خواردنە نیوە خوراوەکان، جارجار بیرت دەکردەوە هەموویان فرێ بدەیت و خواردنی نوێ دروست بکەیت، نا ئەسڵەن هەر دروستی نەکەیت. یەک نان و پەنیر و سەوزەی سادە، هەموو ئەو خواردنە تەواونەکراوانەی دەهێنا.

ئایا دەشیا تۆ بەدوای کەسێکەوەبیت، کچێکی سادە و لادێی کە تەنیا بڵێت: بەسەرچاو؟

"سەیرکە ئازیزم.. ئیتر حەز ناکەم بێیتەوە ئێرە، ئەمەش حەقی مانگانەکەت و برۆ "

"تۆ برۆ.. من کوێم هەیە بۆی برۆم؟ حاڵم لە ماڵی خۆمان شێواوە.. من ئێرەم زۆر خۆش دەوێت"

"ئەی کەواتە بۆ چەند دەقیقەیەک دانانیشی، تا کارێکی هونەریت لێ بسازێنم"

"نیگارکێشی مەکە.. مەگەر ئەو هەموو خەڵکەی نیگارکێشی ناکەن

مـردوون؟ مەگـەر ئەوانەی هونەرمـەند نین ناژین؟" قـایش، قیـژە، قاقـا، ئاه... دەسبـازییەکی ئاگرین، دوایی خـەوێکی قووڵ بۆ ئەو و کـابوسێکی پچڕپچڕیش بۆ تۆ.

مانگانەکەی وەردەگرت، ماکیاژێکی تۆخی دەکرد و ملی ڕێی دەگرت، لە سـوچێکی مـەیدانـی "فیـردەوسـیی"دا دەوەسـتـا، هێندە لەمـلا و لای دەڕوانی تـا مـاشـێنەکـان لە بەردەمـیـیـدا ریزیان دەبەست و ئەویش یەکـێکیـانی هەڵدەبژارد و لەگـەڵی دەڕۆی، داخی خـۆی دەکـرد بە دڵی ئەوانی تردا، یان نا داخـی دەکــرد بەدڵی تـۆدا کــە لە پشت دیواری کەلاوەیەکەوە چاودێریت دەکرد و دەست و پێت کەوتبووە لەرزە.

ئایا جـادووی لێ کـردبوویت وا هـەرکـاتێک دەتبـینی هەم لە دڵتـەنگی هەم لە ترسدا گیانت دەکەوتە لەرزین و دڵت وەک تەپڵی گەورە و بچووک لێی دەدا؟ ڕەنگە کـەسـێک لەم حــاڵە تێ نـەگـات و باوەڕ نـەکـات؛ کـە پارچەیەکی سـپیت بەسـەر سـتـاندەکـەوە دادەنا، ڕەنگەکـانت بەسـەر شــووشـەکـاندا پان دەکـردەوە، فـڵــچـەکـانت ریز دەکـرد و لەودیو پەنجـەرەکـەوە سـەرەتاتکێت دەکـرد و چەندین سـەعـات چاوەڕوانیت دەکـێـشـا تا بێت. بەڵام هـەر ئەوەندەی دەهـات داری دەدا بەروحــتـا و کارتی تەواو دەکرد و جگە لە چەند پەڵەیەکی پیـسی سەرپەردەی سپی ستاندەکەی تۆ، هیچ نەدەمایەوە.

وتی "دێیت پێکەوە زەماوەند بکەین"

وتت "تـا ئێستا یەک تابلۆی تەواوم نەکێشاوی، تۆ ئەسڵەن بوار بەمن نادەی کە."

برۆی هێنایەوەیەک، لێوە گۆشـتنە بچووکەکەی بۆ شێتکردنی تۆ ورد

ورد دەجولاند، نیگایەکی عاشق کوژانەی دەکرد و دەیگوت "بۆ دەبێ بێمە ئێرە؟ خوا بەنەفرەتت بکات کە وا منت گرفتار کرد"

"بەڵام من زۆرم خۆشدەوێیت"

"درۆ دەکەیت وەک سەگ"

ئاخ.. تۆ چ سەبرێکی عەجیبت هەبوو؟ چۆن دەتوانی بەرگەی ئەوە بگریت؛ کەسێک بێت روحی ناسکت بگوشێت و فڕێتداتە گۆشەیەکەوە، دواییش لە رووی بەزەییــیــەوە چایەکت بۆ بێنێ تا دەرخــواردی جەنازەکەتی بدات؟ چۆن بەرگەت دەگرت کە هەرزەیەکی دەبەنگ وا بزانێت خۆی هەموو دنیایە و ئەوەی ئەو بیری لێ دەکاتەوە راستە و تۆ دەبێت ملکەچی بیرە کەرانەکانی ئەو بیت؟ ئەگەر قایش نەبایە چی؟ چۆن دات دەمرکاندەوە؟

وتی "دەتوانیت بەداریش لێم بدەیت، بەڵام هێواش نەکا جێیەکم بشکێنی"

رای دەبوارد، جوێنی پێ دەدای، تۆمەتی دەدایە پاڵت، بۆ ئەوەی بۆی هەستی، حەزی دەکرد کاتێک قایش دەکێشیت بەگیانیا سەری لە هەوادا راوەشێنێت و رەها ببێت، بەجۆرێک بە هەر لێدانێک قژە رەش و درێژەکەی بەسەر چاویدا پەرش ببێتەوە، بەڵام خۆ هەمیشە چیرۆکەکە بەم شێوەیە کۆتایی نەدەهات!

جارێکیان بۆیاخە رۆنییەکانی تۆی خستبووە سەر مێزەکە و جەختی لەسەر ئەوە دەکرد کە تۆ دەبێت دیواری ماڵەکە رەنگ بکەیت، هەرچیتکرد دەست لەو دەبەنگییە هەڵگرێت هەڵی نەگرت. وتی "وا دەزانی نیگارکێشێکی زۆر گەورەی! هیچ لەبارا نەبوو، چوار دیوارت پێ

بۆیە ناکرێت.. گوو خوارد خۆت بەهونەرمەند بزانی"

بەو سادەییەوە ناشرینترین وشەی خۆی بەکار دەهێنا، بەهەمان ئەو سادەییەوە تۆی دەکوشت. ڕەنگە خەڵکی بڵێن چ تاوانبارێکی گەورە بوویت کە زەردەخەنەکانت بۆ دەسەندەوە و هەموو گوناهەکانیت دەبەخشی. وەلێ من لە بیری ئەفسانەیەکدابووم کە کچی پاشا نەخۆشبوو، ئەژدیهایەک لە سکی دابوو، هەموو کازیوە و زەردەپەڕێک دەهاتە دەرێ و هەمووانی ئازار دەدا، تەنانەت ڕەحمی بەخاوەنەکەی خۆشی نەدەکرد، پاشا بۆ بەشوودانی کچەکەی بیری لە پەرجوویەک دەکردەوە، بەڵام ڕەنگە ئەو پەرجووە نەبووبێت تا پاشا بتوانێت بەئاسوودەیی خواستەکەی بەجێ بهێنێت.

هەر کاتێک سەیری ئەو تابلۆیەم دەکرد دەکەوتمە بیری ئەوەی چۆن دەکرێت مرۆڤێک ئەژدیهایەکی خواردبێت؟ کچێکی جوان کە لەدەست ئەژدیهاکەی ناوخۆی گیری خواردووە. تابلۆکە زۆرتر بەتابلۆی سەحرای مەحشەر دەچوو، بەماری جەهەنەم، ڕۆژی سەد هەزار ساڵی، خۆرگەلێکی سوتێنەر کە گڕ پەخش دەکەن و سێبەرێک کە نییە.

وتی"لەدەست خۆم ماندووبووم"

چووە چێشتخانەکە، قاپەکانی چەند ڕۆژ لەمەوپێشی شت، کاشییەکانی زۆر جوان سڕییەوە، ژوورەکانی میوان و نووستنی کرد بەگوڵ، چایەکی بۆ تۆ هێنا، سێوێکی گرت بەدەستییەوە و لەسەر لێواری چرپاکە دانیشت، وتی "بکێشە"

زەردەخەنەیەکی گاڵتەجاڕانەت کرد، یەک لە دوای یەک فلتەری جگەرەکەت بەزەوییەکەدا پان دەکردەوە.

وتی "کێشە نییە، دوای گسکی دەدەم.. بکێشە ئازیزم"

سەرت خستە ناو دەستەکانت و هەوڵت دا بەر بە و تەقینەوەیەی کەللەسەری گەرمداگەڕاوت بگریت کە بەدەوری زەویدا دەخولایەوە، دەتگوت مسی تواوە دەڕێژنە ناو سنگتەوە هەرچی لەوێدابوو، دەبوو بە هەڵم، جارێکی تر ئەو هەڵمە گەرمە لەکاسەی سەرتدا دەسووڕایەوە و قەتیس دەما، بێ ئەوی توانای ناڕازیبوونێکت هەبێت، دڵت بەوە خۆشبوو کە دووبارە، ئەو دەبینیتەوە.. ماچی دەکەیت.. دواجار رازی دەکەیت چێژی بەرهەمێکی بێ گەرد بچێژێت و بەلایەنی کەمەوە بۆ جارێک پێ بخاتە پەردەی تابلۆیەکەوە.

رەنگە ئەوان بەگەمژەت بزانن، بەڵام من کە بوونی خۆم دابوو بەنیگایەک، دەمتوانی چی بڵێم؟ وەک ئەو شاعیرەی عاشق بووبوو، لە شوێنی خۆی نەدەبزوا و هەندێ جاریش لەبەر خۆیەوە شتێکی دەچڕی، هەمووان دەیانزانی دەبوو دوو جووت پێڵاوی ژنانە لە بەردەرگەی ژوورەکەیدا لە پێش چاویدا بێت، تا بکەوێتە داد و بێدادکردن، ئەویش شێت دەبوو، ماهوری دەخوێند، شۆڕی دەخوێند، هەرچاوی دەکەوت بەو پێڵاوە ژنانە چ شینێکی دەگێڕا.

لە پەنجەرەکەوە رووناکییەکی کز دەهات و گڵۆپە نیۆنەکان بەشێوەیەکی نارێک هەڵدەبوون و دەکوژانەوە، ئاوڕت بۆ دواوە دایەوە و سەیرت کرد، لەدڵی خۆتا وتت "شتەپیس.. شتەپیسی هەرزە.. خۆشم دەوێیت" ویستت هەڵیسێنیت و بەسەریدا هاوار بکەیت، هاوارێکی درێژی بێ وەستان کە وەک دەمی ئەژدیها بیسووتێنێ و خۆڵەمێشی بکات و دووبارە دروستی بکاتەوە، وەک جگەری ئەو مرۆڤە زیندانییانەی کێوەکانی قەفقاز.

چ دەستێکی جوانی هەبوو، پەنجەی رێک و باریک، ئەنگوستیلەی نقێمدار، دەستانێکی بێ ئازار، ناسک، میهرەبان، تەنانەت ئەو کاتانەشی ناجنسی دەکرد و دەیویست چاوت لە کالانە دەربهێنێت، ئەگەر سەرتی لە تەنیشت خۆتەوە بدیبا نەوازشی دەکرد. نە شتی دەشکاند، نە شتی دەدڕی. لە خۆشی ماندوو بووبوو، بەرگەی ئەو ئەخلاقە سەگانەیەی خۆی نەدەگرت، دەستی دەدایەوە میهرەبانی، ئەو دەستە دەستەمۆ و ئارامانەی گوارەیەکی نەشازبوو بەجەستەیەکی بێ قەرارەوە، کە بۆ کەس رام نەدەبوو، تەنیا سەرگەرمی بیرۆکە پڕوپووچەکانی خۆی بوو، دڵێک و زەینێک کە کوڕنوشیان بۆ خۆی دەبرد، بەئاسانی پێی لە هەموو شتێک دەنا.

ئەو دەستانە.. چەند جار ئەو دەستانەت ماچ کردبوو، چەند جار گوناهەکانیت بەخشیبووەوە بەدەستەکانی، جارێکی تریش؟ ویستت دووبارە بنویت، لێ هەستێکی ئاوێتە لە عەشق و نەفرەت تەپە تەپی دڵتی خێرا کردبوو، خەمێکی ئەزەلی و ئەبەدی دڵتی لە مشتیدا دەگوشی، وەها کە فرمێسکی لە چاوتەوە دەخلیسکاند، رق هەناسەتی قەپات کردبوو، حەزت لە جگەرە دەکرد، لەسەر رەفەکە بوو. دانەیەکت گرِدا و بیرت لە من کردەوە؛ کاتێک پێ دەکەنم گۆنای چەپم چاڵ دەبێت و سەرم دەخەم بەپێشدا و دەنوشتێمەوە، بیرت لەو قژە رەشەم کردەوە، کە هەرچەندێک رێکی دەخەم تێک دەچێتەوە، یەک دەستە لەسەر سەرم تۆپەڵ بووبوو، لەملا و لاوە تاڵەکانی دەڕژانە خوارەوە.

وەک هەڵمی دەم یا وەک دووکەڵی جگەرە؟ من مەحووبووم و ئەو نەهات، مەیدانی "فیردەوسی" دروست بوو، تاکوتەرا ماشێنێک کە تێ دەپەڕی، رووناکی زەردی فسفۆڕ ئەوقاو ئەوقی مەیدانەکەی رۆشن کردبووەوە،

فوارەکان خورەخوڕیان دەکرد و "فیردەوسی" هەڵبەت لەسەر ئەو تاشەبەردە گەورەیە بووبوو بە بەرد، ماشێنێکی پۆلیسیش بەهێواشی دوور دەکەوتەوە، دڵت وەک تەپڵ زرمەی دەهات، نەتدەویست بیر لەم شتانەبکەیتەوە.

بەڵام من رۆشتبووم و ئەو هاتبووە زەینتەوە، لە سووچێکی مەیدانی فیردەوسییدا وەستابوو، قایشە گەورەی جانتاکەی لە شانی دا و بەلەپی دەست و کەڵەپەنجەی گرتبووی، مڵچە مڵچ بنێشتی دەجوو، سەیری ماشێنەکانی دەکرد، نیگاکانی حاڵەتی چاوەڕوانییان هەبوو، ماشێنەکان لە بەردەمیدا ریزیان بەستبوو، یەک یەک چاوێکی خێرا و سەرپێی پێیاندا دەخشاند، سەرەنجام سواری یەکێکیان بوو رۆیی، بۆ کوێ رۆیی؟

تۆ لە پشت دیواری کەلاوەی ئەو تەلارە بەرزەی بە بۆمب تەقیبووەوە، لە بۆسەدا بووی، چاوت لە دیمەنێکی تاڵ بوو، کە دەبوو دەستت بەدیوارەکەوە بگری تا نەکەویت، یان وەکو من هەڵنەنوتی و گوڵی نیلۆفەرت ئاو نەیبا.

وەک چۆلەکەی دەستی منداڵێکی بێ رەحم، زارەترەک و تۆقیو نەتدەتوانی هیچ شتێک بکەیت. ئەگەر شەهامەتت خەرج بدایە و لە نێوان ئەو هەموو ماشێنەدا بچوویتایەتە بەردەمی، تا بەخەیاڵی خۆت لەدەست دێوی پۆڵاین رزگاری بکەیت. ئەوا خۆت لە قەڵای بەردباراندا سەنگەسار دەبوویت و دێوەکە دەینەڕاند "چیت دەوێت موزاحیم؟"

یەک دانەت کێشا بە دەموچاویدا "تۆ دەزانی چی لە من دەکەیت؟"

"تۆ کێیت؟ ناتناسم" بە بنێشتەکەی مڵچە مڵچی دەکرد "لێگەڕێ

خـەریکی کـاسـبـیـیـەکـەمـان بین" قـۆڵیت گـرت کە بیگەڕێنیـتـەوە سـەر شـۆسـتـەکـە، مـاشـێنەکـان دەسـتـیـان کـرد بەهـۆڕین لێـدان، ئەو خـۆی لەدەستت راپسکاند و بەرەو ئەوبەری جادەکە ملی نا، باخـچـەی نێـوان هەردوو شەقامـەکەی پێشێل کرد و لە سایدی پێچەوانەی تۆ، دەستی لە ماشێنێکی سپۆرت راگرت و لەگەڵیدا رۆیی.

تۆ قاچەکانت دەلەرزی و ئێستا لەودیو دیوارێکی رووخاوەوە دەستت گرتبوو بە جێگەیەکەوە تا نەکەویت. نا ئیتر گومانت نەما کە قەحبەیەکی سـووکـە، لەو شـەوە بەدواوە ئیـتـر نەتوێرا بچـیـتـە سـەر رێـی. بەڵام بۆ بەدزییـەوە دەهـاتیت بـۆ ئەم شـوێنـە؟ ئایا ئەو دەیزانی خـەریکی سـەیری دەکەیت.

جگەرەکەت خـامۆش کرد، بۆنی توندی تەپڵـەک ئازارهێن بوو، خستتە ژێر چرپاکە و خەوتی، بەڵام خـەوت نەدەهـات، دەستە میـهرەبانەکانی ئەو بەتـانـیـیـەکـەی پێـدا دایت، تا سـەر کـەمـەرتی هێنـا، شـانـی راست و گـەردنتی داپۆشی، لەسـەر بەتـانـیـیـەکـەوە دەسـتی بەسنگتـا دەهـێنا، راپەڕیت ئاوڕت دایەوە، سـەیرت کـرد خـەوبوو. بـرژانگە کلرێژەکـانی بەیەکدا نووسابوون، هەتا بەیانـی هەزار جار بەتانییەکەی پێدا دایتـەوە نەبادا سـەرمـات بێت، بەیانی بەسـینیـیـەک نانی بەیـانیـیـەوە دەهـات و هەڵیـدەسـانی، کـەی هەڵدەسـتـا وا دەوری چاوەکـانی، برژانـگ و گـۆنا و لێوەکانی بەم شێوەیە دەنەخشاند؟

مـیناتۆری دەکـێـشـا و بەبزەوە لـە بەردەمـتـدا دادەنیـشت، کـە چاوت هەڵبـڕی بینیت؛ بـووک.. هیچ شـتـێک بەقـەد خـۆڕازاندنەوە چێـژی بەو نەدەدا و لە هیچ کارێکدا ئەوەندە وردبوونەوەی نەبوو، چ حـەوسـەڵەیەکی هەبوو! بـریا بیـتـوانیـبا فکریشی بەو شـێـوەیە ئارایشت بدابا، خـۆزیا

لەجێی ئەوەی خامە و هەنگوین بساوێت بەناندا و لەسەر سینی بیخاتە بەردەمی تۆ، ببوایە بە بنیادەمێک کە بیزانیایە چی لە ژیان دەوێت و مرۆڤەکان چ بەهایەکیان هەیە.

جارێکی تر من هاتمەوە ناو زەینت، راوەستاو لە نێوان ژوور و سەرگەردانیدا، پیاوێک لەسەر چرپاکە مردبوو و چراکە پرتە پرتی دەکرد. وتم سەرمامە. کورسییەکەم لە رەفەکە نزیک کردەوە و چوومە سەری، لەوێدا بتڵێک شەراب لە پارچەیەک مقەبادا لە توێژاڵێک تەپوتۆزدا بەفەرامۆشی سپێردرابوو. پارچە مقەباکەم دڕی و بتڵەشەرابەکەم هەڵگرت، هەر کە ویستم بێمە خوارێ، چاوم بەدەلاقەیەک کەوت، سەیربوو، لە بەرچاومدا غەریب نەبوو، هێزێکی نادیار لەدیوو ئەو دەلاقەیەوە منی بۆ لای خۆی کێش دەکرد.

دەستم بەرەو دەلاقەکە رۆیشت و کردمەوە، بیابانێک بوو تریفەی مانگ وەک کەف، هەموو شوێنەکانی شین و سپی کردبوو، بێ ئەوەی نیشانەی مرۆڤ یا ژیانی تێدا بێت. تەنیا حەپە حەپی سەگێک لە دوورەدەست دەهات، یان نا پیرەمێردێکی قەمبوور قاقای دەکێشا، چ جیاوازییەکی هەبوو؟

دەنگەکە هێندە دووربوو کە دیاری نەدەکرا، دەبا زیاتر دیقەتم کردبا، یا چاوەڕوانی سپێدە بمامایەوە تا لە رووناکیدا بزانم کوێ بەکوێیە؟ هەرچۆنێک بوو دەلاقەکەم داخست و لەسەر کورسییەکە هاتمە خوارێ، بەڵام هێشتا پەشۆکابووم، نەمدەزانی بۆ لەوێ بووم. بتڵەشەرابەکەم بە پارچە پەڕۆیەک کە لای فلچەکانەوە کەوتبوو سڕی و دەرچەکەیم راکێشا. چ بۆنێکی ئارامبەخشی هەبوو، بۆنی بێستانەکانی "نیشاپور" بوو لە وەرزی بەهاردا، یان بۆنی نانی گەرم لە کۆڵانەکانی منداڵیم دا،

نەمزانی.. رەنگە بۆنی شەرابخانەکانی بەیهەق بێت.. رەنگە.. رەنگە.

وەک بڵێیت پەرستگا دروست بکەن، عەردیان شەق دەکرد، ژوورێکی هێلکەییان دروست دەکرد و بەگڵی روس دیوارەکانیان سواخ دەدا، پاشان کۆتەرەی وشکیان تێ دەهاوی و گڕیان دەدا، دەبووە دۆزەخێک کە نەمدەتوانی لێی نزیک ببمەوە. دوای چەند رۆژێک چل پلەیان لە تەنیشتییەوە دروست دەکرد، لە ژێر پلەی چلهەم بەلوعەی ئەم پەرستگایەیان خستە کار، مەراسیمێکی هەبوو. جۆگەی سازگاری "بەیهەق" چەندین رۆژ دەڕژایە ناو پەرستگاکە و ئاوی رەش بەبەلوعەکەدا دەهات، ئەوەندە دەڕۆیشت تا ئاوەکە سازگار دەبوو، ئینجا ئاوەکەیان دەشکانەوە و ترێی رەزەکانیان هەڵدەڕشتە ناو پەرستگاکەوە بۆ ئەوەی هەتاوی هاوین بیترشێنێ.

یەکەمین بەفرێک کە دەباری، باوکم گۆزەیەکی پێ دەدام و من لەو سەرمایەدا بەپێی پیادە، کۆڵانەکانم تەی دەکرد و چل پلە دەچوومە خوارەوە و گۆزەم پڕ دەکرد، لە رێگە لە هەر کوێیەک ماندوو دەبووم، گۆزەکەم دادەنا و دەمنا بەسەرمەوە، بۆنی شیری دایکمی لێ دەهات، یان نا، بۆنی بارانی جەژنی نەورۆز.. نەمدەزانی.

لێوی شووشەکەم بەلەپی دەست پاک کردەوە و یەک بینە نام بەسەرمەوە، ئاگرێکی تواوەی رژاندە سینەم و دەمارە سەهۆڵکردووەکانی مێشکمی خستە سووڕانەوە، چراکەم کز کرد و دوو مۆمی ناو مۆمدانە کۆنەکەی سەرچرپاکەم داگیرساند، پیاڵەیەک شەرابم لە درزی ددانە داخراوەکانی ئەوەوە رۆکردە خوارێ و چاوەڕێم کرد. وەک بڵێی پێڵوی چاوی چەپی بەئەستەم جووڵا و دووبارە ئارامی گرت، هێڵێکی وەک خوێن لە گۆشەی لێوییەوە رژایە دەرەوە و بەسەر

دەموچاویدا خلیسکا.

لەســەر لێـواری چرپاکـە دانیـشـتم و ســەیرم کـرد، نـا، بەهـەڵەدا نـەچووبـووم، ئـەو مـــــردبـوو و بۆنـی ســــاردی مــــەرگ لـە مــــووە راســتــەوەبووەکـانیـیـەوە بەرز دەبووەوە، وەک ئـەوەی چەند رۆژێک بێت مــردبێت.. یان رەنـگە چەنـد ســاڵێک. هـەتا زیندووبوو ئـارامی لـێ بڕی بووم، ئێستاش کە مردووە سـەرمی کردووە بەسـەهۆڵ، سـەرمایەک کە لە بەرامبـەر ئاگری ئەم شـەرابە کۆنەدا، لە پرتەی کزی رووناکی مۆمـەکەدا حاڵتێکی نهێنی ئامێز لەخۆ دەگرێت.

وا دەهاتە پێش چاو کە کەسێک لە مەرگدا، لە دنیـای خەودا رێ بکا.. ئێستا لە مردوو نەدەچوو.. نـا.. ئەو نەمردبوو بەڵکو چووبووە خـەوێکی شــیـرینەوە.. وەک هـەر شـەوێکی دوای نیگارکـردنی قــەڵمـدان کـە لە کەنەفتیدا خۆی دەخزاندە چرپاکەوە و تا سەری دەڕۆی، دەڕۆشت. وەک روح قیژەکێشانە سەری لە دنیای خەون دەدا، دنیای خـەون؛ ئەو جێیەی کە من تێیدا بۆ دیداری تۆ دەهاتم.

لە ســوچێکەوە دادەنیـشت کـڵاوە شـاپواکـەی تـا لێـواری برۆکـانی دادەکـێشـایە خـوارێ و بەپەنجـە گەورە و پەنجـەی شـایەتومـانی یاری بەسوچی سمێڵی دەکرد، چاوەڕەشـەکانی دەبڕییە من و لەودیو پەردەی ناسکی خـەوەوە بـۆ دیدارم دەهات. دەتگوت کـەسـێکیـان لە خـۆکـوشتن رزگار کردووە و دووبارە چاوی ئەویان بەڕووی ژیاندا کردووەتەوە.

دەنگی ســەوڵ لێـدانی کـورێکی دەژنەفت کــە لە جـێگەیەکی ترەوە دەڕۆیشت، ژنێک لە زەینیدا دەیقیـژاند، ئایا ئەو ژنە من بووم؟ خـیشی کـردبوو، قــەشـمــەریی بـەژیان دەهات، بێ ئـەوەی هیـوایەک لە ســەری دابێت، دەچوو بڕی تلیــاک و مـــەشــروبـەکـــەی زیاد بکات، هـەرچـەندە

نەتلیاک و نەمەشروب هیچیان ئۆخژنێکیان بەو نەدەدا . ژیان بێ مانا بووبوو، ئەم کولەمەرگییە دووبارە بوو.. ژیان وەک دەسماڵی دەستی کاروانێک، بووبووە بەمەسخەرەی شەو و رۆژێک، زنجیکراو و دوابەدوای یەک دەڕۆشت و دەڕۆشت، بەڵام هیچ کاتێک تەواو نەدەبوو.

رانێک گاگەل و مێگەلیان دەبردە قەسابخانەیەک و جۆگەی خوێن، یان نا، رووباری خوێنیان دەڕشتە خاکەوە، تا زەوی گیانی تێبێت. هەموو ئەمە لەبەر ئەوەبوو کە کەسێک کەمێک زیاتر بژی، تا بەڵکو لە باقی تەمەنیدا گایەک زیاتر بخوات.

مەرگ چەند دەستنەکەوتە و دوور و غەریب دەهات.

رۆژانێکیش بوو بیری هەتاو و سێبەری کەنار شەقامەکانی دەکرد، رەنگی هەموو شتێک لە جێی خۆیدا بوو، سەوزی گەڵا، شینی ئاسمان، قاوەیی قاوە. ئەرک نەبێت قاوەیەک، شەیتانکاریی دەکرد، بێ زەحمەت چەند دڵۆپێک عارەقی تێ بکە، ئێمە لێرە عارەقمان نییە، باشە دروستی بکە، پارەیەکی وردەی خستە ژێر قاپەکە و لە ژێر لێوەوە وتی سەگخۆر.. چەند دڵۆپ؟ دڵۆپ نا جورعە، چەند جورعە؟ ئێستا بشبێ بەدوو سێ جورعە باببێت. قاوەخانەی "فیردەوسی" بوو یان جێگەیەکی تر چ جیاوازییەکی هەیە؟ تەنیا بەسەلامێک دەچەمایەوە و کڵاوە شاپواکەی لە سەری دادەکەند و رێزی دەنواند، ئەوەندە دەوەستا تا بزانێت من لە بەردەم دەرگە هەواییەکەوە بۆ کاملا دەڕۆم. دەست و پێی خۆمم ون دەکرد، لە حاڵی خۆم نەدەگەیشتم، بێ ئەوی بتوانم چاوی لەسەر هەڵبگرم، لە دڵەوە وتم بۆنی قاوەیی چاکەت و پانتۆڵکەت حاڵێک بەحاڵم دەکات نەبێتەوە..! دەسکردی فەرەنگییە، باوەڕ ناکەم کە دەسکردی لای خۆمان بێت. دیسانەوە زەردەخەنەیەکی کرد و دانیشت، ئەم جارەش

درەنگ جووڵابووم، پێویستبوو ئەوەندە باوەڕم بەخۆم هەبێت کە هەلی دانیشتنی نەدۆزێتەوە، یان نا روخسەت نەدەم چاوم لەسەر هەڵگرێ.

رۆژی دواتر یارییەکەم بردەوە، هەر کە چوومە ژووریّ سلاّوم کرد و یەکراست بەرە و مێزەکەی چووم، بەرزە پێ لەبەرم هەڵسا، قوپچەی چاکەتەکەی داخست، بۆنی قاوە نەدەهات.. خۆڵەمێشی پۆشیبوو، لە ژێر ئەو چاکەت و پانتۆڵە شیک و ئوتوکراوەیەوە گوڵلەیەکی گڕدار پێکابووی، کە دەبوو خۆڵمێشی بەسەردا بکات تا هوروژمی ئەو ئاگرە بداتە دەرەوە. وتم بۆ نەفرەت لە چاوی پیس، لە زەینمدا ئەسپەندم(*) بۆ دووکەڵ داوی، کنێر و گوڵپەڕیشم تێ کردووە، بۆنێکی خۆشی هەیە، چ دووکەڵێک!

سێ پیاو لە دەوری مێزەکەی دانیشتبوون، هەرسێکیان جگەرەیان دەکێشا، دووبارە سلاّوم لێ کرد و دەستم خستە نێو دەستییەوە، بێ خەیاڵ و رەها وەک ئەوەی تەواوی وجودم خستبێتە دەستییەوە.. ئێستا حەزم دەکرد لە نێو دەستیدا بنووم، نووستم.. ئەو بەدەستەکەی تری بەژنمی پۆشی و یەک دوو جار کێشای بەپشتی دەستم دا، چاوەکانی دووکەلاّوی بوو، رەگە هەڵگەڕاوەکانی لاجانگی ئەو جنێوە سوورەیان دووبارە دەکردەوە "سلاّو"

"سلاّو"

وتم "دەتوانم دواتر بێمەوە خزمەت جەنابت؟" و بەچاو ئاماژەم بۆ سێ پیاوەکە کرد، یانی با ئەوانی لێ نەبن.

(*) ئەسپەند: دانەی گیایەکە کە دەسووتێنرێت بۆ خۆپارێزی لە چاوی پیس. و.

وتی "بۆ ناتوانی؟"

وتم "کەی؟"

وتی "کەی کاری شەیتانە"

خۆشم لێ هات، بەتەواوی وجودم پێکەنیم و بەچاو دەمویست بیخۆم. دەستمی گوشی و بەری نەدا، من تەپەی دڵیم لەدەستی دا دەژنەفت، تێپەڕینی زەمەنم ون کردبوو، نەمدەزانی چی بکەم. چوومە لای پەنجەرەکەوە لە پشت مێزە هەمیشەییەکەمەوە دانیشتم. وەختێک هاتمەوە سەرخۆم هەستم کرد هەروا بەپێوەیە، بەسەر سوپاسم کرد، دانیشت، چەمییەوە و دووبارە دانیشت، فنجانی قاوەکەی بەئاماژەی پێشکێشکردن بەرەو رووم گرت و یەک قوم سەری پێوەنا.. رەنگە وتبێتی بەخۆشیت.

ئەی خاک بەسەرم، بۆ بەرِۆژێک گەیشتبووم کە حاڵی خۆمم نەدەزانی، لەخۆوە هەموو هێزی جوانی خۆمم لەدەست دابوو، نەمدەزانی زەمەن بۆ دواوە دەگەڕێتەوە یان بۆ پێشەوە دەڕوات، جەستەم هاواری دەکرد، کوترابووم، برووسکە بە ئێسقانەکانمدا دەهات و کوناودەری دەکرد و ئەوەنەم چەنەدابوو لێوەکانم گرێی خواردبوو، سەرم قورس دەبوو، دەتگوت بەردییان خستووەتە سەر، دەیویست دابکەوێ. من هەموو هەوڵم کۆ دەکەمەوە کە بەلای ئەوەوە ئاسایی بنوێنم، حەزم دەکرد بەقادرمەکاندا بچمە خوارێ و خۆم لەو فەلاکەتە رزگار بکەم، دڵم دەیویست تێ بگەم کە سەیری دەکەم، بەوپەڕی ئاگاییەوە، بەوپەڕی حەواسەوە کە هەموو گەردیلەیەکی وجوودم ئەو بێت.. حەزم دەکرد، بەڵام پێش ئەوەی گارسۆنەکە بێت و بزانێت چی دەخۆم.

مـەگـەر دەكـرا چووبێـتـە دەسـشـويى؟ چاوەڕێم كـرد، ناوچەوان و سـەرلێـوم عـارەقـی كـردبووەوە، دەسـرێكم لـە جـانتـاكـەم دەرهێنا و دەمـوچاوم سـڕی. گارسـۆنەكە لـە تەنیشت مـێزەكـەمـەوە وەسـتـابوو، من نەمـدەويسـت بزانم شـێـوەی چـۆنە، دەترسـام دەمـوچاوی ئـەوم لە بەرچاو بڕوات.

وتم قاوە، كە قاوەی خستە سەرمێزەكەم، جانتاكەم هەڵگرت و چوومە دەسـشـويى، كـەسـی لێ نەبوو. سـرنجم دەرهێـنـا و پڕم كـرد و بەدەمـاری قـۆڵمـمـدا چـەقـاند، خوێنێكی نوێ لە لەشـمـا دەسـتی بەگـەڕان كـرد، بۆنی شـیـرینـی دەهـات، رەنگـی چیـمـەنتـۆی دیوار و رەنگـی كـایی دەرگـەی دەسـشـوییـیـەكـەم ناسـی، بۆ سـاتێک هـەسـتـم كـرد كـەسـێـک دەرگـەكـەی كردەوە.. پیاوێكی چوارشانە.. بێ ئەوەی فرەبڵەیی بكات یان رێگە بدات من قسە بكەم، وتی "ئێمەش لێرەین"

"یانی چی ئاغا؟"

لە تـوڕەییـیـدا دەلەرزیم، ئـەویش دەلەرزی و رەنگـی پەڕیبـوو، ویسـتـم دەرگەكە دابخەم، بەڵام نەمـتوانی، دەسـتی بەلێواری دەرگەكەوە گرتبوو سـەری هـێنابـووە ئەمـدیو، عـارەق لە لـووتیـیـەوە دەچـۆڕا و پێـسـتـی دەمـوچاوی مـێـرووڵەی دەكـرد، ئـیـسـتـێكی كـرد و وتـی "یـانی ئەوەی.. یەكێكیش لەوانە لە ئێمە بدە"

"ئەوە هیچ نییە"

"سەیركە كچێ.. دەڵێی ئێسقانەكانم لەیەک جیا دەبنەوە.. یەكێكیش لەمن بدە.. حەقم نییە بەسەرتەوە"

نیـوەی سـرنجم لە قـۆڵم راكـێـشـایەوە و بەرەو رووی رۆیشـتـم، قـۆڵی

هەڵمـــاڵی بوو، چاوەڕێ بوو، بەیەک جـــار ئەوەی مـــابووەوە ڕۆم کـــردە دەماری هەڵماسیوی و تیاما خاڵی کرد. هەناسەیەکی نوێی هەڵکێشا و قۆڵی کراسەکەی دادایەوە.

وتی "مەمنوون"

وتم "شایەنی نییە"

دەرگەی دەسشویم داخست، دەموچاوم خستە نێو دەسمەوە و بۆ ساتێکی کورت هەلم هەبوو بگریم و بەو هەستە جوانە بگەم کە ئەو پیاوە کڵاو شاپوا بەڕێزە، ئەو پیاوە مۆنە قەڵەمدانییەم خۆش دەوێت، دڵم بۆی تەنگ بوو، بەڵام من بۆ ئەوەندە بەدبەخـــــتـــــبـــــووم؟ ئایا من بەدبەختبووم؟

دەمم وشک بووبوو، هەرچەند ئاوی بەلوعەکەم دەخواردەوە، تونێتیم نەدەشکا. بۆنی شیرینی دەهات، حەزم لەکانادا(*)بوو، ڕەنگە چاوەڕێی باوکیشم بووبێتم، پیاوێک کە سەعات پێنجی عەسر دەهاتەوە. دایکم عـــــەبایەکی دەدا بەخـــۆیدا و لە بەردەم پانکەکـــەدا دەنووست، من چاوەڕوانیم دەکێشا، دەرگەی دەرەوەم دەکردەوە و لە سێبەری ئەو تاقە خشتیانەدا لەسەر یەکەم قادرمە دادەنیشتم، حەزم دەکرد لە سوچی هەرچوار پلەیەکدا گوڵدانێکی مۆمدانی دابنێم بۆ جوانی، باوکم وتبووی دز دەیبات، ڕۆژنامەنووس بوو، چاویلکە لە چاو، سەبیل بەدەست.

پەپوولەی ســـەردیواری پڕگـوڵی مـــاڵەکـــانی بەرامــبـــەر دەفـــڕین و دەنیشتنەوە، دەنگی رادیۆ لە جێگەیەکی دوورەوە دەگەیییە گوێ، کۆڵان لە گەرمای کۆتاییی بەهاردا درێژتر دەبوو، من تیشکی سەماکردووی

(*) کانادا: جۆرێک خواردنەوەی گازییە وەک پیبسی. و

هەتاوم دەدی لە عەردی کۆڵانا بێ رەنگ و شووشەیی سەرەوژوور دەچوو، دواتر سەروسەکوتی هاودەمی تەنیاییم دەردەکەوت، "باسی".. ئەو کوڕە سەر رەشەی بەرامبەرم دەوەستا و تەنیا لێمی دەڕوانی، چووزانێت من چ حاڵێکم هەیە و لە کوێوە هاتووم. بەدڵنیاییەوە وای خەیاڵ دەکرد کە پێش ئەم ژیانە یەکترمان ناسیوە، یان من زوو هاتووم و هێشتا نەڕۆشتووم، یان رەنگە رۆشتبێتم و تەنیا خەیاڵم مابێتەوە.

بێدەنگ و بێ سەنگ لە سێبەردا دادەنیشتم و درزی خشتەکانم دەژمارد، حەزم نەدەکرد مالّم هەبێت، بەلاّم ئایا دەمتوانی هەمیشە لەسەر قادرمەکان دانیشم و حەسرەت بۆ کانادا هەڵبکێشم؟ دەمویست ئەوەندە بخۆمەوە کە زمانم قاژ قاژ ببێت و چاوم ئاو بکات، دایکم پرسی "ئەمە چەندەم بوو؟"

نۆبەرەبووم، رەنگە پاشەبەرەش بووبێتم. هیچ خواردنێکم نەدەخوارد، تیکەم نەدەجووی، ئەوەندە کانادام دەمژی و لە خاڵێک رادەمام کە باوکمم دەخستە گریان، نە بەخاتری هەتاو، نە بەخاتری هیچ شتێک، دایکم سەری لە باوکم نزیک دەکردەوە و دەیوت "ئەی بەخاتری چی؟"

"بەخاتری دەستە بچووکەکانی"

هەمان شەو، عانی خەو لە هەیوان، وەختێک سەیری ئەستێرەکانی ئاسمانی دەکرد، وتی "چاوی دادەچەقێنێت بەسوچێکی ژوورەکەدا و بیر لە شتێک دەکاتەوە.. بیر لەبەدبەختی من؟ ئەویش دەزانێت ئێمە خەساربووین؟! لوقمەیەک نان وەک زەهری مار دەخاتە زاری و ناتوانێت قوتی بدات.. "

من مەیلم لە خواردن نەبوو، پاروو لە قوڕگم نەدەچووە خوارەوە، حەزم

له کـانادا بوو، کـه بەهـەر تیکەیەکـەوە قـومـێک بخـۆم، حـەزم له بـۆنه پرتـەقـاڵیـیـەکـەی بـوو، جـارێک باوکم کـڕی و من چاوەڕوانـی هاتنیم دەکـێـشـا، هـەتا دوای مـەرگـیش هـەر چـاوەڕێیم.. چاوەڕوانی شـتـێکی خـراپ نیـیـە؛ کـڵاورۆژنـەی ئومـێـدێکه لـه نائومـێـدییـەکی ڕەهادا.. من چاوەڕوانیم له هـەواڵی بەد پێ باشترە.

که هـەوا گـەرم دەبوو، دایکم لـەبەر پانکەکەدا رادەکـشـا و من لـەسـەر قـادرمـە خشـتـەکـانی بەردەرگـه دادەنیـشـتم و حـەزم له کـانـادا دەکرد، حـەسـرەتم بۆ دەخـوارد، ڕەنگه چاوەڕێی باوکـه بەدبەخـتـەکـەشم بووبم، هیچم نەدەزانی.

دایکم وتـی "ڕۆژنامەنووسبوو.. نایان بەسینەی دیوارەوە"

له بەردەم ئاوێنەکەدا سـەروقژم چاک کرد، بەقـادرمەکاندا سـەرکەوتم و دووباره لەسـەر مێزەکـەم دانیشـتمەوە، دەمـویست کـاتێک شـەکرم کرده ناو قـاوەکـەمـەوە، نیگایەکی تونـدی تێ بگرم، تا بزانم بەهـەمـان تاسـەوە هـەر سـەیرم دەکات. که سـەرم بەرز کردەوە بینیم شوێنەکەی خاڵییه، ئەو حـسـابی مـێـزەکەی نابووه ژێر قـاپـەکـەیەوە و ڕۆیشـتبـوو. من له دەنگی ئۆکـۆردیۆنی ژەنیـاره نـابیناکـەی بـەردەرگـەوە هـەسـتم کـرد دنیـا هـەوره، دیسان پەشۆکام؛ چەند نەفەرێ چاویان تێ بڕی بووم.

نا، ئیتر نەمدەویست.

هیـچ یەکـێک لەو چاوانـەم ناوێت؛ چاوانـێک کـه وەک چاوی مـەڕی بەردەم سەروپێـخـانەکان دەرپەڕیبوون و بونیامیان له ژیان بێزار دەکرد، چاوانێک کـه خـاڵی بوون لـه مـانا و تەنیـا وەک شـووشـەیەکی خـراپ بریقـەیان دەدایەوە، هـەریـەکـەیان به ڕەنگێ، وەک گڵـۆپەکـانی شـار له

شەودا کە نازانی کامە رووناکی هی کامەماڵە، لە کامیاندا عەشق دەکرێ و لە کامیاندا بونیام دەکوژن؟ نەمدەزانی بۆ لەوێ بووم؟ ئایا پێشتر دەمزانی کە ئەو دەبینم؟ ئایا ئەسڵەن ئەوم دەناسی؟

تەنیا دەزانم لەبەر خاتری ئەو لەوێ بووم و هیچ نیگایەکی تر نەیدەخستمە وەجدەوە، ئیتر حەز ناکەم هیچ کەسێک بەچاوی جوانییەوە بمکاتە نیشانە، دڵم تەنیا ئەوی دەویست، ئەو کە هێندە دڵناسک بوو بچووکترین جوڵەی منی بەهەند وەردەگرت. حەزم دەکرد لە دنیای خەوندا بۆ سۆراخی من بهاتایە، ئەوەش کاتێک کە من دەهاتم بۆ دیداری تۆ، ئەو بێتە خەونی تۆ لە گۆشەیەکدا دانیشێ و کڵاوە شاپواکەی تا لێواری برۆکانی بهێنێتە خوارێ، بەهەردوو پەنجەی گەورە و شایەتومانی یاری بەنووکی سمێڵی بکات، یان دەستیان تێ بخات و چاوەڕەشکانی بەمندا دادورێت و لەودیو پەردە ناسکەکانی خەونەوە بۆ تەماشاکردنی من بوەستێت.

کە زەنگی ماڵی ئێوەم لێ دا، بێ وەستان دەرگەکە کرایەوە و وەژوور کەوتم، بەرلەوەی دەرگەکە دابخەمەوە لەسەر پلیکانەکان قاچم تەکاند و بەفری پێڵاوەکانم لێ کردەوە، قاچەکانم لە سەرمادا لەگۆ کەوتبوون، پێڵاوەکانم دڕابوون و نەمدەویست تۆ بەوە بزانی، بلوزێکی خوری سوور و تەنوورەیەکی مۆرم لەبەردا بوو، بۆ فریوی تۆ قژی رەشم لەسەر تەوقی سەرم بەگیرەیەکی سوور کۆ کردبووەوە.

"سڵاو"

سەرم بەرز کردەوە و لەشوێنی خۆم وەستام کە دوو سێ پلە بێیتە خوارەوە و دەستم بگریت، بەخێرایی پلەکانم ژمارد، حەڤدە پلەبوو، جانتاکەم دانا و خۆم بەدیوارەکەوە نووساند، کە یانی ئای.. ئەو هەموو

قادرمەیە چییە لەماڵی ئێودا!

"سەرمامە"

چووینە لای زۆپاکەوە، بیرتە؟ پەرداخە چاکەم لە دەستمدا هەڵدەسوڕاند و کەیفم بەهەڵمەکەی دەهات، تەنیا لەبەر خاتری رەنگە پرتەقاڵییەکەی حەزم لێی بوو.

تۆ وتت "ئەم "ساردی"یە بێ لەزەتە دەڵێی؟"

"کۆنەکانیت لە بیرە؟ زۆر خۆش بوو.. باوکمت بیر دێ؟"

"من خۆ عەرزم کردی.. تۆ میناتۆری.."

"باوەڕ بفەرموون نامەوێت باسی خۆم کەم.. لە ساڵانی منداڵیما لەو گەرمایەی هەموو شتێکی دەکشاند و هەوای پانکە بونیامی نەخۆش دەخست، لەسەر قادرمەکانی بەردەرگە هەمیشە لەبیری ئەوەدابووم کە هەموویان درۆ دەکەن، هەر ئێستا باوکم دێتەوە بەدوو شووشە کانادا و زەردەخەنەیەکی کەمێک لارەوە کە بەلایەکی دەموچاوییەوە دەمایەوە. جارێک لێی پرسیم منت زیاتر خۆش دەوێت یان کانادا؟ وتم هەردووکتان. باوەڕ بکە درۆم نەدەکرد، من شێتی کانادام، رەنگە هەر لەبەرئەوە بێ بیری باوکم دەکەم"

"ئەی هاوار!.. لێگەڕێ ببینم"

چوویتە چێشخانەکە و پەرداخێکی پڕ کانادا و سەهۆڵت بۆ هێنام، لە بەردەممدا لەسەر ئەژنۆ دانیشتی و بەشەوقێکی بێ سنوورەوە وتت "روخسەت دەدەیت ماچێکت بکەم؟" وتم بەڵێ و ماچت کردم. پەردەکەت لادا و پاڵت دایەوە بەدیواری نێوان هەردوو پەنجەرەکەوە و روو بەمن وەستایت، ناوچاوت هێنابووەوە یەک و زەردەت دەهاتێ، یانی جوانی من

حاشا هەڵنەگرە، باشە دەتوانم چی بکەم؟ خەجاڵەتیم دەکێشا و لە ژێر نیگای گەرمتا خەریکبووم وەک سەهۆڵ دەتوامەوە. لەو رابردووەوە رووناکییەکی بەهێز پەخش دەبوو، بەفری سەر لقەکان خۆیان نمایش دەکرد و ساماڵێک لە نێوان گەواڵە هەورەکاندا دەرکەوت، خۆریش خۆی نیشان دەدا.. چوزانم.

پەردەیەکی سپی بەستاندەکەوە بوو، رەنگەکانت لەسەر مێزەکەی بەردەستت بەڕیز و فلچەکانت سەربەهەوا لە پەرداخێکی سەوزی سیرامیکدا دانابوو، پۆترێتێکی منت بەدیواری بەرامبەرەوە هەڵواسیبوو، تابلۆیەک کە لە وێنەیەکی کۆنی منەوە دروست کرابوو، بیرتە؟ وتم "ئەو وێنەیەم بۆ ناوەندی گرتووە، بیرتە؟ لە "ژندارک" دەمخوێند، رووپۆشێکی سورمەیم دەپۆشی بەیەخەی سپی موشەبەکەوە، قردێلەیەکی ئەرخەوانیم لە پشتەوە دەدا لە قژم، چ رۆژانێک بوو! ماڵی ئێمە لە شەقامی "کاشفل سەڵتەنە" بوو، پیاوێک کە نازانم بۆچی چووبوو بۆ هیندستان، لەو سەرەوە شەتڵێک چای کردبووە چارۆکەکەی و هەڵی واسیبوو بەگۆچانەکەیدا و لەگەڵ خۆی هێنابوویەوە بۆ ئێران، شەقامێکی جەنجاڵ و قەرەباڵەغ بوو، هیچ شەقامێک لە تاران بازنەیی نییە وا نییە؟"

ئایا بڕیاربوو تۆ بێدەنگ بووەستیت و لە من بڕوانیت؟ من چیم دەزانی؟.. هەر قسەیەکم دەکرد بۆ ئەوەبوو بێدەنگی بشکێنم، بەڵام ئێستا هیچ تێ نەگەیشتم چەند پیربووم.. من چەندساڵم؟ چەند گۆڕاوم لەچاو جارانا؟ ماندووبووم، دەزانی دەڵێی هەزار ساڵ ژیاوم و تاقەتی خۆمم نەماوە، لە رێگە کە دەهاتم ژنێک پێشی لێ گرتم و وتی سەرت داپۆشە، وتم خۆ من نیم، ویستم بۆ رۆژگاریکی تر بگەڕێمەوە، بەڵام

نەمتوانی لە چاوەڕوانیدا رات گرم.

تۆ وتت "ئێستا سەرپۆشەکەت لادە و لەویا دانیشە.. تا من دەست بەئیشەکەم بکەم"

لەسەر کورسی بەرامبەر دانیشتم و قاچم لەسەر قاچ دانا، بەلێوە خونچەییەکانم کە وەک ئەوە وابوو بمەوێت فیکە بکێشم، واقم بەگۆشەیەکی ژوورەکەدا راما و لە زەینی تۆدا جێگیر بووم. جار جار قومێکم لەو خواردنەوە خۆشە دەخوارد و بەدەستی چەپم یاریم بەگوارەی گوێی راستم دەکرد، هەمان ئەو گوارەیەی کە سالآنێک دواتر لە تابلۆکەدا کرتبووتە گوێم. رەنگیشە بەستەیەک لە قژم گرتبێت و دابێتمە بەرهەوا تا بگاتە کۆتایی و جارێکی تر سەرلەنوێ.. بیرم نییە. بلوزێکی خوری سوور و تەنوورەی مۆرم لەبەر کردبوو لەگەڵ پێلآوی رەشدا، کەچی تۆ ئەرخەیان بوویت کە کراسێکی رەشی ئاودامانیم لەبەردایە، کاتێک دادەنیشتم قاچ لەسەر قاچ، تۆ ئەژنۆ سپییەکانم دەبینی، کتێبێکیش لەسەر کۆشم کراوەتەوە و پەنجەم لەسەر لاپەڕەیەک وەک نیشانە داناوە، رەنگی جلوبەگ و جۆری دانیشتن و ئەم شتانە گرینگ نەبوو، تەنانەت ئەو ئەنگوستیلە خاچییە جوانەش کە نقێمێکی سەوزی بەسەرەوە بوو تۆ سالآنێک دواتر لە تابلۆکەتدا کردتە دەستم.

هەستام رووەو تابلۆکە وەستام و لە نیگاری خۆمم دەڕوانی، سەیربوو تا ئەمڕۆ نەمزانیبوو چاویلکە هێڵە رەشەکانی چاوم بەرجەستەتر دەکات، بۆ تا ئێستا نەچووبووم چاویلکەیەک بۆ خۆم بەدروستکردن بدەم؟ لەسەر گۆنای راستم خاڵێکی رەشی بچووک خۆی نمایش دەکرد، لە بەردەم ئاوێنەکەدا وەستام، پەنجەم دا لە زمانمەوە و بەخاڵەکەمدا هێنا، سڕایەوە، تۆ سەرت هێنایە پێشەوە و پرسیت "ئالێرەدا خاڵێک

نەبوو؟.. وەک شتێ هەبوو"

وتم "با.. دەزانی تاکێک لە گوارەکەم ون کردووە"

قژم بەلایەکی شانمدا هاتبووە خوارێ و لێوە سوورەکانم تەڕتەڕ بوو.

"ئەوە منم؟"

لە تابلۆی دواتردا نیمچە رووت لەسەر چرپاکە راکشام، قاچەکانم کۆ کردەوە و دەستەکانم بەسەر لێفە سپییەکەوە رەهابوو، تۆ دەستی راستمت لە تەنیشت خۆمەوە درێژ کرد و دەستی چەپیشمت لە بازووەوە هێنایە لێواری چرپاکە، نەمزانی کێشات یان نا؟ شەیتانی بوون.. شەیتانی بوون.. شەیتانی بوون.. ئاوڕم دایەوە و لە پەنجەرەی تەنیشت چرپاکەوە لە قەلەڕەشەکانی سەر لقی درختەکەم دەڕوانی، کە هێشتا رەنگیان نەگۆڕابوو، بە زستانان دەگەڕانەوە، زستانانێک کە خاوەن ماڵەکەی ئێمە دەیویست خانووەکە بڕووخێنێ و بیکاتە سێ نهۆم.

دایکم هێندە نەخۆشبوو وەک ئەوەی بڵێی پێستیان بەئێسقانەکانییەوە نوساندووە بەس بۆ ئەوەی بلەرزێت، تووشی لەرز بووبوو.. من چووم بۆ ماڵی خاوەن ماڵەکەمان پێی بڵێم تا بەهار چاوەڕێ بکات و خانووەکە نەڕووخێنێ، وەلێ ئەو پێی لەکڵاش نابوو لێمان کە هیچ چارەیەکی تری نییە. بیری کوڵەفڕ(*) و وەرزێرم کەوتەوە، ئەو رۆژانە لە ناوەندی "ژاندارک" دەمخوێند، رووپۆشێکی سورمەیم دەپۆشی بەیەخەی سپی موشەبەک و تەسریحەیەکی ئەرخەوانییەوە، قردێلەیەکیشم دەدا لە قژم کە خۆم چنیبووم. وەک شتێک دەستێکیشم

(*) کوڵەفڕ: باڵندەیەکی دەنووک کورتی باڵ خڕی دەنگ بەرزە، لە ناو گەنم و جۆدا هێلانە دەکات و لە کاتی دوورێنەدا ئەو هێلکە دادەنێت. و

بەدەوروبەری چاوما هێنابوو، لە فۆتۆ "تهامی" شەشە وێنەم گرت بۆ خوێندنگە، تا یەکێکیان بدەن لە بڕوانامەی دەرچوونم لەو ناوەندییە و ئەوانی تریشی بمێنێت بۆ دۆسیەکەم. لە ڕێگە چووم بۆ ماڵی خاوەن ماڵەکەمان پێی بڵێم تا بەهار چاوەڕێ بکات و خانووەکە نەڕووخێنێ.

وتی "ئەی چی لە پرۆژەکەم بکەم؟"

ژوورەکەی بۆنی نەعنای سووتاوی لێ دەهات، رەنگە ئەم بۆنە هی پاشماوەی جگەرەکەشی بووبێت، نەمزانی.

وتم "یەک ساڵ.. خۆ هەزار ساڵ ناڵێم"

وتی "باش.. ئەوەش قسە" پێکەنی و چاوەکانی درەوشانەوە بەچینەکانی دەوری چەناگە و روومەتیشییەوە.

وتم "باوەڕ بکە حاڵی دایکم زۆر خراپە، ئێمە..."

وتی "کە ئێستا لەو رێگە دوورەوە هاتووی.. دانیشە"

وتم "پەلەمە.. زۆریش درەنگ کەوتووم" لە بەردەم دەرگەی ژوورەکەدا رێک و ڕاست وەستام، دوای ماوەیەکی درێژ چاوی بڕییە چاوم و دیسانەوە پێکەنی، من لە زەینمدا یادی دەنگی پێکەنینی وشک و ترسناکی پیرەمێردێکم کەوتەوە کە رۆژگارێک لە شوێنێک بیستبووم، لە کوێ بیستبووم؟ لەرز کەوتە گیانم و خۆنەویستانە هەردوو دەستم گرت بەگوێچکەمەوە، کتێبەکانی باوەشم کەوتنە خوارەوە و من سووربوومەوە، ئەوکات لەودیو مێزەکەیەوە هەستا و بەرەو ڕووم هات، لە تەنیشتمەوە لەسەر عەردەکە چیچکەی کرد، پیرەمێردێکی قەڵەوبوو، دەنگی هەناسە و هانکەهانکیم بەڕوونی دەبیست، وتم "مەمنونم ئاغا.. خۆم کۆیان دەکەمەوە"

وتی "چەند ساڵیت، کچە گیان؟" و دەستی هێنا بەقژمدا، هەرچەندێکبم.. لە ژێر چاوەوە سەیرم کرد، دڵم لە سینەمدا دەیویست بێتەدەر، کە دوایەمین کتێبم هەڵگرتەوە دەستی گرتم و جارێکی تر بەپێکەنینێکی بێ ماناوە وتی "باشە.. ئەمەش قسەیە" من خێرا هەستام و ویستم بڕۆمە دەرەوە کە بینیم هێشتا دەستمی بەرنەداوە وتم "هەر ئەمڕۆ خانووەکە چۆڵ دەکەین.. هەر ئەمڕۆ خانووەکە چۆڵ دەکەین .. هەر ئەمڕۆ خانووەکە چۆڵ دەکەین"

"کەس زۆرتان لێ ناکات.. ئێستا دەتوانن بمێننەوە، ئێمە بیرێک لە خۆمان دەکەینەوە" نەمتوانی بەر بەو خۆشحاڵییەم بگرم، لەسەر پاژنە پێ سوڕامەوە و پێکەنیم، وتی "هەڵبەت تا یەک مانگ" و توند منی بۆ لای خۆی راکێشا و ماچی کردم، هەمان کات بیرم لە ساڵانی دواتر دەکردەوە کە تۆ کانادات بۆ من هێنا و ماچت کردم، بیرتە؟

بیرمە تا چاومان لێکنا و چاومان کردەوە مانگێک رۆیشتبوو، من جارێکی تر بۆ لای خاوەن ماڵەکە رۆیشتمەوە، هەر جگەرەی دەکێشا، وتی ئیتر ناکرێت، دەیویست سێ نهۆمی لێ دروست بکات، من بێ نەوابووم، بیرم دەکردەوە ئەگەر ئەوێ چۆڵ بکەین دەبێ بکەوینە سەر جادە، دایکم دەلەرزی و بەردەوام لاواز دەبوو، بەفر هەموو شوێنێکی سپی کردبوو، سەرما حەشری دەکرد.

وتم "ئەی ئێمە چی بکەین؟"

وتی "هەڵبەت تا مانگێکی تر مۆڵەتتان دەدەمێ" و توند منی بۆ لای خۆی راکێشا و ماچی کردم. مانگێک وەکو بەرق دەڕۆشت، کە چی ئەو سەعاتەی من لە ژوورەکەی ئەودا وەستابووم و ئەم پێ و ئەو پێم دەکرد ساڵانێک درێژەی دەکێشا. پارەکەم دەخستە سەر مێزەکەی و دەمگوت

"روخسەت دەدەیت ئێمە بمێنینەوە؟"

قسەی دەکرد.. قسەی دەکرد.. قسەی دەکرد.. باسی خۆی دەکرد.. پرسیاری لە من کرد.. کە کێ قژی بۆ کردووم بەپرچ، چ قژێکی رەش و پڕم هەیە، چ بەژنێک، لەچاو هاوساڵەکانی خۆمدا زۆر بالآبەرزترم، کراسی رەشم زۆر لێ دێت، ویقارم دەداتێ، رەش رەنگی سالارییە، هەڵبەتە رووپۆشی سورمەیی خوێندنگە...

زەمەن بەهێواشی دەهات و من بەیادی رابردوومەوە بەتەواوی مێژوودا تێ دەپەڕم، تونیم بوو، بیری باوکم دەکەوتەوە، دووبارە دەچوومەوە بۆ ئەوێ تا لەبەر دەرگەی ژوورەکەیدا قنج و قیت بوەستم و گوێ بۆ قسەکانی بگرم، تەنانەت هەلم هەبوو بیر لە ساڵانی دواتریش بکەمەوە، ئەو هەر قسەی دەکرد، ئەوەندە کە من هەستم کرد مانگێک تێپەڕیوە و من وەکو خەیاڵێک لە مانگێکی تردام.

سەری مانگ پێش ئەوەی ئەو کەسێک بنێرێتە سەرمان، خۆم دەچووم بۆ ئەوێ و لێ دەگەڕام ماچم بکات، ئەمە دووبارە و دووبارە دەبووەوە و تا ساڵێک بەردەوام بوو، بەڵام لە دەنگی هانکەهانک و سیخە سیخی بێزاربووم، رقم لە بۆنی توندی جگەرەکەی دەبووەوە.. رقم لە خۆم دەبووەوە.. رقم لەو دەبووەوە.. نازانم چۆن ئەم بارە نەدەگۆڕا!

رۆژێک خاوەن ماڵەکە وتی "بەم شێوەیە نابێت.. بارەکە دەبێت بگۆڕێت"

بەفردەباری و ئێمە بۆ نانی شێومان موحتاج بووین، بێ ئەوەی بشتوانین سواڵ بکەین، مووچەی مامۆستایەتییەکەی دایکم تەنانەت کاتێکیش کە دەیتوانی بچێتە سەرکار بەشی بژێوی خۆمانی نەدەکرد،

خاوەن ماڵ سەرتاپامی بەچاو پشکنی و وتی "ماشەڵڵا.. هەزار ماشەڵڵا بۆ خۆت پێگەیوی..ها؟.. لەگەڵ ئەوەدا کە نامەوێت ماڵەکە بڕووخێنم، بەڵام چارە نییە"

کۆشم هەڵدایەوە و بەهەمان شێوە لەسەر قەنەفەکە راکشابووم و سەیری کلوی گەورەی بەفرم دەکرد کە لەودیو پەنجەرەکەوە لە هەڵمدا ون دەبوو، سەرما حەشری دەکرد و ئاسمان بەفرێکی وای دەکردە سەر زەوی کە هیچ دەنکە تۆوێک لە دڵی زەویدا بەزیندووی نەمێنێتەوە، رەگەکان وشک ببن و سپێتی بێ کۆتایی تەواوی دنیا داپۆشێت.

دواتر کە جلەکانم کردەوەبەرم، روانیم شەوە و من لە ژوورەکەی تۆدا وەستاوم، چراکانم رۆشن کرد و کۆمەڵێک خەڵکم لەوێ دی، کۆمەڵێک خەڵک کە نەمدەناسین، لە کوێوە هاتبوون؟ ئایا تەواوی ئەو دیمەنەیان بینیبوو؟ چۆن تەسەورێکیان لەسەر من هەبوو، ئایا من ژنێکی بەدکاربووم؟ ئایا قژم زۆر تێک چووبوو؟

خۆم لەبەر ئاوێنەکەدا چاک کرد و قۆپچەکانم داخست و هاتمەپێش، پیرەمێردێک دەکۆکی و هیچ دەنگی لێوە نەدەهات، کوڕێکی گەنج لە سەرتاپامی هەڵدەڕوانی و چاوی لەسەرم هەڵنەدەگرت، گڕم گرتبوو دەتگوت دەموچاوم ئاگری لێ دەبێتەوە، وتم "کوڕە گیان.. چەندساڵیت؟"

وتی "چواردە ساڵی تەواوم"

پیرێژنێکی پاکوتەمیز لەسەر مۆبیلێک دانیشتبوو، دەیانگوت پوری باوکمە، بەڵام من لە خەوی تۆوە دەمزانی کە باوکم پوری نییە، بەهەرحاڵ ئەو پوری باوکم بوو، لە ژێر لێوەوە شتێکی دەگوت کە تێی نەدەگەیشتم، رەنگە وێردی خوێندبێ، چوومە بەردەمی و وتم "پورێ

گیان.. ئەوە دوعا دەکەیت؟"

وتی "نا پورێ گیان.. من لە بەیانییەوە تا ئێوارە دەڵێم دینبەلەدینبۆ..دینبەلەدینبۆ، ئەگەر تۆش حەزت کرد بیڵێ"

وتم "دینیبەلەدینبۆ"

وتی "جارێکی تریش بیڵێ.. بەیانی کە لە خەو هەستایت هەتا ئێوارە ئەوە بڵێ، عەیبی نییە"

تۆ تریقایتەوە و لە پێکەنینی خۆت خەبەرت بووەوە، بەڵام ئەو هیچ جووڵەیەکی نەکرد، من دەنگی پێکەنینی ترسناکی قەمبوورم دەبیست، سەرم لە ناو دەستەکانما گرت و لە تاو ئازار گرمۆڵە بووم، ئایا خەونم دەدی؟ ئایا ئەسڵەن هەبووم؟ بۆ ساتێک بیرم کردەوە کە من ئەسڵەن وجودم نییە و ئەوە خەیاڵی منە لە ڕووی فزوڵییەوە پیاسە دەکات، دەستدەهێنێت بە شتەکاندا، لە مرۆڤەکان دەڕوانێ و بەڵام نییە و خەیاڵ دەکات کە هەیە. دەستم هێنا بەدەموچاومدا، بالیفەکانم دەست دەدا و تەنانەت جۆری قوماشەکەم دەناسییەوە، قەمیس بوو. پیاوێک کە ژیانی منی ژەهراوی کردبوو، یان نا، جەستەیەک کە داروونەداری خۆی لە قوماردا دۆڕاندبوو، لە بەرامبەر مندا ئارام نوستبوو. بۆ ئەوەچووم کە ئەو نەمردووە و بۆ راوی من ئەم داوەی ناوەتەوە، سەرم خستە سەر دڵی، هەوڵم دا لێدانەکانی بژمێرم، بەڵام هیچ تەپەیەک نەهات، وەک ئەوەی هەزار ساڵبێت مردبێت و منیان هێنابێت تا بیرێک لە تەرمەکەی بکەمەوە. لەوەها تاقیکردنەوانەیەکدا مرۆڤ چی لە جەستەی مەعشوقەکەی دەکات؟ ئایا دەیخوات؟ یان دای دەنێ؟ یان بەخاکی دەسپێرێت؟ یان رەنگە رێگەی تر هەبێت.. چوزانم!

بەڵام من خوادای مردووەکان نەبووم، من هاتبووم پیاوان فریو بدەم و پەنجەی حیرەتی ژێر ددانە برسییەکانیان بجووم، دەمویست ئەگەر کرا پەنجەکانی تریشیان دەرخواردی خۆیان بدەم و نەمدەتوانی.

نەمدەزانی سەعات چەندی شەوبوو، ئەسڵەن من لە کوێ بووم؟ لە تەنیشت جەستەیەکەوە دانیشتبووم، وەک بڵێیت سەعاتێک پێش یان چەند دەقیقەیەک پێش ئێستا سەختترین کاری دنیای ئەنجام دابێ و لە ماندوویێتیدا بێ هۆش بووبێت، یا کەسێک کە قورسترین باری بەشان کێشابێ.. بۆ لەپڕ دەموچاوی ژاکاو و ئەو چاوە رەش و بریقەدارانەی وەک دوو مۆمی بەر با، کوژانەوە؟ بۆ لەوێ بووم؟ ئایا لەوێ بووم بۆ ئەوەی فیشەکی بەزەیی بنێم بەناوچەوانی لەخاچدراوێک یا ستەملێکراوێکەوە و وەکو پەپوولەیەکی وشک، کەپسی بکەم بەدیوارەوە؟ کەسێک کە تەنانەت نازانم ناویشی چییە؟ ئایا کەس بڕوا دەکات؟!

لە نێوان لێوە نیوە کراوەکانییەوە ددانەکانی دەرکەوتن، وەک ئەوەی ئەو سەرما سامناکە لە هەمان جێوە هەڵی کردبێت، لەرزی دەخستە ئێسقانەکانمەوە. دەنگی هاوار و پێکەنینی خۆمم لە سالانی تردا دەبیست، کە نازانم هی سالانی رابردووە یان هی سالانی داهاتوو؟

دەنگی گریان و فیغانی ژنانێکم دەبیست کە لە کۆشکی کۆڵەکەداری بەردینی گەورە و گومەزە بەرزەکانەوە دەئالا، ئەم دەنگە مووی بەیەنمی راست دەکردەوە، دڵمی هەڵدەقرچاند. رق قورگمی گرتبوو، لە پەشۆکاویمدا بە وەحشەت کەوتبووم، مردوویەک لەسەر دەستم بوو کە دەرئەنجامی رووداوێک بوو، لێ من نەمدەتوانی لە هیچ دادگایەکدا بیسەلمێنم کە من کەسم نەکوشتووە. بۆ قەفەزەی سنگم نەدەشکا و دڵم نەدەفڕی و ئاسودەم کا؟

چاوێکم بەددانەکانی، دەموچاوی لاوازی، ئەو برۆ ئارامانەیدا گێڕا و لە ترسا قیژاندم، کەچی هیچ دەنگێکم لێوە نەهاتەدەر، دەنگەکە لە پێچاوپێچەکانی کەللەمدا پێچی خوارد و سوڕایەوە، ئینجا چین چین بەستی و بوو بەسەهۆڵ، سەرم لە لاشەم گەورەتر بووبوو، ئیتر من توانای هەڵگرتنی ئەم بارە قورسەم نەمابوو، دەنگەهایەکم دەبیست کە هیچیانم نەدەناسی، دەنگەهایەک کە وەک شەپۆل هەڵدەکشان و لەپڕ دادەکشانەوە، چەند کەسێک هاوکات قسەیان دەکرد و نەدەتوانرا تێ بگەی چی دەڵێن. پەنجەی دۆشاومژەی دەستی راستم تا ئاستی روخسارم بەرز کردەوە و وتم "وس!.. بێدەنگ بن"

بەسەر دەموچاویدا چەمامەوە تا بزانم کامە دەنگیان هی ئەوە، سەرگەردان و گێژ لە چواردەوری خۆمم روانی و وتم "وس!.. بوەستن" گوێم هەڵخست، نا دەنگ لەوەوە نەدەهات، لە کۆشکەکانی کەللەمدا کۆمەڵێک دەڕۆشتن و دەگەڕان و بێ ئۆقرەبوون، کۆمەڵێک کە لە ژیان و مەرگ تەنیا راکردن و هاوارکردیان بەمیرات بۆ مابووەوە، بەدەست منیان نیشانی یەکتر دەدا، من ئەوانم بەڕوونی دەبینی. بەڵام هیچ کەسێک لەو ژوورەدا نەبوو، بەرامبەرم مردوویەک لەسەر چرپایەک لە ساتی لەتبوندا بوو، کە نەمدەزانی دەبوو من چی بکەم؟ بۆ کەسێک نەبوو کە خەممی پێ بڵێم؟ خوایا بۆ منت وا جێ هێشت؟ نازانم ئایا ئێوە تا ئێستا بەم رۆژە گەیشتوون کە جەستەی مەعشوقەکەتان لەسەر دەستتان مابێتەوە؟

گریان ئارامی لێ بڕیبووم، رق هەناسەمی دەگرت و فرمێسک هەروا دەهاتە خوارێ، من هەرگیز کەسم نەکوشتبوو، بەڵام پیاوێک کە خۆشم دەویست و لە ئارەزووی دیداریدا دەسووتام، لە باوەشی مندا مردبوو،

سەیری دەستە لەرزیوەکانمم کرد، ئایا نیشانەیەکی لە کوشتن تێدابوو کە من ئاگام لێ نەبووبێت؟

هەستام و پاشەوپاش تا نزیک قەڵەمدان و رەنگەکانم رۆیشتم، نیگارەکان نیوەکارە بوون و ئێستا تابلۆیەک لە ئارادا نەبوو کە بتوانم پێ بخەمە ناوییەوە، نەپیرەمێردی قەمبوور، نە درەختی سەروو، نە جۆگە ئاو. ژوورەکەم تەقا وتەقدا، لێ هیچ شتێکی تێدا نەبوو بونیام خوی پێوە بگرێ، دووبارە چاوم کەوتەوە سەر مردووەکە و مووی جەستەم راست بووەوە، خێرا خۆم گەیاندە دالانەکە و بەخێراییەکی باوەڕنەکردە دەرگەی ماڵەکەم کردەوە ویستم هەموو ترسم بەجارێ بقیژێنم.

تروسکایی ماڵەکانی بەرامبەر سەرنجمی بۆ خۆی رادەکێشا، تەمێکی ناسک لە هەوادا دادەکشا، هەوا پاک و سارد بوو، لەسەر قادرمەی یەکەم وەستام و لەپڕ چاوم بەعەرەبانەیەکی تریشقەکەوت، رێک لە بەردەم دەرگەکەدا وەستابوو، لە لووتی ئەسپەکانییەوە هەڵم دەهاتە دەرێ، دەتگوت بۆ ئەوە هەناسە دەدەن، تا دنیا بکەنە تەم. پیرەمێردێکی قەمبوور لەسەر عەردەکە دانیشتبوو پاڵی دابوو بەپێچکەی عەرەبانەکەیەوە، قاچێکی درێژ کردبوو، قاچەکەی تری کردبوو بەستونی ئەنیشکی بۆ ئەوەی سەری لەسەر دانێ، کە منی بینی راست هەستایە سەرپێ، خۆی تەکاند و رێزی نواند، وتی "کاتی زۆرت نییە.. هاا.. شەمەنەفەرەکە تا سەعاتێکی تر دەڕوات.. نەکا خوانەخواستە بەجێ بمێنی، ئەگەر پەشێمان نەبوویتەوە بجوڵێ.. هاا؟.. خۆ تا ویسگەکە هەر دەتبەم" ویستم بڵێم من موسافیر نیم، تۆ هەڵە هاتووی، ئەسڵەن نازانم تۆ کێیت و لێرە چی دەکەیت، بەڵام ئەو فرسەتی نەدامێ قسە بکەم و وتی "ئیشەکەتان تەواو کردووە؟ هاا.. ئەگەر تەواو نەبووە.. ئەوە

من له خزمـهتتان دام.. ئێوه ئهسڵهن زهحمهت مهكێشن، چهمهدانییهكه بهـێننه ئێـره، ئهوی تری لهسـهر من، خـۆم بۆت دهبهم تا ناو شهمهنهفهرهكه.. بهس بیرتان نهچێ كه درهنگه..هااا؟"

هاوڕا لهگـهڵ تهمـهكـهدا، جـارجـار له هـهوادا بۆنێكی كـهسكونی سـووتاویی خـهست دههات، كـه حـاڵی لێ تێك دابووم و دهمـاری لێ پڕ كـردبووم، بۆنـی گـۆشت و چهوری سـووتاو بـوو، وهك بڵـێی لهو نزیكانه قـاورمـه دروست بكـهن. من له یادمـه كـه له شـوێنێك له سـاڵانی زوودا، كهی بوو؟ له كوێ بوو؟ هیچم یاد نییه، تهنیا یادمه كه مهڕێكی لاواز و نهخۆشیان سهردهبڕی و بۆ ئهوهی له گهرمادا بۆگهن نهكات، لهت لهتیان كـرد و كـولاندیـان و له مـهنجـهڵی مـسیـان هاوی، بۆنی قـاورمـه و بۆنی گۆشت و چهوری سـووتاو دههات. ئێستـاش ئهو بۆنه دێت، دوو سێ جار هـهنـاسـهی قـوڵم هـهڵكێـشـا و سـهیری دهوروبهرم كـرد، پیـرهمـێـرده قـهمبوورهكه پێكهنینێكی وشك پێكهنی كه مووی له جهستهمدا راست كـردهوه، ددانهكـانم خـسـتـه سـهریهك و زۆرم له خـۆم كـرد كـه دهنگی نهبیستم، یان هـهوڵ بدهم بهرگهی بگرم، بهلام لهپڕ پێكهنینهكهی بڕی و وتی "دهڵێی حـهزتان له بۆنـی گۆشت نییه؟.. هاا؟ دهزانـی لهم نزیكانه.. لهم نـزیكانه نـا.. رێك له ژێر ئـهو شـاخـه جـێـیـهك هـهیه، بونیـامـی لێ دهكوڵێنن" موچڕكهیهكهم پێدا هات و شتێ له مێشكمدا چهكهرهی كرد، پیرهمێردهكه وتی "هـهڵبـهته لهخۆوه و بێ هۆ ئهم كـاره ناكـهن..هاا.. له چـهوریی بونیـام، سـابـوون دروست دهكـهن.. چ سـابوونێك!.. هـهر ئهوهندهی دات لـه دهست و دهموچـاوت كـهف دهكـات وهكـو چی؟.. وهكـو ئهوهی پێـسـتـێكت فـڕێ دابێت.. ئهوه من سـابوونێكی وام هـهیه، حـهز دهكهیت بتدهمێ دهست و دهموچاوی پێ بشۆی؟"

دەستی بەگیرفانی چاکەتەکەیدا کرد و هەنگاوێک هاتە پێشێ، من دەستم بەگرێژنەی دەرگەکەوە گرتبوو تا نەکەوم و حەواسم بوو کە ئاگام لە دەرگەکە بێت، تا ئەگەر شتێک رووی دا خێرا دەرگەکە داخەم و پشتی پێوەبنێم و هەناسەبڕکێ بکەم. بەڵام ئەو نەهاتە پێشتر، لە هەمان جێ کە وەستابوو، لە گیرفانی هێلەکەکەیدا سەعاتێکی زنجیرداری دەرهێنا و سەرقاپەکەی هەڵدایەوە و وتی "ماتڵی چین؟.هاا؟.. من هەموو رۆژێک مردووەکان دەبەمە شاعەبدولعەزیم(*) یان ویستگەی شەمەنەفەر، لەخۆڕی خۆڕایی لە من دەترسیت.. هاا.. ئەگەر یارمەتیشت دەوێت ئەوە من لە خزمەتتدام.. هاا؟"

هەنگاوێکی تر هاتە پێشەوە، من لە ترسا وەختەبوو بزریکێنم، خۆم گرت و بەنیوە هاوارێکەوە گوتم "نا" توووند دەرگەکەم داخست و چوومە ژوورەوە، کە چاوم بەجەستەکە کەوت لە سەرسوڕماندا قیژاندم و وشک بووم، مەگەر دەبێت مردوویەک چاکەت و پانتۆڵ بکاتە بەری و بۆینباخ ببەستێ؟! بەو کڵاوە شاپوا و پێڵاوانەوە حاڵەتی پیاوێکی وەرگرتبێت کە دوو سێ دەقیقە راکشابێ، تا بێن بەدوایدا و بیبەن بۆ میوانی؟ چەمەدانییەکی گەورەش لەسەر چرپاکە بوو، وەک بڵێی کەسێک هەر ئێستا ئەوەی هێنابێت و لەوێدا دای نابێت. مەگەر دەبوو؟

ئەم شتانە لە بێداریدا روو نادەن، یان ئەگەر رووش بدەن، سەروبەریان بەئاسانی لێک نادرێنەوە، تەنیا لە خەوندا زنجیرەی رووداو بەنەزمێکی نەزانراو، بونیام یەخسیری خۆی دەکات و لە دنیای بێداری دووری دەخاتەوە. بەڵام خۆ من نەخەوتبووم، هەموو ئەو

(*) شاعەبدولعەزیم: ناوی مەرقەد و گۆڕستانێکە لە شاری "رەی" لە باشووری تاران. و

ڕووداوانە لە بێداریدا دەگوزەران؛ من بەڕێکەوتێک گەیشتبووم کە نەدەبا دەست و پێ بجوولێنم، بەڕێکەوتێک.. کە هەرچی هەوڵم دەدا قوتارببم زیاتر تێوەی دەگلام، دیلی گێژەڵوکەیەک بووم کە دەبوو خۆمی بدەم بەدەستەوە پێش ئەوەی ئازار بکێشم. دەبووا خۆمم گرمۆڵە بکردایە تا لەم گێژەڵوکەیەدا بخولێمەوە، دیلیی لەم چەرخی قەدەرەدا، بەو بیرۆکەیەی گەیاندم کە دەبێت ئەم جەستەیە لەو ناوە هەڵبگرم تا بزانم چی دەبێت.

چوومە پەستوی ژوورەکەوە، کێردێکی گەورە لەسەر تاقەکە بوو هەڵم گرت و گەڕامەوە ژوورەکە، لە لێواری چرپاکە دانیشم و بۆ دوایەمین جار چاوم بڕییە روخساری، ژێر چاوەکانی بەتەواوی چاڵ بووبوون، بەڵام پێڵوەکانی بەبرژانگە درێژ و رەشەکانییەوە هێشتا وەکو جاران وابوون، کە ئەگەر هەڵی بهێنانایە دوو چاوی رەشی بریقەدار لە بونیامیان دەڕوانی، بێ ئەوی هیچ بڵێن لۆمەیان دەکردم کە من هەمیشە دەستوپییێم ون دەکەم و سەرم دادەخەم. قژی زۆر چاک شانەکرابوو، کڵاوی شاپوای تاسەر ناوچەوانی هاتبووە خوارێ.

ئیتر نەمدەتوانی.

بۆینباخەکەیم کردەوە، چاکەتەکەیم لەبەر داکەند، قوپچەکانی کراسەکەیم یەک یەک کردەوە، بەڵام ئاوزوونەی قایشەکەی نەدەکرایەوە، بەکێردەکە قایشەکەیم پچڕاند و پانتۆڵەکەیم لەپێی داکەند، تەنانەت گۆرەوییەکانیشیم لەپێ داکەند، بەڵام نەمتوانی یان نەمویست دەرپێکورتەکەی دابکەنم. پاشان ئارام و لەسەرخۆ وەک یەکێک بیەوێت گۆشتی قوربانی بەش بکات، کێردەکەم خستە سەر ملی و سەریم لە لەشی جیا کردەوە، چەند قەترەخوێنێکی مەیو رژایە سەر سەرچەفەکە.

دەستەکانیم لە شانی جیا کردەوە، دواتر قاچەکانیم کرد بە سێ کەرتەوە، هەموو جەستەیم لەت لەت کرد و لە چەمەدانیم نا.. چەند لەڕولاواز بوو، مشتێک ئێسقان بوو بۆخۆی، چەرچەفە خوێناوییەکەم کۆ کردەوە و لە چەمەدانییەکەدا لەسەر لاشەکە دام نا، قفڵم دا و کلیلەکەیم خستە بەینی مەمکمەوە، کەمێک لەسەر کورسییەکە دانیشتم و عارەقی ناوچەوانم بەسەرقۆڵی کراسەکەم سڕی و هەستام بڕۆم، بەڵام جلە هەڵڕژاوەکانی سەر چرپاکە شێوەیەکی ناشرینیان هەبوو، دانە دانە کردمن بەعەلاگەوە، خەتی ئوتوی پانتۆڵەکەم لەسەر یەک دانا و قوپچەی کراس و چاکەتەکەیم داخست و بۆینباخەکەیم کرد بەسەریدا، بەبزمارێکی گەورەی چەقیو لە دیواری سەرو چرپاکەوە هەڵمواسین.

کڵاوەکەشم کرد بەسەری بزمارەکەدا، قەدەرێک لێم روانی، یەک پیاوی تەواو سەلار، سەری داخستبوو کتێبی دەخوێندەوە، هەمان شێوەی کە سالانی دواتر لە خەیاڵمدا ئەوم لە قاوەخانەی فیردەوسی بینیبوو، تەنانەت سەری هەڵنەبڕی سەیرێکی من بکات.. چەند لە تۆ دەچوو؟

من لەسەر مێزێک دانیشتم و قاوەم بانگ کرد، ئەو لەسەر مێزی بەرامبەرم بەسەری پەنجە یاری بەسمێڵی دەکرد و چاودێری هەموو شتێکی دەکرد، وەک سیخوڕێکی وریا بەئاگا بوو، بێ ئەوەی کەس بزانێت کێیە و پەیامی چییە.. بیرتە؟ لە تەواوی ئەو کاتانەدا سەیری یەکترمان دەکرد و لەیەکترمان دەڕوانی. ئایا هیچ کاتێک هاتبوو قسە لەگەڵ مندا بکات؟ بۆ نموونە بێتە سەر مێزەکەم و شتێکم لێ بپرسێت؟ یان بەدەست ئاماژەم بۆ بکات و بانگێشتم بکاتە سەرمێزەکەی و بییەوێت بزانێت کە من کێم و تەمەنم چەندە؟ ئایا ئەسڵەن هەم؟

نەیدەوێرا یان بەڵکو رێک نەکەوتبوو؟ ناشێ منی خۆشنەویستبێت؟ ئەی بۆ وا لێی دەڕوانیم؟ ئاخ لەدەست تۆ.

جارێکیان بەلای مێزەکەیدا تێپەڕیم و وتم "سلاو" ئەو وەک هەمیشە کلاوەکەی بەرز کردەوە و خۆی نوشتانەوە، بێ ئەوی تەنانەت بلێت "سلاو". سەرەڕای ئەوەی تا رادەیەک حاڵم باشبوو خۆم گەیاندە مێزەکەم و دەواو سرنجم لە جانتاکەم دەرهێنا و لەگەڵ خۆمدا بردم، خستمە لاستیکی دامەنەکەمەوە، پێش ئەوەی قاوە داوا بکەم بەقادرمەکاندا چوومە خوارەوە، خۆم خستە نا و دەسشوییەکان و سرنجم پڕ کرد و و چەقاندم بەدەمارمدا.. نەفرەتی خوای لێ بێت.

سەرم بەرز کردەوە و لە ئاوێنەکەدا چاوێکم کرد لە روخسارم، بۆ پیر نەدەبووم بۆ پێستم چرچ و لۆچ و قژم سپی نەدەبوو؟ من چەند ساڵ بووم، تۆ لە بیرتە؟ ئەسپەکان دەیانحیلاند و من دەبوو خێرا بکەم، چەمەدانییکەم هەڵگرت، هەستم کرد زۆر قورسە، کەسێک کە لە باوەشی مندا وەک چۆلەکەی خوساو دەلەرزی و وەک کا سووک بوو، ئێستا ئەوەندە قورسبووە کە باوەڕ ناکەم بتوانم بە ئاسانی هەڵی بگرم، ویستم داوای یارمەتی لە قەمبوور بکەم، بەڵام ترسام بێتە ژوورەوە و رێ و جێی ماڵەکە هەڵگرێ و بۆنی شتێک بکات، رەنگە لەبەر ئەوە بووبێت کە غەریبەبوو حەزم نەدەکرد بێتە ژوورەوە، بەهەر زەحمەتێک بوو چەمەدانییەکەم گەیاندە بەردەرگەکە و دەرگەکەم کردەوە، بەرلەوەی هیچ بلێم، پیرەمێردەکە بەرەو رووم هات، چەمەدانییەکەم تا سەر قادرمەی یەکەم پێش خۆم دا و دەرگەکەم داخست، لەپڕ هەستم کرد کلیلی ماڵەکەم پێ نییە، بیرم چووبوو لە گیرفانی چاکەتەکەیدا دەری بهێنم، وتم ئاخ و پەنجەی خۆمم گەست، قەمبوور وتی "ئەسلەن گوێشی

مەدەرێ..هاااا.. گرینگ نییە.. من کلیلی ماڵەکەم پێیە، ئەوەتا.." دەستی کرد بەگیرفانی چاکەتەکەیدا و دایمێ، کرابوو بە زنجیرێکی ژەنگاوییەوە.

چەمەدانییەکەی هەڵگرت و بەخێرایی گەیاندییە لای گالیسکەکە و بەجووڵەیەک هەڵی دایە ناو عەرەبانەکە، سەرم سوڕمابوو کە ئەم قەمبوورە دووچڵ ئێسقانە ئەم هێزەی لە کوێ بوو؟ دەتگوت هێزێکی شاراوەی هەیە، وەها دەجوولایەوە کە دەوروبەری وەستابێت و ئەو لە جووڵەدا بێت، هەوڵم دا بەسەر خۆمدا زاڵ ببم و سەیری چواردەورم بکەم، دنیا هێشتا تەم بوو، بارانێ بەڕێوە بوو. قوپچەکانی مانتۆکەم، کە سالانێک دواتر لە خەونی تۆدا پۆشیبووم، داخست سەرپۆشە ماشی رەنگەکە کە تۆ دواتر لە تابلۆیەکدا کردبووتە سەرم، لە ژێر چەناگەمەوە گرێم دا و سواری گالیسکە بووم.

دەنگی قامچی هات و ئەسپەکان لە شوێنی خۆیان جوولان، گالیسکەکە وەک لەلوێی(*) مندالان دەکەوت بەمدیو و بەودیودا، پێچکەکانی جیرەجیڕیان دەکرد، وەک ئەوەی یەکێک لە پێچەکەکانی گوپی دابێت، لە هەر سوڕانەوەیەکدا جارێک ئێمەی هەڵدەتەکاند، لێگەڕام کە لە هەموو سوڕانەوەیەکدا جارێک هەڵتەکێکمان پێ بکات، ئەسڵەن ئەمە کەی گرینگ بوو؟ گرینگ ئەوەبوو کە ئایا دەڕۆشتم لە ژێرباری قورسی ئەم تەرمەدا نابوود ببم؟ یان ئەم تەرمە چارەنووسی منی بەجێیەک دەگەیاند کە بتوانم ئەم خەمە بەسەر دڵمەوە لاببەم؟ رێگەکە خۆڵ و خراپ بوو، لێ بەهەرگیانکێشانێک بوو بە کەناری رووبار

(*) لەلوێ: بەو جۆلانە هەڵواسراوە دەوترێت کە هەر سەرێکی بە درەختێکەوە دەبەسترێت و مرۆڤ بەشێوەیەکی ئاسۆی تێیدا ڕادەکشێت. و

و شاخ و دەشتا دەڕۆی. قوقە قوقی کەڵەشێرەکان دەهات کە نیشانەی بەیان بوو، بەڵام من هەستم پێ نەدەکرد، رەنگە کەڵەشێرە ناوەختەکانی شەو بووبن، گاهێ ئەستێرەیەک لە جێگەیەکی دوورەوە دەکشا و نەدەما، گاهێ مەلێک بەدەنگێکی غەریب دەیخوێند و دڵمی دەهێنایە لەرزە. دواتر گالیسکەکە گەیشتە جادەیەکی ساف و خۆش، دڵنیابووم کە پێچکەی لای چەپ گوپی داوە.

تاکوتەرا رێبوارانێکی کڵاو بەسەر یان بێ کڵاو تێ دەپڕین، کۆمەڵێک سەرباز لە بەرامبەر ئێمەدا سێ هەنگاویان هەڵدەهێنایەوە و چوارەمیان بەتوندی دەدا بەعەرددا، دەنگی پێکەوەیی مانۆڕی سەربازەکان ناخی دڵمی دەخستە لەرزە، تەمێکی زۆر ناسک لە هەوادا شەپۆلی دەدا و بارانیش نم نم دەستی پێ کردبوو.

گالیسکەکە لە سوچی مەیدانێکی چوارگۆشەدا لە ژێر دارتێلی گڵۆپە کارەباییەکاندا وەستا، گالیسکەچی وتی "ئێرە ویستگەی شەمەنەفەرە.. ئەمەش بلیتەکەی تۆیە، ئەگەر خاوەخاو بکەیت بەجێ دەمێنیت و دوایی ئەم چەمەدانییەمان لێ دەبێت بەتەوق.. هاااا؟" دابەزیم، گالیسکەچی خێرا خۆی فڕێ دا، چەمەدانییەکەی هەڵگرت و پێشم کەوت، منیش دوای کەوتم، چوینە ساڵۆنێکی زۆر گەورەوە کە هەمووی کاشی گەورەی چوارگۆشەیی بوو، بەچەند دەرگەیەکی هەوایی بەرز گەیشتین کە دەکرانەوە و دادەخرا، کەسێک دەهات یان کەسێک دەڕۆیشت، ژنێک بەخێرایی بەرەو ڕووم هات و وتی "خوشکێ.. خۆت داپۆشە"

وتم "من؟"

وتی "بەڵێ، تۆ"

وتم " خـۆ من.. نیم!" و سـەرپۆشـە مـاشی رەنگەکـەم هەندێک هێنایە پێـشێ، بەڵام تۆ پێت خۆش نـەبوو، بەنووکی قـەڵم تاڵـەکانی پـەرچەممت دەرهێنا. قـەمبوور بەئاماژەی دەست دەرگە گـەورەکەی کردەوە و بەسـەر ئاماژەی کرد دوای بکەوم، قـادرمـەیەکی بێ کۆتایی لە بەردەممان‌دا بوو کە دەبوو پێیدا بچینە خوارێ، من لە دڵی خۆمدا ژماردم، هەزار پلەبوو، کاتێک دوایەمین پلەم ژمـارد، قەمبوور وتـی "هـەڵەت کـرد.. نۆ سـەد و نەوە و نۆ پلەیە"

ویسـتم بگەڕێمـەوە دووبارە بیـیـان ژمێـرمـەوە، نەمـزانی بۆ بەلامـەوە هێندە جێی گرینگیم بوو، بەڵام هەوڵم دا بـەدوای قەمبووردا بڕۆم و ونی نەکەم، لەوە دەترسـام چەمـەدانییـەکە ون بکەم، نەمدەزانی بۆ وا هەسـتم کرد هـەمـوو سەروەت و سامـانی من لەم چەمەدانییـەدایە. فیکەی ئاژێری شـەمـەنەفـەر هات، هـەوا سـارد بوو، چەند گـەدایەک لەملا ولا کـزەڵەیان کردبوو وەکو مەهارا هیندییەکان چووبوونە ناو خۆیان، مشکی بەسەر، عەبا بەشان کە دەسـتێکیان لێوە هێنابووە دەر. کە نزیک شـەمەنەفەرەکە بوومەوە خەڵکەکە زیاتر بوون، تـا ئەو کاتە ئەو هەموو بونیامەم نەدیبوو، خـەڵکانێک کە زۆرتریان گـەدابوون و وا دەهاتنە پێش چاو لە ژێر لێوەوە وێرد بخـوێنن، وێردێکی جـادویی کـە ئـەگـەر پارەیان پـێ نەدەیت دەبیـتـە بەرد، یان لاڵ یان کوێر دەبیت. پاشـتر زانیم کـە هـەمـوویان بەیەک دەنگ شــتـێک دەخـوێـنن کــە من رەوانە دەکــەن، لێ جگە لـە دەنگی هـاتن و رۆشـتنـی خـەڵک و عـەرەبانەکـان و هاورێـتـمی ویسـگەیەکی قـەرەباڵغ، دەنگی تر نـەدەهات.

من لە کاتێکدا چاوێکم لەسەر چەمەدانییەکە بوو بەناو حەشاماتەکەدا تێ دەپەڕیم، قـەمـبوور بەپلـەکـانی شـەمـەنەفـەرەکـەدا سـەرکـەوت و بۆ

ساتێک هەڵوێستەیەکی کرد، گەڕایەوە بەدەست ئاماژەیەکی بۆ کردم و مەسخەرە ئامێزانە چاوێکی لێ داگرتم کە دوای بکەوم.

سەرپۆشەکەم توند گرێدا و سەرکەوتم، بەچەند ڕاڕەوێکدا ڕۆیشتین تا لە فارگۆنێکدا گەیشتین بە کابینەی ژمارە بیست و چوار. قەمبوور چەمەدانییەکەی خستە سەرکورسییەکان و عارەقی دەموچاوی بەسەرقۆڵی کراسەکەی سڕی، بەبزەیەکی بێ ماناوە وتی "خواحافیز" دەستم کرد بەگیرفانی کراسەکەمدا، دوو قڕانی و یەک عەباسی زیاتری تێدا نەبوو، ئەوەم بەرەو ڕووی قەمبوور درێژ کرد، خۆی کێشایە دواوە و وتی "شایەنی نییە.. هاا.. لێگەڕێ دواتر حساب دەکەین"

وتم "ڕەنگە من ئیتر ئێوە نەبینمەوە"

وتی "مەیلی خۆتە.. ئەگەر لە ئایندەشدا یەکتر نەبینینەوە من شوێنی ئێوە باش دەزانم"

کام ئایندە؟ کام شوێن؟ مەگەر دەڕۆم کە بگەڕێمەوە؟ مەبەستم کوێ بوو؟ بۆ دڵم نەیدەویست بزانم؟ وتم "واز لە موجامەلە بێنە"

سەری دانەواند و بەبچووککردنەوەی چاوەکانی حاڵەتێکی پێکەنیناوی گرت، وەک ئەوەی بڵێی دەگری، وتی "شایەنی نییە.. کە هاتم پێکەوە حساب دەکەین" ڕێزی نواند و بەخێرایی لە کابینەکە چووە دەرەوە.

کورسی و دیواری کابینەکە داربوو، جێگەی سێ نەفەر لەمبەر بوو، جێگەی سێ نەفەر لەوبەر، بەلای سەرووی هەرنەفەرێکەوە ژمارەیەکی ئینگلیزی لەسەر پلێیتێکی شین نووسرابوو، من لای پەنجەرەکەوە لە ژێر ژمارە پانزە دانیشتم و چەمەدانییەکەش ڕێک بەژوور سەرمەوە بوو. زۆرم حەز دەکرد کە ببینم لە کابینەکانی پێشتردا کێ لەسەر کورسی ژمارە یەک دانیشتووە، وتم کە دوایی شەمەنەفەرەکە کەوتە ڕێ دەچم

بزانم کێ لەوێیە، بلیتەکەم لە نێوان پەنجەکانمدا گرت و چاوم بڕییە دەرەوە.

ویستگەکە پڕبوو مەهارای شاڵ بەسەر و عەبا بەشان، کە هەریەکەیان لە شوێنێکدا مژۆڵی سواڵکردن بوو، خەڵکەکە لەوان دوور دەکەوتنەوە، بەڵام هەموو شوێنێک دەستی پانکراوە و درێژبوو؛ سواڵکەرانێک بوون بەسەر و ڕووی پیس و زمانێک کە دەم و لێویان پێ دەلیستەوە و چاوەحیزەکانیان کە بەملا ولادا دەیانگێڕا. لەولاترەوە مەڕێک سەری نابووە تەنەکە خۆڵێکەوە و مانگایەکیش لەو ناوە دەخولایەوە، لە ژێر هەر گڵۆپێکدا کەسێک سەرقاڵی کاسبی خۆی بوو، کۆمەڵێک دەوریان لێ دابوو، پاقلە.. جگەرە.. چا.. حاڵم باش نەبوو و سەرم قورسبوو، ناوچەوانم بەشووشەکەوە نوساند و سەیری خەڵکەکەم دەکرد.

سێ پیاو لە دەوری قاپێک خڕبووبوونەوە و شتێکیان دەخوارد، وەک ئەوەی لە دەستەوسانیدا شمشێریان چەقاندبێتە عەرد و هیلاک و ماندوو بیر لە کچێک بکەنەوە؛ کە ئاسان خۆی نادات بەدەستەوە و دەتوانێت لە حاڵەتی چەمینەوەدا هەزار ساڵ، گوڵێکی نیلۆفەری شین پێشکێش بە پیرەمێردێکی قەمبوور بکات، کچێک کە لە ناچاریدا یان لە بەخت ڕەشیدا سرنج پڕ دەکات و دەیچەقێنێت بەدەمارە تونییەکانیدا، قاچە لەرزیوەکانی لە کاتی ڕۆکردنی دەرزیدا دەجوڵێ و دڵۆپە خوێن دەکەوێتە سەر دەستشۆری دەستشوییەکەی قاوەخانەی فیردەوسی؟

چاوەکانم جارێکی تر لە جوڵەجوڵ وەستا، سەرم بەرز کردەوە، جارێکی تر ئەو پیاوەم لە بەردەرگەی دەسشوییەکەدا بینی، بەدەموچاوی عارەقاوی و چاوی ماندوو و پەرێشانییەوە دەلەرزی، تەنانەت هەناسەشی دەلەرزی، وتی "بیدە لە منیش"

وتم "دیسانەوە تۆ؟!"

وتی "دەڵێی ئیسقانەکانمیان لەیەک جیا کردووەتەوە.. تکا دەکەم.. دەزانی؟ من شاعیرم.. نازانم دەمناسیت یان نا؟.. هەرچۆنێک بێت شاعیرێکی باشیشم.."

وتم " نەخێر ناتناسم"

بزەیەکی سارد و ماناداری کرد و وتی "زۆر سەیرە!" لە کاتێکدا کە قۆڵی هەڵکردبوو، هەوڵی دەدا بێتە ژوورەوە، من نەمدەهێشت، قاچی راستم نا بەدەرگەکەوە و خۆمم نوساند بەدەستشۆرەکانەوە، سرنجەکەم لە دەست کەوتە خوارەوە، دەرگەکەم بەردا و بەرقێکەوە کە هەموو وجودمی دەلەرزاند، سەرتاپای ئەوم چەند جارێک لە تەوقی سەرییەوە تا نووکی پێی و لە نووکی پێیەوە تا تەوقی سەری بەوردی سەرنج دا، بەڵام ئەو زۆر میهرەبان بوو.

وتی "عەیبی نییە.. بەشی من کەوتووەتە سەر عەردەکە"

وتم "تەواو؟"

وتی "مەزەی شەلاتی، خۆڵە"

وتم تازە پیس بووە، نوشتامەوە و سرنجەکەم هەڵگرت، ویستم فرێی بدەمە تەنەکە خۆڵەکەی پشت دەستشۆرەکانەوە، بەڵام ئەو مەچەکی لە ئاسماندا گرتمەوە و وتی "بیدەلێم" دەستی چەپی هێنایە پێش و دەرگەی دەسشوییەکەی بەردا، نازانم بۆ نەمتوانی؟ هیچ جارێک لە هیچ کارێکدا ئەوەندە دوودڵ نەبووم. بونیامانێک کە لەجومجومەی مندا دەڕۆشتن، دەستیان کردەوە بە دەرسخوێندن، بیرم کەوتەوە کە لە شەمەنەفەرەکەشدا تووشی هەمان حاڵەت بووم، کەی بوو؟ چەند ساڵ پێش ئێستا؟ خوایە، بۆ ناتوام.

کەمێک سەری هێنایەپێش و بەپێکەنینەوە لە کاتێکدا عارەق لە چەناگەی دەتکا وتی "لێمی بدە.. گوڵم" سرنج پیس بوو، دەمدەزانی ئەگەر لێی بدەم، هیچ بەکار نایەت و فێڵی لێ دەکەم، ئەوەشم دەزانی ئەگەر لێشی نەدەم ئەوە دەبوو تا قەرەی قیامەت لەوێدا بووەستم، سرنجم چەقاندە دەمارە هەڵماوساوەکانی و تا دواچۆڕیم تیا خاڵی کرد، وتم "من ئەهلی شیعر نیم.. ئەهلی سەربەرگی قەڵەمدانم" و لە چاوەکانیم روانی کە هێواش هێواش رۆشن دەبووە و نووری تێ دەکەوت.

لە ژێر لێوەوە وتی "دەزانم"

کە تەواو بووم وتم "زۆر باشە.. بەڵام تکا دەکەم کە ئیتر موزاحیمم نەبیت"

وتی "بەڵێ.. مەمنونم"

بەخێرایی بەقادرمەکاندا سەرکەوت، چاودێریم کرد تا دڵنیابووم کە رۆیشتووە، دەمویست دەرگەکە لە ناوەوە دابخەم و بەحاڵی خۆم پێ بکەنم، یان قژم تاڵ تاڵ بکەم، یان بۆن لەخۆم بدەم، یان بۆ نموونە ماکیاژەکەم تۆخ بکەمەوە، یان پشت چاوم تەریب بە پێڵووەکانم رەشتر بکەم.

نازانم بۆ هەمیشە بیرم دەچوو دەرگەی دەسشوی لە ناوەوە دابخەم؟ بۆ ئەوەندە گێژبووم؟ هێندە دەزانم کە کەسێکی چارە رەشبووم، هەر لە چارە رەشیمەوە بوو کە لەپڕ چاوم بەو کەوت، لەسەر قادرمەکان وەستابوو، یەک لەدوای یەک مژی لە جگەرەکەی دەدا، لە ژێر چاوەوە هەم چاودێری منی کردبوو هەم ئەو شاعیرە بالابەرزە.

فلتەری جگەرەکەی بەژێر پێی پان کردەوە و بەهەمان شکۆی هەمیشەییەوە بەچاوانێک کە بونیام لە شوێنی خۆی وشک دەکات،

ئێستا ئیتر بیرم نایەت کە دەستی لە گیرفانیدا بوو یان یاری بەسمێڵی دەکرد، وتی "زەکی سە" و ناوچاوی دابەیەکدا و رۆیشت.

دەنگی ئۆکۆردیۆنی نابینا بەویقارەکەی بەردەم دەرگەی قاوەخانەکە، کە ئاهەنگی رۆژگاری نەخش و نیگارانی دەژەند، لەگەڵ بادا دەهات و دەچوو، کە دەنگەکەم بیست تێگەیشتم دەرگەی قاوەخانەکە کراوەتەوە، کەسێک هات یان کەسێک رۆیشت، خوایە ئەو نەڕۆشتبێ. خێرا دەستێکم هێنا بەسەر و قژمدا و بەقادرمەکاندا سەرکەوتم، بەو خەیاڵەی یەک راست بۆ لای ئەو بڕۆم، کورسییەک لەسەر مێزەکەی رابکێشم و کاتێک دانیشتم بڵێم بەیارمەتی خۆت و سەری قسە دامەزرێنم و بێ پێشەکی، بێ ئەوە کە غروری ژنانەم لە بەرچاو بگرم، یەک راست بچمە سەر ئەسڵی مەسەلەکە و بڵێم موعجیبم بەتۆ، یان نا، رەنگیشە عاشقت بووبێتم، خۆ عەیب نییە؟ بۆ ئەوەندە بێ ئارامی، چی تۆی نارەحەت کردووە، بۆ بەردەوام تووڕەیت؟ حەز دەکەیت کرمە ئاوریشمینەکانی من ببینی؟ دەبێت بچینەوە سالانی منداڵیم، سالانێک کە من تێیدا حەزم لە کانادا بوو، لە بەهارا ئەهلی کرمی ئاوریشم بووم، وەلێ ئێستا ئەهلی نیگاری سەربەرگی قەڵمدانم. حەز دەکەیت بچینە سەر جادە و پیاسەیەک بکەین، ئەوەندە بڕۆین تا دەگەینە پردی "رۆمی" سلا و لە سەربازە کانزاییەکان بکەین، بێ ئەوەی چاوەڕێی وەلام بین؟ دەتوانین بچینە باخێکەوە، ئێستا باخیش نەبوو.. نەبوو.

باخچەی کۆلانەکانی ئەو ناوە جوانن، لەسەری هەرگوزەرێکدا سەربازێکی کانزایی ئێشک دەگرێت، دۆستێکم هەیە لەوێ -من باش شارەزانیم- باخی پەروانەی هەیە، باخی پەروانە نا، باخێک پڕ لە پەروانەی رەنگاوڕەنگ، شازادە خانمێکە لە سی ساڵیدا بێوەژن کەوت و

ئێستا لە تەنیا باخەکەیدا پەروانە بەخێو دەکات، وشکیان دەکات و دەیاننوسێنێت بەئاوێنەوە، خەڵکی خۆی هەیە، دوو ماشێنی مۆدێل کۆنی هەیە کە خستوونییەتە ژێر کەپری مێوەکەیەوە. ئەم ژنە عاشقی گۆرانیبێژێک بوو، قوڕگێکی ئاڵتوونی هەبوو، گۆرانیبێژێک کە خۆی عاشقی کچی حاجییەکی دەوار رەشی بووبوو، هەرچی کرد نەیتوانی پێی بگات، ئاخرییەکەی دیقی کرد و مرد، مەرگ شتێکی خەمگینە، وا نییە؟

کە گەیشتمە ساڵۆنەکە سەیرم کرد لەوێ نییە، بەسەرخۆممدا نەهێنا، چوومە سەرمێزەکەی خۆم دانیشتم، بەڵام کە ویستم قاوە ساردەوەبووەکەم بخۆمەوە لە پەنجەرەکەوە بینیم، بەپێچەوانەی عادەتی خۆیەوە چاکەتەکەی دەرهێنابوو، خێرا خێرا مژی لە جگەرەکەی دەدا، چەند کەسێک بەلایدا تێپەڕین و سڵاویان لێ کرد، بەڵام ئەو دەتگوت ئاگای لە دەوربەری خۆی نییە، وەک چاوەرێ بێت جگەرەکەی تەواو بکات و بەگوڕ بڕوات سەربنێت بەلایەکی بازاڕەکەوە. من لەسەر لا دەمبینی و هەستم دەکرد ئیتر بەرگە ناگرێت، لە تووڕەیدا لە حاڵی تەقینەوەدا بوو، بەڵام تیامابوو، هیچی لەدەست نەدەهات، کەسێک کە دەیویست تەکانێک بەکۆمەڵگە بدات، بەڵام بۆی نەدەکرا، دەیویست حەقیقەت بڵێ، بەڵام گوێیەک نەبوو ئەمە ببیستێت، هەموو ڕێگەکانی لێ بەسترابوو، کەچی وەک قومارچییەکی دۆڕاو یان مەردێکی کوتەک خواردووش نەیدەتوانی باوەڕ بەخۆی بهێنێ کە لێ بووەتەوە.

لە هەمان کاتدا گەنجێکی پۆشتەوپەرداخ کە چاکەت و پانتۆڵێکی سورمەیی پۆشیبوو، بەڕوویەکی سوور هەڵگەڕاوەوە لە بەرامبەریدا وەستا، سەری کەمێک دانەواند و بەڕێزێ کە سەربازێک بۆ سەرو خۆی

دای بنێ، ڕێک لە بەردەمیدا وەستا، پاشان چەند کتێبێکی کە لە ڕۆژنامەوە پێچابوو دایە دەستی و دووبارە پتەو و خۆڕاگر وەستایەوە. چاوێکی گەورە و برۆیەکی هیلالی جوانی هەبوو، ریشێکی تەراشکراو بەسمێڵی باریک و ڕێکەوە، قژی بەلای چەپدا داهێنابوو، مووە لوولەکانی سەرناوچەوانی بەدەم باوە یارییان دەکرد، بۆ ساتێک تێگەیشتم کە ئەم گەنجە هەر پۆشتەوپەرداخ نییە، ئینسانێکی چاکیشە، لە چاکێتی ئەو هیچ گومانم نەما، بەڵام لە ژێر گوشاری ئەو هەموو نیگایەدا هەستم دەکرد رووتم و نەمدەتوانی خۆم لەوێ رزگار بکەم، پەشۆکا بووم.. فیکەی ئاژوانی شەمەنەفەر هات.

کارمەندا شینپۆشەکانی هێڵی ئاسن دەرکەوتن، دەرگەکانیان بەدەنگێکی وشک داخزان و شەمەنەفەر کەوتە ڕێ، خەڵکەکانی دەرەوە بۆ شەمەنەفەرەکە دەستیان رادەوەشاند، کڵاو بەسەر و بێ کڵاو، پاڵتۆ لەبەر و عەبا بەشان، خەندەیەک لەسەر روویان نەخشی بەستبوو، زۆر گاڵتەبازارانە دەینواند. کارمەندەکانی ڕێگەی ئاسن پاڵیان پێوە دەنان و شەمەنەفەر لە بەرامبەر دیوارێک لە بونیامدا تێ دەپەڕی. چاوم کەوت بەپیرەمێردی گالیسکەچی لە ژێر دوایەمین گڵۆپدا وەستابوو و بۆ من دەستی رادەوەشاند، حەزم کرد بۆی پێ بکەنم کەچی نەمتوانی، شەمەنەفەرەکە لە تاریکیدا دەڕۆی و من بەشوێنهایەکی نەزانراودا. لە ترووسکایی ناو دڵی تەمەکەم روانی، دواتر هێور هێور تروسکاییەکان رەوینەوە و شەمەنەفەرەکە وەک ئەوەی بەتونێلێکی رەشی بێ کۆتاییدا بڕوا، بەرەو پێش دەیئاژۆ.

من کە هەبووم بۆ کوێ دەڕۆیشتم؟ بۆ کەس بەمنی نەدەوت؟ بۆ ساتێک بیرم لەوە کردەوە کە رەنگە لە تابلۆیەکی تۆدا من سواری

شەمەنەفەر بوویێتم بەمەبەستێکی نەزانراو، تابلۆی ژنێک کە لەپەنجەرەوە سەیری تاریکی دەکات و هیچ حاڵەتێک جگە لە سەرگەردانی لە دەموچاویدا نییە، بەلێوێکی خونچەییەوە کە دەتگوت ئێستا لە ماچێکی درێژ هەڵگیراوە و هێشتا تێر نەبووە، قژی رەش و ئاڵۆزکا و، کراسی ئاودامانی رەش، کە لە تابلۆکەی تۆدا مانتۆی رەش و سەرپۆشی ماشی رەنگیشی بەسەرەوەبوو. گرێی سەرپۆشەکەم کەمێک شل کردەوە، یان نا، من لە خەوی تۆدا موسافیربووم و بەسواری شەمەنەفەرێکی سەوز کە بزوێنەرەکەی دەدەرەوشایەوە و ئەو ئەژدیها زللەی بەدوای خۆیدا رادەکێشا. ئایا ئەگەر بتوانیبا پێشت بەو شەمەنەفەرە دەگرت؟.. بۆ کوێ دەچوو؟

دایکم گوتی "دەچووە رۆژنامە.. بەیانی بەشەوقەوە دەچووە رۆژنامە و عەسرەکەی دەگەڕایەوە لە ماندوویێتیدا رەنگ بەڕوویەوە نەبوو، بزەیەک بەحاڵ و نەحاڵ لەسەر لێوی بوو، بریقەیەکی لە چاوییەوە دەهاوی، بەڵام حەیف.. نەک بەخاتری ئەوەی مێردم بوو.. نا.. بەخاتری یادەوەرییەکانم، بەخاتری ئینسانییەتی لە بارەی ئەوەوە قسە دەکەم.. رۆژێک نایان بەسینەی دیوارەوە، دواتر چەندین شاعیری ناسرا و شیعریان بۆ نووسی. ئاخر شەو لە زیندان ویستبووی یەک دووانێک لەو نووسەرانە ببینێت، بەیەکێکیانی وتبوو «ئێمە ژیانمان لەدەست چوو، ئێوە قەدری بزانن، هەوڵ بدەن نەچنە ناو یارییەکانی سیاسەتەوە، چونکە...» ئیتر نەیان هێشتبوو قسەکەی تەواو بکات، چونکە کاتەکەی تەواو بووبوو، ئەو کاتە ئەویاندەبرد دوایەمین وێنەی بگرن.. بڕوانە تەنیا چاوەکانی لەخۆی دەچێت.."

ئەم شتانەم پێشتر دەزانی هەربۆیە هەمیشە بەرگی سەرتاپا رەشم

دەپۆشی، بیرم لە تۆ دەکردەوە کە سالانی دواتر، تابلۆیەکت لە من دەکێشا؛ مانتۆییەکت لەبەر دەکردم و سەرپۆشێکی سەوزت دەدا بەسەرمدا، تورەیییەک بەسەر ناوچەوانمەوە هاتبووە خوارەوە.

ژنێک وتی "خوشکێ.. قژت داپۆشە"

وتم "من؟"

وتی "ئا.. تۆ"

وتم "من.. خۆ نیم"

بەلام هەبووم، دەهاتم تۆ ببینم، سەربخەمە سەرشانەکانت و فرمێسکەکانم بشارمەوە، بەدەستە شل و شەوێرەکانم... دەمویست بەپەنجەکانت پەراسووەکانم بژمێریت، تا بزانیت کامیان کەمە.

شەمەنەفەر بەخێرایی دەڕوێ و من لە تاریکی بێ کۆتاییی شەودا سەراسیمەبووم، گرینگ نەبوو کە لە دیواری تونێلی دووسەرە دەڕوانم یان لە دنیایەک کە نەمدەزانی عەردی کامەیە و ئاسمانی کامە، رووەو رۆژهەلات دەڕوات یان رووە و رۆژئاوا؟ گرینگ ئەوەبوو لە زەینی تۆدا بۆ سەفەرێکی درێژ دەڕۆیشتم. لەخۆوە حەزت دەکرد بۆ جێیەک بڕۆم کە پیرەچناری لێ بێت، قەلەڕەشگەلێک بەسەرلقەکانیانەوە قیغە قیغ بکەن، هاوڕێ لەگەل گەلای زەرد و نارنجی ئەو ناوەدا، وەختێک لە ناخی دلەوە ئاه بکێشی هەناسەت لە هەوادا نیگار ببێت بۆ مێژوو!

ماوەیەک بوو شتێک وەک خۆرە روحتی دەخوارد، ئەوە ئازاری دەدایت کە دەبوو پشت بەکێ ببەستیت، دەستی چ کەسێک بەخاتری ئینسانبوون دەکرا ماچ بکرێ؟ دەتوانرا بۆ کوێ پەناببرێ؟ ئایا رەسەنایەتی دەوری کاریگەری دەگێڕا؟ یان پێش ئەوەی بونیام لەگەل کەسێک قسە بکات، دەکرێ لەو بپرسی ئەسل و نەسەبی کێیە؟ بەتایبەت